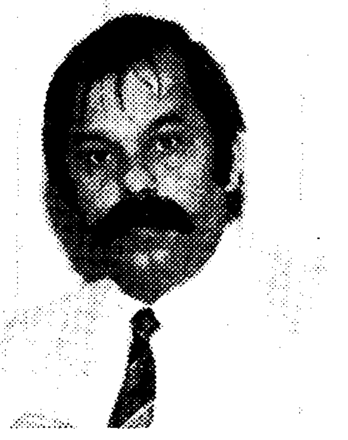
110E JAARGANG — NO.: 235 MAANDAG 25 OKTOBER 1993

AMIGOE

VANDAAG

MINISTER SMITS ...minderheidsaandeel...

Prèkè

Wie A zegt moet geen B zeggen

Amnestieregeling voor militairen in de maak

Haïti koerst toch aan op politiek compromis

WASHINGTON/PORT-AU-PRINCE - Een politiek compromis lijkt in de maak te zijn om de eind september 1991 verdreven Haïtiaanse president Jean-Bertrand Aristide deze week in zijn ambt te herstellen.

Aristide's premier Robert Malval overlegde gisteren voor de eerste keer in twee weken met legerleider Raoul Cedras. Beide politieke tegenstanders komen vandaag voor de tweede keer bijeen. Dante Caputo, internationaal VN-bemiddelaar voor Haïti, noemde het overleg tussen Malval en Cedras "belangrijk en zeer positief". "Ik hoop dat er een doorbraak komt", zei hij. Maar Caputo verklaarde tevens dat het internationale wapen- en olie-embargo tegen Haïti van kracht blijft zolang er geen politieke regeling is getroffen en Aristide niet terug is. Op grond van het vredesakkoord dat op 3 juli tussen Aristide en de militairen in New York werd gesloten, moet de verdreven president op 30 oktober in zijn ambt terugkeren. Legerleider Cedras zou voor die datum moeten aftreden. Cedras zegt zelf bereid te zijn terug te treden, op voorwaarde dat er een amnestiewet in werking treedt voor de militairen, die bij de staatsgreep tegen Aristide betrokken waren. Volgens bronnen bij de Haïtiaanse regering zou Cedras zijn ontslag al hebben aangekondigd. Het politiek compromis dat door rechtse parlementariërs en tegenstanders van Aristide is uitgewerkt, omhelst drie punten. Leger en politie zouden voortaan gescheiden machten moeten worden, zoals ook door aanhangers van Aristide is voorgesteld. Een tweede wet zou een amnestieregeling voor Cedras en andere militairen moeten omvatten. Het derde deel van het plan voorziet in een vergroting van het kabinet-Malval met deelname van de aan de militairen gelieerde politici. Amerikaanse, Franse, Canadese en VN-functionarissen hebben sterke druk op Malval uitgeoefend om deze voorstellen serieus in overweging te nemen. VN-bemiddelaar Caputo heeft zich reeds achter het politiek compromis gesteld. Het Haïtiaanse parlement zou dinsdag nog over het voorstel kunnen stemmen, waarna de weg vrij zou zijn voor de terugkeer van Aristide en het aftreden van Cedras. Volgens VN-functionarissen zal Malval concessies moeten doen om de regering te verbreden. Onduidelijk is echter of het parlement het quorum zal halen om over de voorstellen te kunnen stemmen. Evenmin is duidelijk of de gehate politiechef van Port-au-Prince, Michel François, zal aftreden.

■ PORT-AU-PRINCE - Het olie-embargo dat de Verenigde Naties Haïti hebben opgelegd, is in hoofdstad Port-au-Prince reeds duidelijk voelbaar. Honderden automobilisten wachten geduldig voor de pompstations om nog een laatste druppel benzine te kunnen bemachtigen. Inmiddels zijn de lokale oliedistributeurs ingegaan op een verzoek van de Haïtiaanse regering om geen benzine meer aan de stations te leveren, waardoor de situatie nog nijpender wordt.
(AFP-satellietfoto)

"Behoud Antillen, behoud werkgelegenheid"

Bonden willen overheidsgeld om campagne optie A te voeren

WILLEMSTAD — De vakbondscentrales Kamara Sindikal en SSK zullen financiële steun van het Eilandgebied Curaçao vragen bij het houden van een campagne om optie A te promoten. Vakbondsleider Errol Cova maakte gisteren bekend dat er drie openbare vergaderingen zullen worden georganiseerd om de vakbondsleden te overtuigen van het belang om op 19 november te kiezen voor optie A, de 'nieuwe Antillen'.

Naast de openbare vergaderingen zullen pamfletten worden verspreid en televisieprogramma's worden voorbereid, aldus Cova. Hij meent dat de overheid niet kan weigeren fondsen beschikbaar te stellen voor deze campagne. "Overheidsgeld is uiteindelijk geld van de bevolking."

Aan optie A verbinden de centrales wel de voorwaarde van interne structurering. Voorkomen moet worden dat Nederland ingrijpt. Hierover zegt Dov Gijsbertha (PWFC): "Het principe van solidariteit en broederschap van de werkende klassen van de Antilliaanse eilanden staat bij ons hoog in het vaandel. De nieuwe Antillen moet geherstructureerd worden op basis van gelijkwaardigheid en wederzijds respect rekening houdend met gelijke voordelen voor alle betrokkenen.

De vakbondscentrales besloten tot optie A na een aantal studiedagen gewijd aan het referendum. Daarbij kwam men tot de vaststelling dat er twee soorten opties zijn te onderscheiden: die een relatie met Nederland bepleiten en die een intern karakter dragen. Optie C valt af 'want tast onze waardigheid aan'. Ook B, autonomie van Curaçao, is niet te prefereren omdat dat een breuk 'in de lijn van het Statuut zou betekenen'. B gaat ook tegen de internationale tendens in om economische blokken te vormen. Isolatie zou verzwakking betekenen, aldus de bonden. Tenslotte denken zij dat behoud van de Antillen behoud en zelfs groei van werkgelegenheid betekent.

Hoewel de centrales in de grond van mening blijven dat onafhankelijkheid het uiteindelijke doel is van staatkundige hervorming, zeggen zij dat deze optie nu niet aan de orde kan zijn. "Daar zijn we economisch, sociaal en politiek nog niet op voorbereid." Kiezen voor behoud van de 'hervormde' Antillen beschouwen zij derhalve als een overgangsfase.

Zware aardbeving treft Mexico Stad

MEXICO-STAD - Een zware aardbeving heeft zondagmorgen gedurende twee minuten de Mexicaanse hoofdstad Mexico-Stad getroffen. Op verscheidene plaatsen brak paniek uit, maar volgens de autoriteiten zijn er geen doden of gewonden gevallen.

Het Mexicaans seismologisch instituut heeft als kracht van de aardbeving 6.5 op de schaal van Richter gemeten en traceerde het epicentrum in de Stille Oceaan. 380 kilometer ten zuidwesten van Mexico-Stad. Telefoonverbindingen en de elektriciteit vielen in sommige stadsdelen tijdelijk uit en er ontstonden gaslekken en kortsluiting, maar de schade bleef uiterst beperkt. De Mexicaanse politie zei, dat men vijftig seconden voor de aardbeving was gewaarschuwd middels een in augustus ingevoerd alarmsysteem. Het systeem reageert op aardbevingen sterker dan 6.0 op de schaal van Richter. Op 19 september 1985 vielen in Mexico-Stad minstens tienduizend doden bij een aardbeving met een kracht van tussen de 7.9 en 8.2 op de schaal van Richter.

Parijs protesteert met klem

Weer ontvoering in Algerije

ALGIERS - Drie Fransen, die verbonden zijn aan het Franse consulaat-generaal in Algiers, zijn zondagmorgen ontvoerd. Dit blijkt uit getuigenverklaringen, die in Parijs officieel bevestigd zijn. Een politieman is bij de ontvoering gedood.

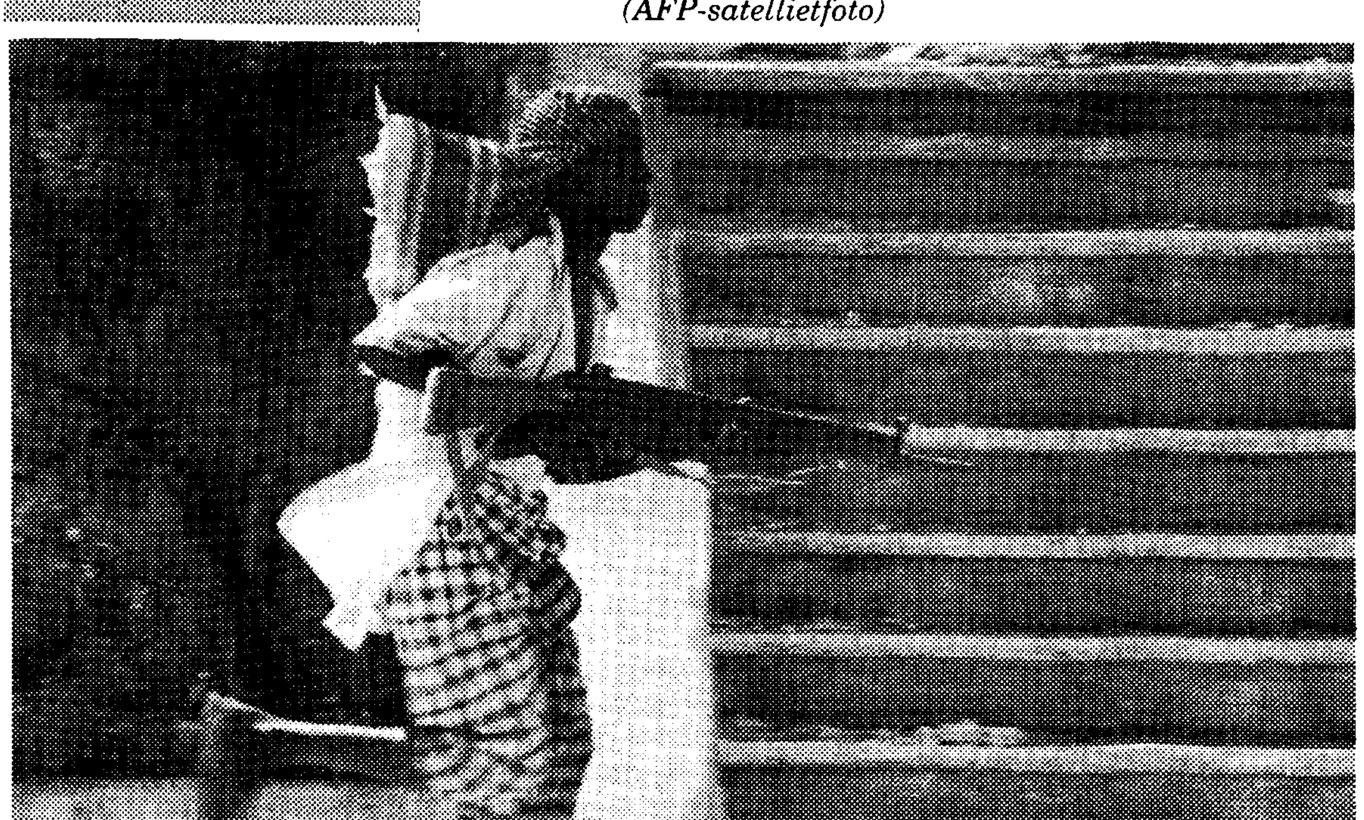
De ontvoering, door drie gewapende mannen, had in het centrum van Algiers plaats toen de Fransen op het punt stonden naar hun werk te gaan. De gedode politieman stond op wacht bij het gebouw waar de Fransen woonden. In het begin van de middag had nog niemand zich voor de ontvoering verantwoordelijk gesteld.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken in Parijs heeft laten weten dat "Frankrijk deze ontoelaatbare daad veroordeelt en hun vrijlating eist". Parijs "verwacht van de Algerijnse autoriteiten dat die alles in het werk stellen om de vrijlating te verkrijgen van onze landgenoten", zo gaat de verklaring verder. Het is de tweede keer dat Fransen in Algerije ontvoerd worden sinds het begin van de confrontaties tussen bewapende groepen moslims en ordetroepen in februari 1992.

Op 21 september werden twee Fransen, die in Tlelat werkten voor een Frans bedrijf, dood teruggevonden in Tenira, op ettelijke tientallen kilometers van de plaats waar ze ontvoerd waren. Vijf andere buitenlanders zijn de laatste maand in Algerije gedood. Op 16 oktober werden twee Russische militaire instructeurs aan de hogere luchtvaartschool in Laghouat, zo'n 400 km ten zuiden van Algiers, dicht bij hun woning gedood door een groep gewapende mannen.

voetbal INTERNATIONAL
zie pagina 7

■ MOGADISHU - Een aanhanger van de Somalische krijgsheer Mohamed Farah Aidid in actie tijdens een vuurgevecht, dat ontstond tijdens een vredesmars in Mogadishu, georganiseerd door Aidid's rivaal, generaal Ali Madhi Mohamed.
(AFP-satellietfoto)

Mensenmassa beschoten in onrustig Mogadishu

MOGADISHU - Aanhangers van de Somalische krijgsheer Mohamed Farah Aidid hebben vandaag in Mogadishu het vuur geopend op een mensenmassa, die een vredesdemonstratie wilde houden in het zuiden van de Somalische hoofdstad, dat door Aidid wordt beheerst. De deelnemers aan de vredesmars wilden de zogenoemde groene lijn passeren, die de strijdgroepen in de verschillende stadsdelen van elkaar scheidt. De meeste demonstranten waren aanhangers van de krijgsheer Ali Mahdi Mohamed, die zichzelf tot president van Somalië heeft uitgeroepen. Bij de beschietingen zijn enkele gewonden gevallen. Doden zijn niet gemeld. Circa 30.000 aanhangers van Mahdi hadden willen deelnemen aan de demonstratie naar het zuidelijk stadsdeel. De VN-vredesmacht had de Somaliërs gevraagd geweld te vermijden bij de vredesmars. Toen de gevechten uitbraken, intervenieerden de blauwhelmen niet. Vorig jaar zijn bij verbitterde gevechten tussen de clans van Aidid en Mahdi duizenden mensen om het leven gekomen. Pakistan heeft inmiddels besloten zijn contingent VN-soldaten te versterken. Deze week zullen ongeveer 1.500 Pakistaanse militairen zich bij hun 5.000 landgenoten voegen die al in Somalië zijn gestationeerd.

Israël laat ondanks moorden honderden gevangenen vrij

JERUZALEM/GAZA - Israël houdt vast aan zijn plannen om vandaag ongeveer 700 gevangenen vrij te laten, ondanks de moord op twee soldaten zondag door de fundamentalistische Hamas-beweging. Wel zei de regering niet te zullen toestaan dat de islamitische fundamentalisten het vredesakkoord met de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO torpederen.

De vrijlating van de Palestijnen past in het kader van het akkoord met de PLO over geleidelijke vrijlating van naar schatting 13.000 Palestijnen die in Israël gevangen zitten. Bedoeling is het vertrouwen onder de Palestijnen in het akkoord tussen Israël en de PLO te vergroten.

Premier Yitzhak Rabin stelde echter, dat hij zijn aanvankelijke plan ook aanhangers van Hamas, onder wie enkele vrouwen, jongeren en zieken, op vrije voeten te stellen had ingetrokken. "Het is duidelijk dat zij als gevolg van de aanslag niet zullen worden vrijgelaten. Zo zullen wij in principe in de toekomst ook handelen. Zij blijven in de gevangenis", aldus Rabin. Islamitische militanten van de Hamas-beweging ontvoerden zondagmorgen in de door Israël bezette Gazastrook twee Israëlische soldaten en schoten hen dood. De twee reservisten waren in de buurt van hun basis vrijwillig in een wagen gestapt, die Israëlische nummerplaten had, aldus het leger. De inzittenden waren als joodse kolonisten gekleed, maar ontpopten zich al snel als ontvoerders. De wagen bleek gestolen. Troepen sloten het gebied af op zoek naar de daders, die behoren tot de El Kassim, de militaire vleugel van Hamas, en doorzochten tijdens hun speurtocht ruim twintig moskeeën, aldus Palestijnse bronnen. De Hamasbeweging, de belangrijkste rivaal van de PLO, verzet zich tegen het Palestijns-Israëlische vredesakkoord, dat onder meer voorziet in Palestijns zelfbestuur in de Gazastrook. Volgens de leider van de El Kassim, Emad Akil, was de aanslag een vergelding voor de "martelaren van de Intifada", de Palestijnse opstand tegen de Israëlische bezetting. Rabin verklaarde gisteren, dat de PLO sinds het vredesakkoord op 13 september geen enkele aanslag heeft gepleegd, en dat het aantal gewelddadigheden en terroristische aanslagen in de door Israël bezette gebieden met ongeveer de helft is gedaald. Hamasleden en andere fundamentalisten zijn er daarentegen op uit "alles te doen wat ze kunnen om het terrorisme te verhevigen", aldus de premier.

Oekraïne ratificeert dit jaar Start-verdrag

KIEV - Het parlement van Oekraïne zal eind dit jaar het Start-1 verdrag over nucleaire ontwapening ratificeren. Dat hebben parlementariërs vandaag in Kiev meegedeeld na besprekingen met de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher.

De afgevaardigden zeiden echter, dat er nog geen sprake van [illegible] andere documenten worden ondertekend volgens welke de voormalige Sovjet-republiek al zijn kernwapens moet wegdoen. "Wij zullen het Start-verdrag eind dit jaar ratificeren," aldus het hoofd van de parlementaire buitenlandcommissie Dmitro Pavlytsjko. "Maar er is tot dusverre nog geen sprake van de protocollen van Lissabon en het non-proliferatieverdrag te ondertekenen." Volgens de documenten die vorig jaar in Lissabon werden ondertekend, zou Oekraïne 176 strategische raketten moeten opgeven, die zich nog op zijn grondgebied bevinden. Oekraïne is de enige van de vier voormalige Sovjet-republieken, die nucleaire wapens bezaten, die het Start-verdrag nog niet heeft geratificeerd. President Leonid Kravtsjoek en andere regeringsleden hebben eerder gesuggereerd dat Oekraïne een aantal van deze wapens nog enige tijd zou moeten houden. De invloedrijke voorzitter van het parlement, Ivan Pljoesjtsj verklaarde, dat zijn land een compensatie wil van vijf miljard dollar.

Dit bedrag is veel hoger dan de 175 miljoen die de Verenigde Staten eerder hadden geboden om de kosten van de ontmanteling van kernwapens te dekken.

Vakbonden, Pourier, Diaz en Boeli van Leeuwen voor optie A

'Zwakke argumentatie' optie B zet beweging behoud Antillen in gang

WILLEMSTAD — Als reactie op de 'zwakke argumentatie' van de Curaçaose politici om te kiezen voor optie B, een autonome status voor Curaçao los van de Antillen, en de vlucht naar optie C, zijn zowel enkele politici, oud-politici, vooraanstaande burgers als de vakbondsorganisaties Kamara Sindikal en SSK in het geweer gekomen. Zowel de Groep voor een herstructurering van de Antillen, als de partij van de afgescheiden democraat Augustin Diaz alsmede genoemde vakbonden zeggen een intensieve campagne te gaan voeren voor optie A, het behoud van de Antillen.

Wie dacht dat de kaarten nu op tafel lagen, en dat de strijd zich zou gaan toespitsen op de opties B (autonomie) en C (deelworden van Nederland) komt bedrogen uit.

Het moment waarop de twijfel over optie B toesloeg is moeilijk vast te stellen, maar het lijkt erop dat de lezing van ex-politica Lucille George-Wout vorige week zaterdag enorm is aangeslagen. Zij hield een vurig en degelijk onderbouwd betoog in het ITC voor behoud van de Antillen. En dat sloeg aan bij een categorie burgers, die zich tot voor kort stilhield. Gezien de overweldigende steunbetuigingen die George-Wout - ex-gedeputeerde van Financiën voor de MAN - ontving, besloot zij samen met ex-premier Miguel Pourier (UPB) en ex-minister Marco de Castro (MAN) de *Grupo pro Antia Restruktura* PAR op te richten.

De PAR zegt in een persbericht zich genoodzaakt te zien het tij te doen keren. "De politieke leiders van Curaçao hebben de beslissing genomen de Antillen uit elkaar te laten vallen nadat zij kennelijk hebben gezien het land niet meer te kunnen besturen." De argumentatie om Curaçao te isoleren van de Antillen is echter dermate zwak, aldus PAR, dat vele burgers zeggen hun toevlucht te zullen nemen tot optie C.

De PAR kwam zaterdag voor het eerst bijeen, waar werd besloten een intensieve campagne te gaan voeren voor optie A. De groep kreeg al tientallen steunbetuigingen, onder meer van de schrijver Boeli van Leeuwen, Juan Haile, Etienne Ys, Edwina Molins, Fidel Frans, Ernest Soliana, Morris Isenia, Chacho de Castro en Lou Halley. Lucille George-Wout zei tijdens een televisiejournaal dat met name ook van Bonaire afkomstige burgers, op Curaçao woonachtig, zich tot de PAR hebben bekend.

AGUSTIN DIAZ

Ook onafhankelijk Statenlid Augustin Diaz stelt zich teweer tegen het uiteenvallen van de Antillen. Zijn partij *Partido Demokrat Outentiko 92* heeft immer de idealen van dr. Efrain Jonckheer nagestreefd. "Hij was de architect van de Nederlandse Antillen, die in 1954 in de Ridderzaal van Den Haag zijn handtekening zette onder het Statuut."

Gisteren maakten de Kamara Sindikal (KS) en de SSK bekend dat zij zich eveneens sterk zullen maken voor het behoud van de Antillen. Voorzitter Errol Cova van de KS merkt op dat de regeringspartijen in hun propagandacampagne met de geschiedenis manipuleren. Volgens Cova is het nooit de bedoeling van Jonckheer geweest om Curaçao los te maken van de overige Antilliaanse eilanden, terwijl in televisiespotjes wordt gesuggereerd dat hij daarvoor zou hebben gepleit.

VAN LEEUWEN

Telefoonstoring in Otrobanda door stroomuitval

WILLEMSTAD — Al sinds gisteren namiddag is in heel Otrobanda geen telefoonverkeer mogelijk. Alle telefoonlijnen zijn dood als gevolg van een stroomuitval bij Kodela. De generator die in dergelijke gevallen bij Setel in werking treedt liet het, toen de stroomtoevoer alweer hersteld was, afweten.

Normaal gesproken wordt bij een stroomstoring direct overgeschakeld op een noodgenerator waardoor onderbrekingen in het telefoonverkeer voorkomen worden. Volgens Cesar Rodriguez, prman van Setel, is er gister echter iets misgegaan en is de generator 'toen de stroom terug kwam' uitgevallen. Ook de tweede back-up, een accu, is niet in actie gekomen. "Waarom beide back-ups niet hebben gefunctioneerd is nog niet duidelijk", aldus Rodriguez.

Het Hospitaal St. Elisabeth kon gisteravond en vandaag vanuit Otrobanda niet via het normale nummer bereikt worden. De telefoonstoring heeft volgens een voorlichter van het ziekenhuis echter geen gevolgen gehad. Vroeg in de avond werden via TeleCuraçao vier noodnummers doorgegeven. Deze nummers brachten via de centrale in Santa Maria een verbinding tot stand.

Stroomstoring door uitvallen transformator

WILLEMSTAD — Een deel van Willemstad heeft zaterdagmiddag, vanaf ongeveer 11 uur 's ochtends zonder stroom gezeten. De oorzaak: een storing bij Kodela in de transformator van het substation Weis.

Verdacht van oplichting door spookrecepten

Arts en assistente sinds zaterdag voortvluchtig

WILLEMSTAD — De pparts R.H. heeft samen met apothekersassistenten van botika Muizenberg zogenaamde spookrecepten gefabriceerd. Deze gefantaseerde recepten werden vervolgens aan het eiland gedeclareerd. Op grond van belastende verklaringen van botikapersoneel vaardigde het Openbaar Ministerie (OM) zaterdag een aanhoudingsbevel uit tegen de arts, zijn assistente D. en M.B., eigenaresse van botika Muizenberg. H. en D. zijn nog voortvluchtig. De luchthaven zou zijn gewaarschuwd.

Dat de arts niet alleen particuliere recepten overschreef op pp-papier, maar zich ook met spookrecepten bezighield, bleek tijdens het kort geding dat zaterdag diende tegen het Land der Nederlandse Antillen. Vier advocaten (Bennett, Römer, Braam en Sintiago) eisten daarin onmiddellijke invrijheidstelling van twee apothekersassistenten. Hun vordering werd afgewezen. Rechter Hartsuiker oordeelde de aanhouding door het OM en de verdere detentie rechtmatig.

Zondag werd een van de twee assistenten alsnog vrijgelaten. De vijfde verdachte wordt vandaag voorgeleid.

De drie aanhoudingsbevelen gingen vlak voor of tijdens het kort geding uit. Op dat moment bevond de arts H. zich in de rechtszaal. Hij verdween echter kort daarop. Of hij gewaarschuwd is voor mogelijke arrestatie is niet duidelijk. Feit is wel dat officier van justitie Donker de advocaten Römer en Bennett zaterdagmiddag uitsloot van verdediging van hun cliënten, te weten de verdachte apothekersassistenten.

Deze raadslieden kregen zaterdagmiddag inzage in verklaringen van deze assistenten, die belastend waren voor hun andere cliënten: de arts H. en botika-eigenaresse B. Donker sprak van een schoolvoorbeeld van verstrengeling van belangen. In zo'n geval mag een officier van justitie de advocaten voor hoogstens zes dagen de toegang tot de verdachten ontzeggen.

De vier advocaten reageerden woedend op het besluit van Donker. "Dat maakt de officier van justitie niet uit", zei Braam. "Dat is een zaak van de Raad van Toezicht". Het kwartet meent ervaring genoeg te hebben om zelf te bepalen wanneer er sprake is van verstrengeling van belangen. Die was er naar hun zeggen niet, anders zouden zij de zaak van de assistenten niet hebben aangenomen.

Zij beschuldigden OM en politie van het uitoefenen van druk op de verdachten. Drie van hen zouden naar huis hebben mogen gaan nadat zij een compromitterende verklaring hadden afgelegd. Rechter Hartsuiker ging in zijn vonnis niet nader in op deze aantijging. Daarover zal op de strafzitting moeten worden geoordeeld.

Advocaat-generaal Van Oven las tijdens het geding enkele verklaringen van getuigen en verdachten voor. Volgens hem geven die een 'onthullend demasqué' van de gang van zaken binnen Muizenberg. Zo bleek dat arts en assistenten regelmatig zoveel spookrecepten invoerden als de computer op een avond kon verwerken.

Uit een andere verklaring bleek dat de GGD al onder het vorige hoofd, Mac Kibbelaar, een vermoeden had kunnen hebben van de praktijken van GGD-arts H. en botika Muizenberg. Bij een onderzoek werd toen vastgesteld dat op veel Muizenberg-recepten dezelfde middelen waren voorgeschreven, zonder dat er sprake was van een epidemie. Verder werd een groot aantal 'nieuwe en ongekreukte' recepten aangetroffen; 'alsof de patiënten ze niet in handen hadden gehad'.

Begin dit jaar lieten ex-gedeputeerden Isebia en Metry weten dat zij aanwijzingen hadden voor gesjoemel met recepten en medicijnen bij onder andere botika Muizenberg. Volgens Isebia was er nooit reden om het OM in te schakelen, omdat er een commissie was gevormd die een en ander zou uitzoeken.

Behalve financiële benadeling is er bij het overschrijven van recepten - 'pervertering van het pp-systeem', aldus Van Oven - ook sprake van medische bezwaren. De kans is niet gering dat er fouten worden gemaakt bij het overschrijven, met alle schadelijke gevolgen van dien. Van Oven staafde deze bewering met getuigenverklaringen.

Tegen de apotheker van Muizenberg is geen aanhoudingsbevel uitgegaan. Zij zou niet aan de praktijken hebben meegewerkt. Haar waarschuwingen werden zelfs in de wind geslagen, zo zou uit de verhoren zijn gebleken.

Het OM mag de zaterdag aangehouden eigenaresse van de botika voor een periode van acht weken vasthouden. Datzelfde geldt voor de nog voortvluchtige arts en zijn assistente.

OPINIE

door **Ronnie Rens Sr.**

ALLES WAT NA ik na mijn schooljaren erbij heb geleerd, was gebaseerd op de kennis die de fraters mij in de beginjaren hadden meegegeven. Die fraters hadden van die namen, die je nimmermeer vergeet: Carolus, Tiberius, Engelbertus, Guibertus, Appolonarius. Er waren er ook een paar bij met namen die meer bij leken pasten: Karel en Ulrich bij voorbeeld. Wat ze met elkaar gemeen hadden, was het feit dat het onderwijs voor hen geen beroep was maar een roeping. Ook de lekenleraren uit die tijd waren van een apart type beroepsmensen die speciaal op aarde leken te zijn gekomen om de jeugd te onderwijzen en op te voeden.

Tien onafgebroken jaren lang, van mijn vijfde tot mijn vijftiende, ben ik op de fraterscholen gevormd. Ik ben ze er tot vandaag dankbaar voor. Dat zullen met mij ongetwijfeld al die tienduizenden zijn, die aan deze kant van de oceaan zijn gevormd door het beste, dat Nederland en het eiland aan educatie aan de jeugd te bieden hadden.

De soeurs hebben hierin een minstens even groot aandeel gehad. De zusters, zowel die van Roosendaal als die van Schijndel, hebben het trouwens hun levenstaak gemaakt om te dienen in het onderwijs. De soeurs van Schijndel hebben bijna zeventig jaar lang, om precies te zijn van 1920 tot 1987 op Curaçao hun krachten gegeven aan het onderwijs en sociaal werk. Als typische onderwijs-congregatie zijn het ook de zusters van Schijndel geweest die hier begonnen zijn met het nijverheidsonderwijs en het internatenwerk, eerst voor weeskinderen, later voor voogdijjeugd. Er werd verder gezorgd voor de opvang van jonge werkende vrouwen, in de parochie werd ook aan armenzorg gedaan.

In 1987 werd een bewuste keus gemaakt: de zusters van Schijndel trokken zich terug uit het onderwijs om zich volledig te gaan wijden aan het jeugdwerk. Dat werd toen als een grotere prioriteit beschouwd, gezien de grote nood onder de jeugd. Hierdoor werd het werk van de zusters van Schijndel verlegd van binnen de klaslokalen naar situaties buiten het onderwijs. Naast het jeugdwerk wordt namelijk ook nog gearbeid onder de zieken, de vrouwelijke gevangenen, er wordt hulp verstrekt aan de kankerpatiënten en aan de armen, terwijl de jeugd na school wordt bijgestaan met het huiswerk.

Tijdens hun 'hoogtijdagen' hadden de zusters van Schijndel bijna zestig religieuze krachten die op een breed vlak bezig waren te werken aan jeugd, opvoeding, onderwijs, begeleiding en liefdearbeid. Nu zijn er maar tien zusters over.

Voor hetgeen de zusters van Schijndel hebben gedaan voor dit eiland, bestaat zonder mee ombeschrijflijk veel dank en waardering. Nog steeds gaan oud-leerlingen uit Curaçao de zusters opzoeken als ze in Nederland zijn en ondernemen daartoe de reis naar het zuiden, in dat dorpje tussen Den Bosch en Eindhoven. Geen wonder: zo is er een zuster die dertig jaar lang heeft gewerkt op de St. Jozef mavo in Willemstad.

Vandaag hebben oud-leerlingen in Nederland een heilige mis bijgewoond, speciaal bedoeld om hulde en dank te brengen aan het onvolprezen werk van de zusters. Hoe fijn die dankbetuigingen ook, we kunnen echter nog meer doen. En wel door de voorbeelden te volgen die de zusters door de jaren heen ons hebben gesteld. Hun naastenliefde, opofferingsgezindheid, onbaatzuchtigheid en al die andere menselijke waarden, die zij zo overvloedig in zich verenigd hebben, moeten leidraden en richtlijnen voor ons zijn. Dan zal een nieuwe wereld zich openen, die het ideaal benadert dat de zusters zo nauwgezet en liefdevol voorgingen.

Kiwanis: voorrang kansarme jongere

■ *WILLEMSTAD — De Kiwanis Piscadera willen tijdens hun komend zittingsjaar volop aandacht gaan schenken aan de minder bedeelde jeugd. Daartoe wil de serviceclub 100.000 gulden middels fundraising bij elkaar krijgen. Dat geld zal met name voor kinderen die in internaten verblijven worden aangewend. Inmiddels zijn al een aantal projecten gestart. Zo werd met de kinderen van Huize Belletier de film Jurassic Park bezocht. Tevens zal de aandacht uitgaan naar de zwangere vrouw in de minder bedeelde buurten teneinde haar voor te bereiden op haar opvoedende taak. Op de foto v.l.n.r.: Erwin Wolfert (secretaris), Ruben Roosberg (voorzitter) en Hubert Henriquez.*

Minstens twee kandidaten minder voor opvolging PG

WILLEMSTAD — Van de zeven kandidaten voor opvolging van de procureur generaal Robert Piétersz zijn er minstens twee afgevallen. Het is echter nog niet onomstotelijk vastgesteld dat de Antilliaanse PG vertrekt naar Aruba. Dit blijkt uit informatie uit twee verschillende bronnen.

Met de resterende kandidaten is het president van het Hof nog in overleg, zo is bekend geworden. Het Hof moet op verzoek van de gouverneur een voordracht doen die geaccordeerd moet worden door de landsregering en door de koningin. De Hof-president Luis de Lannoy wilde vanochtend niet aangeven met hoeveel kandidaten er nog besprekingen lopen. Wel stelt hij dat de zaak duurt omdat zij bedenktijd nodig hebben.

Over het mogelijk aanhouden van de opdracht te zoeken naar een nieuwe PG is hem niets bekend, maar hij belooft voor de volledigheid dat na te trekken bij Fort Amsterdam.

Vast staat volgens bronnen dat de PG nog niet officieel zijn ontslag heeft ingediend. Ook is er het bericht dat de overstap naar de Arubaanse jurisdictie nog niet in kannen en kruiken is. Twee weken geleden heette het nog dat de procureur generaal nog in overleg was met de Arubaanse autoriteiten over de voorwaarden onder welke hij het nieuwe ambt wil aanvaarden. De procureur generaal en de minister vann Justitie Römer waren vanochtend niet bereikbaar. De PG zou in oktober beginnen te Aruba zo was halverwege dit jaar aangenomen.

Ook voor werknemers aandelen gereserveerd

Minister Smits: open inschrijving op minderheidsaandeel Curaçao Telecom

WILLEMSTAD — Landsradio wordt gedecentraliseerd, 'los gemaakt van de Centrale Overheid', en samen met Setel omgesmeed tot Curaçao Telecom. Vervolgens zal een partner gezocht worden die een minderheidsaandeel mag kopen in de eilandelijke telecommunicatie. Gegadigden kunnen een offerte inleveren, op grond waarvan een 'verantwoorde keus' kan worden gemaakt. Een deel van de aandelen zal ter verkoop worden aangeboden aan de werknemers en lokale investeerders.

Het plan voor herstructurering van de telecommunicatie is goedgekeurd door de Raad van Ministers en het Bestuurscollege. Dat zei minister Cornelis 'Chucho' Smits gisteravond tijdens een nationale rede, die werd uitgezonden door TeleCuraçao. De minister van Telecommunicatie repte echter met geen woord over de voorgeschiedenis die toch op zijn minst opmerkelijk mag worden genoemd. Zoveel is duidelijk dat de minister een nieuwe start wil maken en niet herinnerd wil worden aan de mislukking van een eerdere poging om het zelfde traject af te leggen, twee jaar eerder. Ook liet hij in het midden of PTT-Telecom nog geïnteresseerd is in participatie.

Wel laat hij weten dat er een open procedure zal worden gestart om een of meerdere internationale partners te zoeken. Een kapitaalkrachtige partner - of partners - moet aan aan aantal eisen voldoen. In het algemeen stelt Smits dat een gegadigde de zwakke punten van de eilandelijke telecommunicatie dient te versterken. "We zullen in het selectieproces de voorkeur geven aan toekomstige partners die in staat zijn hun technische, administratieve en operationele kunde over te dragen."

Wat eind 1991 al in kannen en kruiken leek, wordt nu van voren af aan begonnen. In december van dat jaar maakte voormalig minister van Telecommunicatie Gilbert de Paula een reeds in oktober getekende intentieverklaring openbaar. Daarin was overeengekomen dat PTT-Telecom te zijner tijd 49 procent van de aandelen zou kopen van de eilandelijke telecommunicatie.

Inmiddels heeft de Nederlandse PTT zich met stille trom teruggetrokken, hoewel zij volgens woordvoerder David Geest nog steeds geïnteresseerd is in deelname in een joint venture. Zowel de eilandelijke politiek als PTT schijnen lering te hebben getrokken uit een onverhoeds plan, dat werd neergesabeld door de vakbonden en de oppositiepartijen.

In navolging van gedeputeerde Stanley Betrian spreekt Smits over transparantie van het overheidsbeleid. Ditmaal zal niet over het hoofd van de betrokkenen heen worden besloten over de toekomst van de telecommunicatie, een tak van dienstverlenende industrie waar veel van wordt verwacht. Expliciet vermeldt de minister dat er met de ABVO en de STTK is gesproken.

De STTK werd opgericht naar aanleiding van de eerdere poging om tot privatisering van Curtel, dat nu op instigatie van gedeputeerde Arrindell tot Curaçao Telecom is omgedoopt, te komen.

Deze vakbond maakte een hoop stennis. Deels omdat zij ernstige bezwaren maakt tegen verkoop van het 'nationaal erfgoed', deels omdat zij onderhandse afspraken vermoedde en smeergeldtransacties. Publicaties hieromtrent leidden uiteindelijk tot een gerechtelijk onderzoek naar de mogelijke betrokkenheid van PTT-consultant Ephraïm Cijntje en ex-minister van Telecommunicatie Louis Gumbs. Zij zullen binnenkort voor de rechter verschijnen.

Veertig jaar priester

■ *WILLEMSTAD — In de kathedraal van Pietermaai werd gisteren het 40-jarige jubileum van mgr Wim Ellis gevierd. In 1953 ontving Ellis zijn priesterwijding; inmiddels is hij twintig jaar bisschop van de Nederlandse Antillen en Aruba. De mis was drukbezocht en werd opgeluisterd met zang van het koor van Groot Kwartier. De bisschop werd toegesproken door Lio Capriles, minister Wallé, gezaghebber Wilsoe en de Arubaanse minister Flanegien, en kreeg vele dankbetuigingen. Namens de parochianen kreeg Ellis een hulde van Anthony Maduro.*

Protesten op Sint Maarten tegen wijze van aanhouden

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Het aftreden van de Nederlandse minister Ernst Hirsch Ballin en de Antilliaanse hoofdofficier van justitie Dick Piar wordt 'geëist' door de waarnemend voorzitter van de Kamer van Koophandel Sint Maarten, Frank Mingo. Reden: de wijze van optreden van het Openbaar Ministerie inzake de arrestaties van Arnell, Richardson, Wathey, maar ook Gumbs, Timp, Rosario.

De zakenman zegt niets te hebben tegen de loop van het recht, indien personen de wet hebben overtreden. Het aanhouden kan echter wel wat minder intimiderend geschieden. Niet in de vroege ochtenduren van het weekeinde, zodat zij geen contact met hun advocaat kunnen opnemen en in een cel zitten 'zweten'; niet met 'toevallige' kanonschepen in de haven en niet met -zoals het gerucht wil- een op Anguilla gestationeerd militair vliegtuig.

Volgens Mingo kan Hirsch Ballin niet tegelijk minister van Antilliaanse/Arubaanse Zaken en van Justitie zijn: speler en scheidsrechter tegelijk.

Vorige week sprak Mingo ook zijn waardering uit voor de gearresteerden, 'die toch erg veel goeds hebben gedaan voor het eiland'. De wijze waarop mensen worden aangehouden zou niet alleen bij Mingo, maar ook bij anderen kwaadheid hebben opgeroepen. Claudius 'Bobo' York, een bekende taxichauffeur op het eiland, zou vandaag een protestoptocht willen houden. York stond in november '89 en in januari '90 nog vooraan bij protesten tegen de contracten van het toenmalige luchthavenbestuurvoorzitter Al Wathey, luchthavendirecteur Arnell en gezaghebber Richardson.

Struikelblok luchtvaartprotocol

DP Sint Maarten zegt steun aan de centrale regering op

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De Democratische Partij Sint Maarten heeft dit weekeinde haar steun aan de centrale regering ingetrokken. Als reden daarvoor wordt het nieuwe luchtvaartprotocol met Nederland opgegeven. De overstap naar de oppositie heeft geen gevolgen voor het voortbestaan van de coalitie; die regeert nu met een officiële meerderheid van een zetel.

Er zijn nog geen aanwijzingen dat een van de andere coalitiepartijen van plan zou zijn eveneens zich uit de regering terug te trekken. Dat zou wel de val het kabinet betekenen, omdat alleen geregeerd kan worden met de steun van de helft-plus-een-zetel in de 22 leden tellende Staten.

Enkele maanden geleden zegde de WIPM (1) haar steun al op. De coalitie bestaat thans uit de PNP (7), DP Statia (1), UPB (3), PDP (1), maar wordt daarnaast gesteund door Solidaridat (onafhankelijke zetel van Winston Lourens). De DP Curaçao, die eveneens deel uitmaakt van de regering (met een minister, tevens vice-premier) heeft geen steun in de Staten, omdat de DP-zetel wordt bezet door Agustin Diaz, inmiddels DP Outentiko.

Het uittreden van de DP Sint Maarten komt als een verrassing, omdat binnenkort door de centrale regering, samen met Nederland, een evaluatie verricht moet worden naar de werking van de Algemene Maatregel van Rijksbestuur (AMvR) op Sint Maarten. Besloten moet worden of de AMvR na februari '94 kan worden opgeheven of moet worden verlengd. De politieke partijen op het eiland willen niet alleen dat de AMvR wordt opgeheven, maar ook dat het eiland dan meteen *full internal governement* krijgt.

Oppitieleider Vance James (SPA) noemde het uittreden van de DP Sint Maarten gisteravond 'een stap in de goede richting', want volgens James heeft de centrale regering bij herhaling laten merken zich alleen in te zetten voor de belangen van Curaçao en niet op te komen voor de belangen van Sint Maarten.

In een brief van Marcel Gumbs aan de premier reageert Gumbs op hetgeen afgelopen donderdag is besproken in een coalitieberaad. Heet hangijzer is het nieuwe luchtvaartprotocol met Nederland, dat onlangs zou worden getekend. De DP trok toen aan de bel en verbood haar minister -Desta Nisbeth van Verkeer en Vervoer- het protocol van een handtekening te voorzien. De DP wilde in het protocol opgenomen zien dat Nederlandse chartermaatschappijen vluchten mogen uitvoeren naar Sint Maarten en stemde er niet mee in dat dat onderdeel in latere besprekingen (na de ondertekening van het protocol) aan de orde gesteld zal worden. De Nederlandse verkeer- en vervoerminister Maij-Weggen zou welwillend staan tegenover chartervluchten van Air Holland naar Curaçao, maar zou hiervan zijn teruggekomen na consult met premier Liberia.

Volgens de DP is de komst van chartervliegtuigen dringend gewenst, nu het toerisme uit de Verenigde Staten is teruggelopen en de eilanden ook niet meer kunnen rekenen op inkomsten uit het rijbewijstoerisme. Ook luchtvaartmaatschappij WINAIR, die de verbindingen tussen de drie bovenwindse eilanden onderhoudt, zou met de komst van charters gebaat zijn.

Tijdens eilandsraadvergadering

Oppositie haalt fel uit naar toerismegedeputeerde Page

WILLEMSTAD — Het toerismebeleid van gedeputeerde Page -en dan vooral de beloftes aan American Airlines- kwam vanmorgen onder spervuur van de oppositie te liggen in een openbare eilandsraadvergadering. Vanuit de coalitie-loopgraaf werd door PNP-raadsleden Hernandez en Metry hevig teruggeschoten. Of de gedeputeerde op het strijdveld sneuvelt, zal in de loop van dag nog moeten blijken, wanneer ook andere PNP-leden en coalitiepartij DP aan het woord komen.

Drie wetten heeft Page overschreden: twee lokale (een luchtvaartbesluit en een overheidsdecreet), een internationale (de conventie van Chicago), zo brachten Don Martina (MAN), Chin Behilia (Nos Patria), George Hueck (SI), Bennie Demei (MAN) en Anthony Godett (Fol) in de eerste ronde naar voren. Overtreding van de wetten kunnen volgens hen niet alleen met geldboetes, maar zelfs met vier jaar gevangenisstraf worden bestraft. De oppositie eist het aftreden van Page als gedeputeerde.

Don Martina: "Page heeft niet alleen de wetten overtreden, maar hij gaat er zelfs mee door. Hij heeft de ALM en nu ook een Braziliaanse luchtvaartmaatschappij ontheffing van landingsgelden aangeboden zonder goedkeuring van de minister van Verkeer en Vervoer. Ook is de Eilandenregeling Nederlandse Antillen vertrapt - zowel in de geest als in de wet-, want Page heeft zijn mede-BC-leden niet op de hoogte gesteld van hetgeen hij met AA heeft geregeld. AA is welkom, maar niet met overtreding van de wet."

Als Page had gedaan bij een particulier bedrijf wat hij nu heeft gedaan bij in de publieke sector, was hij op staande voet ontslagen, voegde Martina toe. "Onbehoorlijk bestuur," was zijn conclusie.

Chin Behilia ging in vogelvlucht nog eens over vijf jaar toerismebeleid: de 'afgrijselijke' plannen voor het Brionplein, die uiteindelijk door de tegenwind vanuit de maatschappij niet doorgingen maar die niet hebben geleid tot herstructurering van het plein. En het afsluiten van de weg naar Playa Jeremi: "Page heeft het DROV-hoofd opdracht gegeen om raadslid Mayra Coffie geen informatie te verstrekken." De Curaçao Holding die had zullen worden opgeheven, maar: "Nu zitten twee personen met behoud van hun salaris thuis." Hato Handling: "Met als gevolg dat tien mensen bij Aero Cargo moesten worden ontslagen. En Curinta heeft bankje gespeeld met haar subsidies. En nu het AA-geval."

Vervolgens haalde George Hueck uit naar de gedeputeerde. Hueck haalde ook de brief van oud-directeur Loeper van de CTDB (die beschuldigingen deed over 'verdwenen' geld). Een brief die hij aan het Openbaar Ministerie zal geven als het BC geen onderzoek doet. En waar is het al vele maanden geleden toegezegde accountantsonderzoek bij Curinta inzake de Hato Handlingdeelname? Waarom moet het managementteam eigenlijk worden vervangen door een Nederlander? Het hele toerisme komt uitsluitend buitenlanders ten goede, vindt Hueck bovendien. "Kijk maar wie er in bepaalde hotels werken. Overtreding van de werkvergunningsregels, volgens mij."

PNP-lid Hernandez begrijpt de commotie niet. Er is een foutje gemaakt en dat wordt gecorrigeerd. Het belangrijkste is, dat AA kan vliegen. En wat Page betreft: dat is een partijaangelegenheid. "Iedereen is blijkbaar vergeten dat er meer mensen in het verleden foutjes hebben gemaakt: het Queen of Saba-geval en de MAN-gedeputeerde Reintje Martina, die de belastingbetaler handenvol geld heeft gekost met zijn onderzoek naar het toeristenbureau à 75 duizend dollar."

Koren op de molen van Bennie Demei, die daarna aan de beurt was. "Die arme Page kan het zeker niet helpen dat de kortdurende komst van Key Air de gemeenschap een paar honderdduizend gulden heeft gekost. Arme Page kan het ook niet helpen dat Hato Handling aan Curinta zes miljoen gulden heeft gekost. En arme Page kan het niet helpen dat het Parasassa-geval 2,5 miljoen kost. Die arme Page kan het zeker óók niet helpen dat hij met American Airlines de wet een beetje heeft overtreden," sneerde Demei.

Volgens Demei moet niet alleen Page, "maar de hele kliek" aftreden: het Curintamanagementteam en de CTDB-directeur, als zij Page niet hebben gewaarschuwd dat hij onwettig bezig was. "Of was Page wel op de hoogte, maar schoof hij de adviezen terzijde? In dat geval: PNP waar zijn jullie mee bezig?"

Nadat Anthony Godett het algehele toerismebeleid had afgekraakt, kreeg Faroe Metry het woord. Volgens Metry zijn de drie wetten die zouden zijn overtreden verkeerd geïnterpreteerd. Nergens staat dat de tarieven niet mogen verschillen, alleen dat zij niet hoger mogen zijn voor buitenlandse luchtvaartmaatschappijen dan voor lokale maatschappijen, aldus Metry. "Het mág lager."

Ommezwaai

Maij-Weggen's nee kwam na overleg met Liberia-Peters

WILLEMSTAD — De Nederlandse minister van Verkeer en Waterstaat Hanja Maij-Weggen heeft in een brief aan de premier van de Antillen laten weten dat op grond van een onderzoek van de Rijksluchtvaartdienst "chartervervoer uit capaciteitsoogpunt niet opportuun is", maar dat charters misschien wel kunnen als bijvoorbeeld prijs, kwaliteit of sterke behoefte vanuit de toeristische markt daar aanleiding toe geven.

Zij schrijft ook dat zij vorig jaar in beginsel positief was tegenover het toelaten van chartervervoer tussen Nederland en de Antillen en zelfs bereid was om de aanvraag goed te keuren van Air Holland om met Van der Valk charters naar Curaçao te ondernemen, maar dat zij na een gesprek met Maria Liberia-Peters besloot om de aanvraag van Air Holland en Van der Valk alsnog af te wijzen.

Een dezer dagen begint bij de Raad van State de beroepsprocedure van Air Holland tegen de Nederlandse staat. Maij-Weggen wil nu van premier Liberia horen of er nu toch reden is om charters toe te laten op de Antillen zodat daar formele afspraken over gemaakt kunnen worden.

Minister Ella Tromp:

'Maandelijks tekort naar 2 miljoen florin'

ORANJESTAD — In het nieuwe radioprogramma 'Desayunando cu' van Radio 1270 van Shirley Angela-Eisden verklaarde minister van Financiën Ella Tromp-Yarzagaray dat door de maatregelen van 17 juli het maandelijks tekort van de overheid van 6 miljoen is terug gebracht tot 2 miljoen florin. Voor het eind van het jaar verwacht de bewindsvrouwe geen nieuwe maatregelen.

Op de vraag of de cijfers van het departement van Financiën te vertrouwen zijn na het vernietigende rapport van KPMG Croes & Croes, stelde minister Tromp dat de cijfers van de inkomsten te vertrouwen zijn. Zij erkende ook dat de gehele administratie van de overheid te wensen overlaat.

Dit houdt mede verband met de overgang van Aruba naar een Status Aparte, waardoor zekere taken die door de Antillen werden behartigd, nu door Aruba moeten worden gedaan. Zo is er nog geen goede controle op de uitgaven.

Ook dr. Arturo Irausquin, directeur van de Centrale Bank Aruba, die bij het radioprogramma was uitgenodigd, wees erop dat het gehele financiële beleid deplorabel is. Hij waardeert het initiatief van minister Tromp dat zij reeds in juni technische bijstand aan Nederland vroeg om het departement van Financiën te reorganiseren.

Ten aanzien van de invoering van de Algemene Ziekte Verzekering (AZV) gelooft de bankpresident niet, dat dit het juiste moment is, waarbij hij zich afvraagt of Aruba wel een AZV nodig heeft. Volgens hem is Aruba te klein voor de opzet van een dergelijke verzekering.

Volgens Irausquin moet op korte termijn het bestand van het overheidspersoneel worden gereduceerd en moet er op zeer korte termijn een crisiskabinet worden gevormd. "Bij iedere maand die voorbij gaat, weegt de betalingsrol zwaar," aldus de bankpresident. Hij begrijpt niet hoe de kabinetten Eman en Oduber de afgelopen jaren Aruba hebben kunnen regeren zonder te weten wat de uitgaven waren. Hoewel de financiële situatie zeer ernstig is, heeft hij vertrouwen in de veranderingen die op komst zijn.

FTA voorstander nationale aanpak van problemen

ORANJESTAD — In het radiopraatje van de FTA benadrukte Anselmo Pontilius dat er een nationale aanpak moet komen om de serieuze financiële problemen van Aruba het hoofd te kunnen bieden.

Uit de verklaringen van premier Oduber en oppositieleider mr. Henny Eman krijgt Pontilius de indruk dat eindelijke beseft wordt dat er alleen een oplossing zal komen als de partijpolitiek opzij wordt gezet. Pontilius ontkomt niet aan de indruk dat Nederland gebruik heeft gemaakt van de situatie om de onafhankelijkheidsdatum uit het statuut te schrappen.

Hij is van mening dat Aruba eensgezind Nederland moet tonen dat het, ondanks de financiële moeilijkheden, niet op de knieën kan worden gedwongen. Nederland heeft immers duidelijk gesteld dat wanneer Aruba in het Koninkrijk wil blijven, hiervoor een prijs moet worden betaald.

Uitvoerig ging de vakbondsleider in op de situatie na de [illegible] menlijke vakbonden zich steeds verzetten tegen de door de regering unilateraal genomen maatregelen, die vooral de arbeidersklasse raakten.

Ten aanzien van mogelijk nieuw te houden verkiezingen meent de FTA-leider dat dit Aruba alleen maar verder [illegible] brengen omdat er [illegible] maanden niet geregeerd werd. De veranderingen die er moeten komen gelden niet alleen voor de financiële situatie, maar op heel veel andere gebieden die uit de hand dreigen te lopen.

OLA [illegible] kleine partijen

ORANJESTAD — Volgens OLA-leider [illegible] Croes zal Nelson Oduber [illegible] ondanks het [illegible] toch [illegible] geven aan samenwerking met de ADN en PPA.

Dit bleek volgens Croes onder meer ook bij de recente kabinetsformatie toen OLA mee wilde werken, maar buiten de regering werd gehouden. OLA vreest dat Oduber zijn spelletje zal blijven voortzetten.

Uit de besprekingen in Den Haag is [illegible] gebleken dat de ADN en PPA in belangrijke mate verantwoordelijk zijn voor de huidige situatie en worden afgestraft door de bevolking met instemming van de MEP. Volgens OLA [illegible] week meer dan [illegible] dat er vernieuwingen in de politiek moeten komen. De oppositiepartij is bereid [illegible] te verlenen.

Opening departement Antraco

■ *ORANJESTAD — Onder grote belangstelling vond de opening plaats van het Antraco technical service departement, een investering van één miljoen florin. Op de foto het personeel voor hun gebouw na de opening.*

Eman: 'Politieke spanningen met Oduber zijn verminderd'

LEIDEN/ORANJESTAD — Volgens de Arubaanse oppositieleider Henny Eman zijn de politieke spanningen tussen hem en premier Oduber van Aruba aanzienlijk verminderd. "De volgende stap, samenwerking in een coalitie, zal de nodige hoofdbrekens kosten, maar het zit erin", aldus Eman in *NRC-Handelsblad*.

"Afgesproken is dat zowel Oduber als ik ons gaan beraden met onze mensen. Er moet een zeer brede basis voor een nieuwe beleid komen. Om een nieuwe coalitie mogelijk te maken, zouden Oduber en ik eventueel allebei kunnen kiezen voor een rol in het parlement."

Eman zegt in *NRC-Handelsblad* zich vereerd te voelen door de uitnodiging van Lubbers om met Oduber te praten over de toekomst. "Vroeger kwamen wij nauwelijks op de agenda van het kabinet in Den Haag voor, maar dat is nu veranderd. We hebben zeer intensief en vertrouwelijk overlegd in drie sessies. Zonder ambtenaren aan tafel, die zaten in een zijkamer. Tweemaal in het Catshuis en éénmaal in Tilburg in een restaurant met Hirsch Ballin. Ik heb de grootste bewondering voor de inzet en energie, waarmee Lubbers en Hirsch Ballin dit hebben gedaan. In de eindfase ging het in een flitsend tempo, waarbij Hirsch Ballin aantekeningen maakte. Die gaf hij aan zijn ambtenaren en in *no time* kwamen er telkens nieuwe teksten op tafel."

Voor wat betreft de begrotingsproblemen zegt Eman in *NRC-Handelsblad* dat die niet aan de inkomstenkant zitten, maar bij de veel te hoge overheidsuitgaven. "Kernpunt is het grote aantal ambtenaren. Voor een deel is de groei te wijten aan politieke patronage, de benoeming van partijmensen tot ambtenaren. Op het totale bestand van 5900 ambtenaren zullen er duizend tot tweeduizend moeten afvloeien. Maar gelukkig heeft de private sector op Aruba de ruimte om die mensen op te vangen, want we hebben een tekort aan arbeidskrachten in de toeristische sector. Er is al een aanbod van het bedrijfsleven om de overtollige ambtenaren om te scholen."

Andere maatregelen die Eman heeft voorgesteld zijn privatisering van de PTT, de luchthaven en de garagebedrijven die nu nog onder de overheid ressorteren. Ook wil hij een groot overheidsbelang in Air Aruba afstoten. Tevreden is Eman ook over de Haagse afspraken die de staatkundige toekomst van Aruba als land binnen het Koninkrijk regelen en de samenwerking met Nederland voor bestrijding van de criminaliteit. "Daarvoor is de Nederlandse hulp onontbeerlijk", zegt hij in *NRC-Handelsblad*.

Gelijkspel finale RCA en Riverplate

ORANJESTAD — De finaleronde om de voetbaltitel van Aruba is zaterdagavond ingeluid met een 2-2 gelijkspel tussen de twee finalisten, RCA/Shell/Samsung en Riverplate/Toyota. In deze wedstrijd kreeg RCA als het ware twee doelpunten cadeau. Bij twee onschadelijke schoten liet Riverplate's doelman Wowo Richardson beide keren de bal glippen.

De eerste keer was Remy Davelaar er direct bij om de bal in het net te jagen. De tweede keer was het Rafael Vanegas die de fout van de doelman afstrafte. Drie minuten na de 1-0 voorsprong van RCA, was de strijd weer gelijk [illegible] met een kopstoot RCA's doelman [illegible] gal. In de 24e minuut was Riverplate's doelman Richardson wederom niet klemvast en liet de bal glippen, net binnen bereik van Rafael Vanegas die gemakkelijk het 2e RCA-doelpunt kon maken.

Deze score wist RCA tot 4 minuten voor einde in stand te houden. [illegible] kende doelpunt voor Riverplate.

De tweede wedstrijd wordt aanstaande zaterdagavond in het San Nicolas Sports Park gespeeld. De club die de overwinning behaalt, is kampioen van Aruba. Bij gelijkspel zal de week daarop een derde beslissende wedstrijd plaatsvinden.

Nisbet

ORANJESTAD — Volgens PPA-leider Benny Nisbet heeft premier Nelson Oduber duidelijk een overwinning behaald op oppositieleider mr. Henny Eman doordat deze het protocol in Den Haag ondertekende. Vooral ten aanzien van de financiële situatie is Eman volgens Nisbet accoord gegaan met het nemen van maatregelen.

In het PPA-radioprogramma wijst Nisbet erop dat Eman middels een mars en andere activiteiten protesteerde tegen de genomen maatregelen maar nu accoord gaat met de maatregelen die genomen moeten worden. Hij heeft daarmee duidelijk bevestigd dat de coalitie in deze gelijk heeft.

Ten aanzien van de steeds weer terugkerende kr[illegible] van Eman op de kleine [illegible] tijen, stelde Nisbet dat [illegible] zich dankzij de PPA en [illegible] destijds minister-pre[illegible] van Aruba kon noe[illegible]

Nisbet refereert daarbij [illegible] de democratie, waarv[illegible] normen de komende [illegible] aanmerkelijk verbe[illegible] moeten worden.

AGENDA

[illegible]NTOORUREN AMIGOE
[illegible] van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; [illegible]dag gesloten.

[illegible]EFOON
[illegible]
[illegible] spoedgevallen na kantoortijd: 21639, [illegible]16 en 24508. Pageboy 127-0379.

TELEFAX: 22368.

[illegible]KREKENINGNUMMER
[illegible].445 Banco di Caribe.

[illegible]TIE
[illegible] (centrale) en 11141 (informatie).

[illegible]RMCENTRALE

****

[illegible]KERTJES verschijnen op dinsdag [illegible]dag en kunnen iedere dag tussen [illegible]-12.00/14.00-17.00 uur worden opge[illegible], behalve op zaterdag. Alleen zoe[illegible], die op maandag en donderdag [illegible] 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag [illegible] (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

****

[illegible]CHTREGELING DOKTOREN
[illegible]dag t/m zaterdag van 18.00-06.00
[illegible]stad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki [illegible]rt, Paradera en Sta. Cruz: dokter [illegible] via Dr. Horacio Oduber Hospi[illegible] 24300) of via Alarmcentrum

[illegible]Chiquito, Savaneta en San Nicolas: [illegible]E. Weststrate via Centro Medico [illegible]colas (tel.: 48833) of via Alarmcen[illegible]115).

****

[illegible]ICA'S
[illegible]dienst)
[illegible]den de brug:
[illegible]Maria, Sta. Cruz 52-D. Tel.: 35585.
[illegible] de brug:
[illegible]eta, Savaneta.

****

[illegible]R BRANDGEVALLEN, onge[illegible] of een of ander ongeluk gelieve [illegible]centrale (tel.: 115) op te bellen.

****

[illegible]TRO MEDICO CARABOBO
[illegible]landstraat 7, tel.: 21777)
[illegible]cht heeft dr. Lili G. Beke-Martinez, [illegible]24696.

****

[illegible]GELE KRUIS ARUBA
[illegible]ELINGENBUREAU
[illegible]gstraat 22, tel.: 24444)
[illegible] geopend van 07.30-12.00/13.50-[illegible] uur; maandag te Paradera (tel.: [illegible] van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San [illegible] (45906)/Noord (23425) van 08.00-[illegible] uur; woensdag: Santa Cruz 28288) [illegible]08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota [illegible], Oranjestad (23168), Savaneta [illegible] en Brazil (48301) van 08.00-11.00

****

[illegible]NGER? STICHTING CIZKA geeft [illegible] en brengt u in contact met leden [illegible]angerschapsbegeleiding, verloskun[illegible] hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

****

[illegible]RMATIECENTRUM KONINGIN [illegible]ELMINA FONDS (voor de kan[illegible] op Aruba)
[illegible] van maandag t/m vrijdag van [illegible]-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 [illegible] de pastorie van Oranjestad).

****

[illegible]CS ANONYMOUS HEL- [illegible]
[illegible]: 38989 (24 uur per dag).

****

[illegible]-HOTLINE
[illegible]en? Bel dan 23040/27352 [illegible] 07.30-12.00/13.00-16.30 uur

****

[illegible]VPRIDE
[illegible] Wilbeeckstraat 25, tel.: 32999)
[illegible] van maandag tot en met vrijdag van [illegible]-16.00 uur voor inlichtingen omtrent [illegible] alcohol/drugsmisbruik.

****

[illegible]DACION RESPETA MI
[illegible] tegen seksuele misbruik van [illegible]jarigen)
[illegible]38483.

****

[illegible]ESTY INTERNATIONAL [illegible]UBA
[illegible] Bak 1029, tel.: 27808/48124.

****

[illegible]ENARTSEN:
[illegible]ndsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. [illegible] spoedgevallen buiten kantooruren [illegible]115.

****

[illegible]GECLUB ARUBA ARIBA
[illegible]club, Wilhelminastraat 16)
[illegible]gavond om 19.30 uur speelavond. [illegible]pgave/informatie tel.: 24953.

****

[illegible]KE TIRAKOCHI
[illegible]park te Savaneta, achter kleuter[illegible] Prome Paso)
[illegible] van maandag t/m zaterdag van [illegible]-18.00 uur en op zondag van 11.00-[illegible] uur voor kinderen van 1-13 jaar.

****

[illegible]ARUBA
[illegible]DAG: 18.00 Sesame Street; 19.00 [illegible]; 19.15 Caribscope; 19.40 [illegible] & Technology; 20.00 Telenoticias; [illegible] WKRP in Cincinnati; 21.00 CNN [illegible]tional Hour; 21.30 Special: The [illegible] Rosary; 22.30 CNN World Report; [illegible] Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

[illegible]DAG
[illegible]
[illegible]LMUSEUM: geopend op elke [illegible]dag van 10.00-12.00 uur en zondag [illegible]11.00-12.00 uur in de protestantse [illegible]

[illegible]O HISTORIKO ARUBANO: openings[illegible] maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/ [illegible]-16.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00

[illegible] LEVENS-, GEZINS- EN HUWE[illegible]MOGELIJKHEDEN Rayex Building. [illegible] iedere werkdag van [illegible]-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk [illegible]k te maken via tel.: 23145 of [illegible]).

[illegible]OTHEEK CENTRO DI BARRIO [illegible]OTA (openingstijden): dinsdag van [illegible]-20.00 uur en vrijdag van 17.00-[illegible] uur.

****

Eman na aankomst op Aruba:

'Overleg in Nederland heeft geleid tot grote doorbraak'

ORANJESTAD In zijn woning te Oranjestad verzucht de Arubaanse oppositieleider Henny Eman vlak na aankomst uit Nederland dat de besprekingen met premier Lubbers en minister Hirsch Ballin hebben geleid tot "de grote doorbraak" die Aruba zo hard nodig heeft. Toch is hij allesbehalve vrolijk en mompelt halverwege het gesprek dat hij de toekomst heel somber inziet.

"Jarenlang hebben we gezweet om wat van Aruba te maken. Dat is binnen enkele jaren afgebroken en moet nu weer helemaal worden opgebouwd. Alleen als we de handen ineen slaan kunnen we Aruba behoeden voor een faillisement. Het eiland is er nog nooit zo slecht aan toe geweest."

Volgens Eman heeft Aruba nog nooit een drama van dit formaat meegemaakt. Voor en tijdens de verkiezingen in januari van dit jaar pronkte de regering Oduber met een begrotingsoverschot van 20 miljoen florin. Ruim een half jaar later blijkt dat Aruba kampt met een tekort van 130 miljoen florin. Eman verwijt Oduber dat hij de bevolking ten tijde van de verkiezingen niet op de hoogte heeft gesteld van de werkelijke stand van zaken en vindt dat de Arubanen nu niet voor die nalatigheid gestraft mogen worden.

In Den Haag is besloten dat de uitgaven van de overheid verminderd moeten worden door onder meer tussen de duizend en tweeduizend overheidsambtenaren af te vloeien. Die kunnen volgens Eman worden opgevangen door de private sector omdat er genoeg arbeidskrachten nodig zijn in de toeristenindustrie en de bouw. Verder is afgesproken dat de luchthaven en de Setar, die nu nog onder de overheid ressorteren, geprivatiseerd worden.

Met Lubbers en Hirsch Ballin is afgesproken dat er zo snel mogelijk een brede basis voor een nieuw beleid moet worden gevormd. Volgens Eman zijn er drie opties: nieuwe verkiezingen, zonder verkiezingen een nieuw kabinet formeren of een crisiskabinet vormen dat een financiële sanering doorvoert en vervroegde verkiezingen voorbereidt. Eman laat alle opties open en is bereid met elke partij samen te werken. Zowel hij als premier Oduber moeten eerst de ontwikkelingen in eigen kring bespreken.

Oduber liet in Nederland al weten dat hij weinig ziet in nieuwe verkiezingen. "Een nieuwe regering zal de huidige situatie niet verbeteren," zo meent hij. Maar Eman vindt dat alle drie de opties serieus genomen moeten worden.

De oppositieleider is zeer tevreden over de afspraak dat Aruba zijn status aparte mag behouden en na 1996 deel blijft uitmaken van het koninkrijk. Die onzekerheid is gelukkig uit de weg geholpen. Tegelijkertijd gaat een nieuwe regeling in, waarbij de bestrijding van de handel in drugs en het witwassen van drugsgelden in een rijkswet wordt vastgelegd. Verder is een oplossing van de ernstige financiële en bestuurlijke problemen van levensbelang.

Volgens Eman kampt Aruba naast financiële problemen, ook met een enorm sociaal probleem omdat de laatste jaren te veel buitenlanders zijn toegelaten. De regering moet de buitenlanders gaan weren en speciale regelingen treffen zodat bijvoorbeeld ongehuwde lokale moeders aan het arbeidsproces kunnen deelnemen. Ook moeten de Arubanen die zich in Nederland hebben gevestigd, weer aangemoedigd worden te remigreren.

De huidige regering moet zich volgens Eman realiseren dat het financiële drama te maken heeft met de uitgaven van de overheid en niet met de inkomsten. Daarom heeft het geen zin weer extra maatregelen of prijsverhogingen door te voeren. De Arubaanse bevolking is de laatste maanden al genoeg getroffen. De enige redding voor Aruba is volgens de oppositieleider een efficiënt draaiende overheid. Maar dan wel op zeer korte termijn, voordat het te laat is.

Vijf gewonden verkeersongeval

■ *ORANJESTAD — Ter hoogte van Barcadera reed een autobestuurder links van de weg en veroorzaakte een verkeerschaos door frontaal op een tegenligger te rijden. Hierbij raakten in totaal vijf personen gewond, die in het hospitaal werden opgenomen. Op de foto de totaal vernielde wagen.*

Vechtpartij in Santa Cruz

ORANJESTAD — Bij de Kwihi Inn te Santa Cruz ontstond vrijdagavond een grote vechtpartij tussen klanten en een bende vechtersbazen. Na verschillende klappen te hebben uitgedeeld, namen de bendeleden de benen, achtervolgd door de stamgasten.

De politie trof ter hoogte van een perceel te Macuarima een groep van tien achtervolgers aan. De bende was in de knoek verdwenen. Verschillende stamgasten raakten gewond. D.D.(37) had een vuistslag moeten incasseren en had een gezwollen oog, R.W. kreeg een biljart-keu in het gezicht, M.V.(33) werd met een steen in het gezicht verwond, terwijl A.W.(29) met een fles aan het been werd verwond. Ze deden allemaal aangifte.

Verder deden ook eigenaars van zaken in de buurt aangifte van vernieling, daar de bende bij hun vlucht verschillende shutters hadden kapotgemaakt. De politie kwam er al snel achter wie de bendeleden waren. Nog dezelfde avond ging een patrouille naar het huis van één van hen, maar trof hem niet thuis. De recherche zoekt de zaak verder uit.

Achttien lokale dansleerlingen werken samen met Nationaal Ballet

ORANJESTAD — Zaterdag en zondag was het zeer gerenommeerde Nationale Ballet van Nederland aan de beurt in Cas di Cultura met werken van wereldberoemde choreografen. De bezoekers genoten van klassieke danskunst op hoog niveau. Aan deze voorstelling deden achttien jonge lokale dansleerlingen mee van de drie Arubaanse dansscholen 'Simadanza', 'Arubaanse Dans en Ballet School' en 'Step by Step' en wel in de openingschoreografie 'Eerste Ontmoeting', een educatief dansproject van Jan Linkens.

Jan Linkens is danser, choreograaf en programmaleider van het Nationale Ballet van Nederland. 'Eerste Ontmoeting', een balletstuk gemaakt voor kinderen, ging in mei 1986 in première. Het is beschreven als een oefening in danstechnieken, muzikaliteit en discipline, die uitmonden in uitbundig dansplezier. Het is voor het eerst dat op Aruba een professionele groep zo samenwerkt met amateurs.

Een ander unicum is dat de drie dansscholen op Aruba samenwerken aan een project. De achttien Arubaanse danseresjes Tracy Pietersz, Eraina Abdul, Marielle Ho Kang You, Sandy van Tol, Muriel Clark, Sue-Lynn van Trikt, Dionne Tromp, Jennifer van Trikt, Chantal de Kort, Mary-Lou Figaroa, Gilliene Garcia, Tarina Rafael, Pierangelei Wever, Kristel Browne, Emile Arends, Vanessa Marchena, Melanie Ho Kang You en Janice St.Jago kregen een unieke gelegenheid om met professionals op de planken te staan.

Ze ontvingen gastlessen van Audrey Fowler uit New York en Gina Bugatti uit Venezuela. Deze normaal vrij dure professionele gastlessen zijn door de UNOCA gesubsidieerd en waren dus gratis voor de dansleerlingen. Vanaf juni nam Wilma Kuiperi de totale coördinatie over en gaf op wekelijkse basis klassieke danstrainingen.

Wilma: "Dit project geeft de Arubaanse dansstudenten een unieke kans om samen te werken en te dansen met zeer gerenommeerde professionals. Maar dat is niet de enige reden dat ik trots ben op de meisjes. Het niveau dat zij in zo'n korte tijd hebben bereikt, is wonderbaarlijk en getuigt van grote inzet en klasse."

Het tweede stuk 'Groosland', een duet van Marin op tonen van Bach, brengt op een geestig manier de perikelen van een verliefd paartje. De, door gevulde kostuums, tonronde dikkers bewogen zich sierlijk.

Na de pauze volgde 'Apollon Musagète' van Balanchine op muziek van Stravinsky, een klassiek-academisch ballet met de god Apollo en zijn drie muzen dansend op spitsen. Het slotstuk een korte versie van 'Aurora's Wedding' uit de 'Schone Slaapster' van Pepita op muziek van Tsjaikovski speelt zich af in een paleis, waarbij prachtige kostuums worden gedragen en verschillende danstechnieken worden getoond. Het stuk behoort tot de hoogtepunten van het klassieke repertoire.

Het Nationale Ballet is in 1961 opgericht door Sonia Gaskell en heeft sinds 1986 als standplaats het Muziektheater in Amsterdam. Gaskell werd in 1986 opgevolgd door Rudi van Dantzig, die op zijn beurt weer in 1991 door Wayne Eagling is opgevolgd als artistiek directeur. Eagling was daarvoor hoofddanser bij het 'Royal Ballet' van Londen en heeft met beroemde kunstenaars samengewerkt.

Het repertoire van de groep is gebaseerd op de klassieke techniek. Jaarlijks worden grote klassieke werken zoals Assepoester, Giselle, Romeo and Julia, De Schone Slaapster en het Zwanenmeer uitgevoerd. Daarnaast wordt veel aandacht gegeven aan de modernere klassieke danskunst, in het bijzonder aan de werken van George Ballanchine, de grote vernieuwer van de klassieke technieken. Bovendien zorgen de Nederlandse choreografen zoals van Dantzig, van Schayk en van Manen, die de klassieke technieken meesterlijk met de moderne bewegingen weten te combineren, voor een afwisseling in het repertoire.

Bij het gezelschap werken ruim tweehonderd mensen, waaronder ruim negentig dansers. Met zoveel dansers is het Nationale Ballet een van de grootste balletgroepen van Nederland met een internationaal karakter, dat sterk weerspiegeld wordt in de diverse nationaliteiten en culterele oorsprong van de dansers. Een klein gedeelte van het gezelschap was op Aruba voor de voorstellingen.

De deelname van het Nationale Ballet wordt gesubsidieerd door het Nederlandse Ministerie van Welzijnszaken, Gezondheid en Cultuur en door de Gemeente Amsterdam, ondersteund door KabNa.

De volgende voorstellingen van het Derde Dans Festival Aruba worden verzorgd door het Limon Dance Company op woensdag 27 oktober en donderdag 28 oktober. Beide voorstellingen beginnen om 20 uur. Van maandag 25 tot en met donderdag 28 oktober geven internationale topdansers in de nationale bibliotheek Oranjestad dansworkshops van 15 tot 16.30 uur. Op vrijdag 29 oktober is er om 16.30 uur een presentatie voor kinderen. Alle dansliefhebbers, leiders van dansgroepen en dansscholen zijn welkom op de workshops.

Chollerduo besteelt slager

ORANJESTAD — Een slager bij de markthallen werd het afgelopen weekeinde door een choller-duo bestolen. De man was even naar zijn auto gegaan en toen hij terugkwam was zijn geldkistje met 2000 florin verdwenen. Hij zag de vrouw N.T. en een man met een donkere huidkleur wegrennen. Het duo werd in het chollerhuis in de Schelpstraat aangetroffen en aangehouden. Ze bekenden schuld. Het politierapport vermeldt echter niet of het geld terecht is.

Halloween bowling in Eagle Palace

ORANJESTAD — Op zaterdag 30 oktober wordt in Eagle Bowling Palace een Halloween moonlight bowlingtoernooi gehouden. Het toernooi begint precies om 12 uur 's nachts. Er wordt gespeeld volgens het handicap-systeem, zodat alle deelnemers evenveel kansen hebben om te winnen.

Fototentoonstelling over dans

■ *ORANJESTAD — In Cas di Cultura is zondag de fototentoonstelling van Peggy Jarrell Kaplan geopend. Kaplan fotografeert al sinds 1975 choreografen en kunstenaars en bezocht daarvoor veel internationale dansfestivals. Op uitnodiging van de organisatoren maakte ze een vijftigtal foto's van de dansactiviteiten van de Arubaanse dansers. Kaplan's werk is tentoongesteld in dans- en theaterfestivals in Amsterdam, Montpellier, Salzburg, Montreal, Stockholm en New York. Haar werk maakt deel uit van de permanente collectie van het Museum of Modern Arts en de Metropolitan Museum of Art in New York. In Parijs en New York is haar boek 'Portraits of Choreographers' uitgegeven.*

Aktueel Aruba

Het protocol van Den Haag (1)

OP DONDERDAG 21 oktober kwam na een week van intensief overleg in Den Haag een protocol tot stand waardoor het mogelijk zal zijn dat de Koninkrijksband met Aruba na 1 januari 1996 wordt voortgezet. Het protocol werd ondertekend door de minister-presidenten drs. Ruud Lubbers en Nelson Oduber, alsmede door de Arubaanse oppositieleider mr. Henny Eman en de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken mr. Ernst Hirsch Ballin. Inhoudelijk gezien betreft het protocol een nader gepreciseerde uitwerking van de afspraken die eind juni 1993 op Curaçao tussen de delegaties zijn gemaakt.

Met de ondertekening van het protocol stellen de ondertekenaars zich achter de uitwerking ervan. De volgende stap is dat zowel de Nederlandse als de Arubaanse minister-president dit protocol zullen voorleggen aan de respectievelijke parlementen, met het voorstel daarmee in te stemmen. Premier Oduber weet zich hierbij gesteund door de oppositieleider van het Arubaanse parlement.

Het protocol spreekt duidelijke taal. Alvorens de in het protocol aangegeven weg te volgen om de Status Aparte van Aruba, als land van het Koninkrijk, ook na 1 januari 1996 te continueren, zullen eerst een aantal fundamentele problemen moeten worden opgelost. Begin oktober 1993 heeft minister-president Oduber aan Nederland mededeling gedaan van de omvang van ernstige financiële- en bestuurlijke problemen waarin Aruba verkeert. De vier ondertekenaars van het protocol zijn zich nu in ieder geval bewust van de noodzaak om voor de oplossing van deze problemen ingrijpende maatregelen te moeten treffen.

Op met name de Arubaanse deelnemers rust dan ook de taak om hun achterban eveneens hiervan te overtuigen. Om de Koninkrijksband voor Aruba te behouden, zullen premier Oduber en oppositieleider Eman in eerste instantie moeten zorgen voor de creatie van een breed draagvlak in de Arubaanse samenleving teneinde te komen tot een fundamentele aanpak van de problemen. Partijpolitiek en persoonlijke belangen zullen hierbij absoluut moeten wijken. De toekomst van Aruba staat op het spel.

DE INHOUD

Uitgangspunt voor Aruba en Nederland vormt het behoud van de Koninkrijksband. Ook staat voor deze landen de essentie van de Status Aparte voorop. Dit houdt echter niet zonder meer in een continuering van de huidige Status Aparte, ofwel een domweg schrappen van artikel 62 van het Statuut. Er zullen aanpassingen in de relatie tussen de delen van het Koninkrijk nodig zijn. In het protocol zijn hiertoe afspraken overeengekomen die betrekking hebben op door Aruba en Nederland onderschreven rechtsstatelijke en democratische beginselen van het Koninkrijk. Deze afspraken geven bedoelde beginselen verder vorm en werken die nader uit.

De Nederlandse en de Arubaanse regering waren al eerder overeengekomen met kracht na te streven dat artikel 62 van het Statuut op een zo kort mogelijke termijn wordt geschrapt. In het protocol is hieromtrent opnieuw de overweging opgenomen dat Aruba en Nederland alles in het werk stellen om, voor of kort na 1 januari 1994, de totstandkoming te bevorderen van de reeds bij de Tweede Kamer aanhangige voorstel van rijkswet tot wijziging van het Statuut. Is deze rijkswet eenmaal tot stand gekomen, dan zal de inwerkingtreding daarna apart geregeld worden en wel door middel van een Koninklijk Besluit (KB). Met de vaststelling hiervan zal worden gewacht tot alle in het protocol gemaakte afspraken zijn uitgewerkt en nagekomen.

De uitwerking van in het protocol gemaakte afspraken hebben betrekking op onder meer rechterlijke organisatie, justitiële samenwerking, comptabiliteit en financieel-economisch evenwichtsherstel. In eerste instantie zullen deze uitwerkingen worden voorgelegd aan de onderscheiden regeringen en parlementen. Pas als deze uitwerkingen in de vereiste vorm constitutioneel of wettelijk tot stand zijn gekomen, zal het voornoemde KB worden vastgesteld. Het protocol noemt dan ook als streefdatum voor het schrappen van artikel 62 van het Statuut 1 januari 1995.

Als vierde punt van overeenkomst is in het protocol nog vastgelegd dat een gemengde werkgroep opgedragen kan worden een concreet tijdschema voor te bereiden waarbij periodiek evaluatiemomenten worden ingebouwd. De achterliggende gedachte hierbij is het gehele aanpassingsproces te versnellen opdat inderdaad de nieuwe rechtsorde met ingang van 1 januari 1996 van kracht kan worden.

De conclusie is dus dat pas tot schrappen van artikel 62 van het Statuut wordt overgegaan als direct begonnen wordt met de uitwerking en realisatie van de in het protocol gemaakte afspraken.

Op Hugo Bakhuis Raceway

Internationale go-kart wedstrijden van IKCC

WILLEMSTAD — International Karting Club Curaçao (IKCC) organiseert aanstaande zondag internationale go-kartwedstrijden op de Hugo Bakhuis International Raceway. Dit nieuwe circuit is gelegen aan de Wonderful Beach te Koraal Tabak. Coureurs uit Venezuela, Aruba en uiteraard ook Curaçaose deelnemers zullen meedoen aan die wedstrijden.

IKCC is de tweede go-kart organisatie die Curaçao telt. De groep heeft een eigen circuit te Koraal Tabak. In de jaren zeventig kende de sport van go-kart de beste jaren. Toentertijd werden er bijna maandelijks wedstrijden gehouden op de go-kart banen nabij Hato.

Er zal zondag in vier klassen worden gereden tijdens de IKCC-wedstrijden: In de Rookie-, Piston Poort-, Super A- en Enduro-class. Als primeur op Curaçao is er een Veteranen-klasse ingesteld. Verder wordt er in de Enduro-klasse dertig minuten non-stop gereden. De wedstrijden beginnen om 10.00 uur. De wedstrijdleiding hoopt rond 18.30 uur de laatste wedstrijden te hebben verreden.

IKCC is een club die werkt om hun kartingbaan uit te breiden tot een baan die aan internationale normen voldoet. De rijders van de IKCC zijn hard bezig met trainingen daar zij in november naar Jamaica zullen afreizen om aan internationale wedstrijden in Kingston deel te nemen.

In september reisde het IKCC-lid Michael Ruiz als waarnemer naar de wereldkampioenschappen in Frankrijk. Die competities vonden plaats in de Franse stad Laval. Tijdens de wedstrijden stelde Ruiz zich op de hoogte van de nieuwe reglementen in de go-kartwereld. Kaarten voor de wedstrijden van aanstaande zondag zijn verkrijgbaar bij de administratie van IKCC (Wilhelminalaan 11) en bij de rijders van IKCC.

■ *CANNES — Paris Saint Germain won in voortzetting van de Franse voetbalcompetitie van Cannes. Dat geschiedde met de minimale score van 1-0. Op de foto een actiemoment, waar PSG-speler Valdo (nummer 10) achterna gezeten werd door vier spelers van Cannes.*

In promotie/degradatie serie

Amstel Brewers vernedert Mahuma Tigers met 11-2

WILLEMSTAD — Amstel Brewers mag het nog een seizoen proberen in de hoogste klasse van het Curaçaose baseball. In de promotie- en degradatie wedstrijden, zegevierde de hekkesluiter in de AA-afdeling op Mahuma Tigers. In de allerlaatste wedstrijd van de serie zaterdag incasseerden de Tijgers een vernederende nederlaag van 2-11 tegen de Brouwers in het Tio Daou Ballpark te Noord-Zapateer.

Amstel Brewers eindigde dit seizoen laatste in de Febeko-baseballcompetitie in de AA-klasse. De finale in die hoogste afdeling ging tussen Royal Scorpions Mr. Baseball en Santa Rosa Indians. De best-of-seven werd in de zevende confrontatie beslist in het voordeel van de Schorpioenen.

Het is voor het tweede achtereenvolgende jaar dat Mahuma Tigers kampioen werd in de A-klasse en het recht verwierf om promotie- en degradatie wedstrijden te spelen. Het vorige seizoen was het Groot Kwartier Stars, de latere kampioen van het traditionele Heineken Baseballtoernooi van Santa Rosa Indians, dat te sterk was voor de Tijgers van Mahuma.

De grote mannen voor Amstel Brewers in de ontmoeting van zaterdag tegen Mahuma Tigers waren pitcher Ruthlin Ursulita en slagman Rensley Petrona. Behalve in de zevende inning heeft Amstel Brewers in alle slagbeurten een punt of meerdere *runs* gescoord ondersteund door zestien honkslagen. Anderzijds stond Ursulita slechts twee punten en vijf honkslagen toe aan de Tijgers.

Rensley Petrona had een perfecte dag aan slag voor de Brouwers. Hij sloeg namelijk voor een gemiddelde van .1000 punten. Petrona verscheen officieel vier keer aan slag en sloeg dan ook vier honkslagen (4-40). Voor de Tijgers van Mahuma was Jurgen Susana de beste *batter* met een hit in eveneens een slagbeurt (1-1). Roberto van Aanholt joeg in de vierde inning een bal van Brouwerswerper Ursulita over de afrastering in het buitenveld. Verliezende pitcher was Ewald Martina.

Ajax contracteert opnieuw Nigeriaan

AMSTERDAM — Ajax heeft opnieuw een Nigeriaan gecontracteerd. Drie maanden na de komst van aanvaller Finidi George legde de clubleiding zondag Nwanko Kanu vast. Kort na de wedstrijd tegen Feyenoord (2-2) tekende de zeventien-jarige middenvelder een contract voor drie jaar.

De boomlange en broodmagere Nigeriaan liep deze maand stage bij Ajax. Hij had bij het WK voor junioren voor de eerste keer de aandacht getrokken van de Amsterdamse scouts. Kanu speelde de afgelopen jaren in de Nigeriaanse competitie bij Iwanyanwu uit Owerrie. Kanu, in wie trainer Louis van Gaal een groot talent ziet, keert komende week terug naar zijn geboorteland om enkele privézaken af te handelen.

Hij voegt zich definitief bij Ajax op het moment dat zijn werkvergunning is afgegeven. "Dat kan nog wel een paar weken duren", verklaarde penningmeester Arie van Os, die geen problemen verwacht bij het verstrekken van de licentie. Ajax bereikte eerder al overeenstemming met het bestuur van Iwanyanwu over de transfersom van Kanu.

De tussentijdse overgang van Johnny Hansen naar Middlesbrough is onzeker. De Engelse club heeft na een proefperiode van de 27-jarige Deen nog niets van zich laten horen. De verdediger, wiens contract dit seizoen afloopt, mag bij Ajax vertrekken. Door een reeks van blessures heeft hij nooit een vaste plaats bij de Amsterdammers afgedwongen. Volgens de technische staf komt Hansen niet meer terug op zijn oude niveau.

Oud-manager daagt programmamakers voor de rechter

LONDEN — Brian Clough is de beschuldigingen over frauduleuze handel in toegangskaarten zat. De voormalige manager van Nottingham Forest is van plan de makers van het televisieprogramma World in Action voor de rechter te slepen. In het programma werd een maand geleden gemeld, dat Clough zich verrijkt heeft aan de verkoop van 2000 toegangskaarten voor de finale van de League Cup in 1992. Clough zou de kaarten aan fans van Manchester United hebben verkocht.

"Ik heb even gewacht met het ondernemen van gerechtelijke stappen, omdat ik alles goed in orde wilde hebben. Op korte termijn heb ik nog een gesprek met de voorzitter van Nottingham en de clubsecretaris. Daarna zet ik de hele procedure in werking", verklaarde de Engelsman.

Clough wil zijn naam gezuiverd zien. "Ik slaap nog steeds voortreffelijk, dus ik maak me geen zorgen", aldus de voormalige manager. Vertegenwoordigers van Nottingham Forest lieten weten, dat de club een fraudezaak met toegangsbewijzen laat onderzoeken. Tevens werd gemeld dat het onderzoek zich niet richt op bepaalde handelingen van Clough.

Ruud Gullit met twee treffers tegen Torino

ROME — In het Italiaanse voetbal blijft Ruud Gullit in goede doen. De oud-international maakte twee doelpunten voor Sampdoria tegen Torino. Mede daardoor won "Samp" met 3-2. Inmiddels achterhaalde Parma het elftal van AC Milan aan de kop van de ranglijst. De houder van de Europa Cup II versloeg Reggiana met 1-0. De treffer kwam op naam van Melli, international van Italië.

AC Milan speelde opnieuw gelijk. In San Siro werd het tegen Juventus 1-1. De "oude dame" staat met Sampdoria een punt achter op beide koplopers. Inter, nog steeds zoekend naar het juiste rimte, won moeizaam bij het laag geklasseerde Udinese. Het werd 1-0 dank zij een doelpunt van Sosa. De Uruguayaan scoorde al na zes minuten. Bergkamp en Jonk stonden beiden in de basis.

Udinese speelde nagenoeg de hele tweede helft met een man minder. Verdediger Montalban kreeg rood na een "professionele" overtreding op Sosa. Bergkamp schoot in de slotfase tegen de paal.

Ook Roy scoorde weer eens. De voormalige Ajacied zette Foggia met zijn derde doelpunt van dit seizoen op voorsprong bij Atalanta. De Fransman Sauzee bepaalde nog voor de rust de eindstand op 1-1. De derby tussen AS Roma en Lazio eindigde gelijk, 1-1. Het was de zevende opeenvolgende remise in een duel tussen de stadgenoten. Bij Lazio ontbraken de buitenlanders Gascoigne en Doll wegens blessures.

Sampdoria won dit seizoen tot nu toe vier van de vijf uitwedstrijden. Toch stond de club uit Genoa bij Torino na 45 minuten nog op achterstand. Silenzi opende de score voor de thuisclub. Door een doelpunt van libero Sacchetti, zijn eerste, werd het gelijk. Met twee doeltreffende kopballen binnen zeven minuten, eerst met een fraaie snoekduik na een voorzet van Lombardo en later na een vrije trap van Evani, zorgde Gullit voor een ruime voorsprong. De oud-speler van Milaan maakte dit seizoen al zes doelpunten. In de laatste minuut was Poggi nog succesvol voor de thuisclub.

Evenals een week eerder tegen Foggia kwam AC Milan ook tegen Juventus op achterstand. In de 64e minuut scoorde Roberto Baggio voor de bezoekers uit een strafschop. Albertini maakte een kwartier voor het einde gelijk.

UITSLAGEN

Atalanta - Foggia 1-1, Cremonese - Cagliari 3-1, Genoa - Piacenza 0-1, Napoli - Lecce 3-1, Parma - Reggiano 1-0, Roma - Lazio 1-1, Torino -Sampdoria 2-3, Udinese - Inter 0-1. AC Milan - Juventus 1-1.

Finale van ATP-toernooi in Lyon

Pete Sampras stopt opmars van Fransman Cedric Pioline

LYON — Cedric Pioline kon zondag in Lyon geen revanche nemen op Pete Sampras. De Franse tennisser, die dit jaar een enorme opmars maakte, greep in zijn derde finale van de maand opnieuw naast de hoofdprijs. De nummer één van de wereld, die vorig jaar in Lyon eveneens van Pioline won en anderhalve maand geleden dezelfde tegenstander in de finale van de US Open kansloos liet, zegevierde met 7-6, 1-6 en 7-5. De Amerikaan bevestigde zijn toppositie op de computerlijst.

Het was voor de derde achtereenvolgende maal dat Pete Sampras in het toernooi van Lyon regeerde. Hij kreeg voor de *hattrick* de Lion de Korloff, een beeld van goud en brons ter waarde van 1,6 miljoen gulden en genoemd naar een beroemde juwelier uit Lyon.

Cedric Pioline verloor eerder in oktober de finales van Toulouse en Bolzano. De Fransman heeft nog geen enkel ATP-toernooi op zijn naam gebracht en was zes keer verliezend finalist. In de halve finales in Lyon won Pioline na zware strijd van de Australiër Fromberg (6-2, 6-7 en 6-4) en moest Sampras zich evenzeer inspannen tegen de Zwitser Hlasek (1-6, 6-3 en 7-6). Een week geleden stapte Pioline ten koste van Richard Krajicek de top tien van de wereld binnen.

De Hagenaar liet zien goed in vorm te zijn al had het demonstratietoernooi van Hongkong weinig om het lijf. Na een zege in een wisselvallige partij op Ivan Lendl in de halve finale (6-3, 1-6 en 6-0) maakte Krajicek in de finale korte metten met Stefan Edberg (6-1 en 6-4). Over een week speelt de Nederlander in het Supertoernooi van Parijs. Daarna verdedigt hij zijn titel in Antwerpen. De kans dat hij zich alsnog via een plaats bij de beste acht van de wereld kwalificeert voor het Masterstoernooi in Frankfurt (half november) is uitermate klein.

Michael Chang zegevierde in het Salem Open van Peking, dat voor het eerst op de kalender stond. De Amerikaanse zoon van Taiwanese ouders won de finale met grote moeite van Greg Rusedski, de Canadese revelatie van de laatste weken (7-6, 6-7 en 6-4). Een week eerder was de 20-jarige Rusedski in Tokyo nog te sterk voor Chang en Krajicek. Dit keer bedwong hij dank zij een kogelharde service onder meer de Zweed Gustafsson en de Amerikaan Gilbert.

Na afloop van de partij ontving Chang een ovatie toen hij enkele woorden in het Chinees tot het publiek sprak. Het als eerste geplaatste paar Eltingh/ Haarhuis verloor de finale met 6-7 (7-9) en 3-6 van de Amerikanen Annacone en Doug Flach. In Wenen behaalde Goran Ivanisevic zijn tweede zege van het seizoen. In de eindstrijd won de Kroaat met 4-6, 6-4 en 6-4 van de als eerste geplaatste Oostenrijker Thomas Muster. Zes weken eerder pakte Ivanisevic de hoofdprijs in Boekarest.

Tweede zege op rij voor PSV

Eindhovense nieuwelingen wijzen Roda JC terug

EINDHOVEN — PSV blijft de voetbalwereld verbazen. Zo werd bijvoorbeeld zaterdag ten koste van Roda JC (2-0) de tweede opeenvolgende zege geboekt. Minstens zo opvallend echter was de bezetting van de bank: Daarop zaten onder meer Popescu en Kieft. De beste bank van Nederland behoort dan ook kennelijk niet langer aan Ajax. PSV heeft ook heel wat achter de hand.

Langs de lijn zat voor bijna net zo veel geld te wachten als in het veld liep te rennen. Over de achtergronden van zijn opmerkelijke beslissingen wilde trainer De Mos in eerste instantie niet ingaan. Later draaide de meestel vrij openhartige oefenmeester wat bij. Het had te maken met het herstel na blessures, zei hij.

Popescu was vorige week (Utrecht uit, 4-0 winst) al fit maar zat een disciplinaire straf uit, Kieft is helemaal niet zo lang uit de roulatie geweest en mist dus weinig ritme. De Mos had vrij nadrukkelijk gekozen voor de formatie die, ondanks het ontbreken van tien min of meer vaste waarden, vorige week zo verrassend toesloeg bij FC Utrecht.

Alleen Paauwe was verdwenen voor Faber. De enige die in de ogen van De Mos niet voldeed, was opnieuw Verhagen. De verdediger werd vorige week al na een half uur gewisseld, dit keer na veertig minuten. Waardoor Popescu toch nog vrij snel in het veld kwam.

PSV, nog zonder Van Aerle, Van Tiggelen, Ingesson, Meijer, Ellerman (geblesseerd), Fuchs, De Jong en Heintze (gepasseerd), speelde ondanks alles evenals een week eerder niet opzienbarend. De Mos had dat ook geconstateerd. "Twee keer winnen op rij is voor deze jonge groep zeer belangrijk. Geeft vertrouwen. We moeten echter niet overdrijven. Het duel kon lang alle kanten op."

"Wij zijn", zo vervolgde De Mos, "in feite nog in de voorbereiding." Aangezien wekelijks veel en voortdurend andere spelers om uiteenlopende redenen ontbreken, heeft hij in tien duels nog niet twee keer achter elkaar met dezelfde elf kunnen uitkomen. De ideale formatie zegt De Mos ook nog niet in het hoofd te hebben. Al krijgt hij wel steeds meer ideeën.

Bijvoorbeeld over de linkerkant, waar Van Mol (goed op Babangida), Numan (belangrijke eerste goal) en Kalusha (De Mos: "Goede voorzet, scorend vermogen") steeds meer gestalte krijgt. Daarnaast constateerde de trainer dat Lamptey beter ging draaien nadat Linskens na een lange blessureperiode in de 59e minuut zijn rentree had gemaakt, en vond hij ook dat Van de Gaag in het centrum van de verdediging een sterke indruk had gemaakt.

Toch was Roda JC over langere periodes van de wedstrijd iets beter. De ploeg van Stevens speelde wat verzorgder, maar drong niet fel genoeg aan om echt bedreigend te worden. Na goed werk van de behoorlijk spelende Linskens maakte Lamptey het tweede doelpunt. Eerder in de week had de Ghanees nog in het reserve-elftal gespeeld, omdat De Mos niet tevreden over hem was. Toen scoorde hij twee keer.

*****

BOKSEN / CARDIFF — De Britse bokser Steve Robinson heeft in Cardiff de wereldtitel in het vlieggewicht (WBO-versie) behouden door zijn landgenoot Colin McMillan op punten te verslaan. Felix Trinidad uit Puerto Rico prolongeerde in Fort Lauderdale zijn wereldtitel in het weltergewicht (IBF-versie) door de Amerikaan Anthony Stephens in de tiende ronde van het titelgevecht voor tien tellen tegen het canvas te krijgen.

Grote winst voor Real Madrid: 5-0

Barcelona, Valencia en Sociedad leiders in Spanje

MADRID — Voor de eerste keer dit seizoen heeft Real Madrid flink uitgehaald. De afgezakte topclub won met maar liefst 5-0 van Lleida. Waarschijnlijk mag de omstreden trainer Floro daardoor nog even blijven. De "Koninklijke" liep niet in op de lijstaanvoerders. Barcelona, Valencia en Sociedad, het drietal dat met 12 punten uit acht duels toonaangevend is, wonnen. Barcelona van Oviedo (1-0), Valencia van Bilbao (1-0), Sociedad van Santander (2-0).

De strijd tussen Valencia en Bilbao gold als de topper van de dag. De thuisclub, getraind door de Nederlander Hiddink, won dank zij een prachtig doelpunt uit een vrije trap van de Bulgaar Penev. De zege was onverdiend. Bilbao, van de Duitse coach Heynckes, had voortdurend een overwicht en kreeg de beste kansen.

Opvallendste speler bij Real Madrid was Zamorano. De Chileen maakte tegen debutant Lleida twee doelpunten. Hij had dit seizoen nog niet gescoord. De overige treffers kwamen op naam van Alfonso, Butragueno en Michel. De laatste was succesvol uit een strafschop.

Tegen het laaggeklasseerde Oviedo maakte Barcelona minder doelpunten dan verwacht. Voor eigen publiek won de ploeg van Cruijff met slechts 1-0. De belangrijke treffer kwam op naam van Bakero. Laudrup zat dit keer op de bank, Koeman kreeg de gele kaart, Romario zag een snel doelpunt wegens buitenspel afgekeurd.

Celta - Logrones 2-0, Gijon -Rayo Vallecano 2-0, Real Madrid - Lleida 5-0, Sociedad - Santander 2-0, Albacete - Atletico Madrid 2-2, Barcelona - Oviedo 1-0.

Van Hanegem tevreden met punt en Van Gaal boos op scheidsrechter

AMSTERDAM — Na Johan Cruijff is Willem van Hanegem de grootste voorvechter in Nederland van aanvallend voetbal. Nood breekt echter wetten, ook bij de Kromme. Voor de eerste keer in zijn dienstverband bij Feyenoord stuurde de oud-international zondagmiddag zijn elftal met slechts twee spitsen het veld in. De behoudende taktiek leverde in de klassieker tegen Ajax zowaar een punt op: 2-2.

"Dat is meer dan het resultaat uit de voorgaande vier wedstrijden", merkte Willem van Hanegem fijntjes op. "Gezien het spelverloop mogen we niet mopperen. Ik ben niet trots op de manier waarop we hebben gespeeld, maar we hadden geen andere keus. Deze wedstrijd gaat zeker niet de geschiedenis in als de beste klassieker tussen Ajax en Feyenoord, maar dat interesseert me niet zoveel."

De schorsingen van Fräser, Van Gobbel en Taument en de blessures bij Maas en Kiprich dwongen de technische staf van de landskampioen tot een fantasie-opstelling. Witschge speelde op het viermans-middenveld als een soort schaduwspits, Van Loen en Blinker liepen eenzaam voorin. Oud-Ajacied Esajas, berucht om zijn nog altijd onduidelijke rol in de 'Helderse affaire', debuteerde onzeker als linkshalf.

Collega Louis van Gaal roemde opnieuw de wilskracht van zijn ploeg. Evenals in de voorgaande wedstrijd tegen Besiktas (2-1) kwam Ajax in het Olympisch stadion sterk terug uit verloren positie. "Ik schrok wel even van die snelle achterstand, maar ik kreeg geen moment het gevoel dat we zouden gaan verliezen", verzekerde de Noordhollandse coach.

"We speelden tegen een zeer behoudend elftal, dat als geen andere ploeg in Nederland de kunst van het verdedigen verstaat. Desondanks kregen we genoeg kansen. Het publiek heeft eigenlijk maar één ploeg zien voetballen. De laatste weken heb ik veel over de kwetsbare mentaliteit van de Ajacieden gepraat. Wat dat betreft heb ik in de laatste twee wedstrijden geen reden tot klagen."

Van Gaal sprak van een moeilijke wedstrijd, met twaalf tegenstanders in het strafschopgebied van Feyenoord. De oud-prof doelde met dat aantal bewust op arbiter Blankenstein. Zijn stem trilde van woede toen Van Gaal het optreden van de scheidsrechter analyseerde. "Het gaat me niet zozeer om de strafschop, die we in de eerste helft na de overtreding van Refos op Litmanen hadden verdiend", briestte hij. "Bij elke dubieuze situatie besliste Blankenstein in ons nadeel."

Litmanen, die Ajax met twee treffers redde van de tweede opeenvolgende competitienederlaag, betreurde het puntverlies. "We hadden veel meer moeten scoren", stelde de Fin. "De treffers van Feyenoord werden veel te gemakkelijk weggegeven. Daardoor moesten we opnieuw heel diep gaan. Achteraf moet je nog blij zijn ook dat je tegen de landskampioen van 0-2 op 2-2 komt. De overtreding van Refos was een zuivere strafschop. Hij ging vol op mijn voet staan."

Middenvelder Seedorf, de sterke vervanger van de geschorste Frank Rijkaard, noemde pech de belangrijkste oorzaak voor de gemiste kans op de zege. "We hebben veel op het doel van De Goey geschoten, maar de bal wilde er maar niet in", sipte de aanvoerder van het Nederlands elftal onder achttien.

Alexandra de Snoo zegeviert bij de vrouwen

Amadeo Kemper wint voor het derde jaar op rij Fatumloop in tijd van 32,19 minuten

WILLEMSTAD — Amadeo Kemper heeft voor het derde achtereenvolgende jaar en voor de vijfde keer in zijn loopbaan de prestigieuze Fatumloop gewonnen. Hij liep de tien kilometer in 32 minuten en 19 seconden (32,19) en verbeterde daarmee zijn vorig jaar geregistreerde tijd met 41 seconden. Bij de vrouwen eindigde Alexandra de Snoo uit Bonaire als kampioene. Ze klokte 45 minuten zes seconden en bleef subkampioen Arianne 57 seconden voor.

De Fatumloop is een jaarlijks terugkerend evenement dat in de maand oktober gelopen wordt op Curaçao. Diverse deelnemers uit Aruba, Bonaire, Sint Maarten en Curaçao nemen deel aan deze loopwedstrijd, die gesponsord wordt door ING-Fatum. Het startpunt was op het hoofdkantoor van Fatum, terwijl de finish op het Seaquarium was.

Roadrunners Club Korsou (RRCK), voorgezeten door dokter Mike Snijder, tekent jaarlijks voor de organisatie en wedstrijdleiding van dit hoog aangeprezen evenement. Het vorig jaar werd de activiteit helaas geconfronteerd met een ongeval, waar een 17-jarige deelnemer na het lopen van de tien kilometer kwam te overlijden.

Dit jaar hebben 646 deelnemers zich ingeschreven voor deelname aan de tiende aflevering van de Fatumloop. Daarvan zijn 524 deelnemers aan de start verschenen. Van dat aantal haalden 521 lopers de eindstreep, terwijl er drie het tijdens het tien kilometer tellende traject opgaven.

Amadeo Kemper zegevierde dit jaar voor de derde achtereenvolgende keer en voor de vijfde maal in zijn sportieve carrière. Dit Curaçaos talent bewijst hiermee dat hij een van de beste lopers is op het eiland. Nu resteert het hem zijn talenten uiteindelijk te gaan combineren met de nodige discipline en attitude.

Het is namelijk een feit, dat Kemper vaak geneigd is zijn eigen gang te gaan. Hij negeert dan meestal adviezen van kenners. In het jonge verleden heeft zakenman Aleco Schnog aangeboden Kemper te sponsoren. Rudolf de Wit van Sundance Fitness Centrum en Glen Albertina van de Jeugd Atletiek Bond werden hoogstpersoonlijk aangewezen door Schnog om de jonge atleet te begeleiden.

Echter voldeed de atleet niet helemaal aan de verwachtingen van de Curaçaose zakenman en de twee begeleiders. Voornamelijk door zijn eigen onverschilligheid kwam er weinig terecht van de beoogde sponsoring en begeleiding. De atleet is een schoolvoorbeeld van vele sporters op Curaçao die talenten hebben om een topatleet te worden, doch vanwege diverse factoren eigenlijk tekort schieten.

Een erkende IAAF-trainer als Glen Albertina zou van Kemper een ambassadeur voor Curaçao kunnen maken, indien de sporter een karakter had zoals Ruthsel Martina. Deze laatste loopt nog steeds met afwisselend succes en heeft in het verleden vooral de Schottegatloop vele malen op zijn naam gebracht. Martina staat dan ook bekend voor zijn discipline, houding en vorming als een topatleet. Op het moment houdt hij zich dan ook bezig met het trainen van jeugdige talenten in de buurten Santa Rosa, Montagne en directe omgeving.

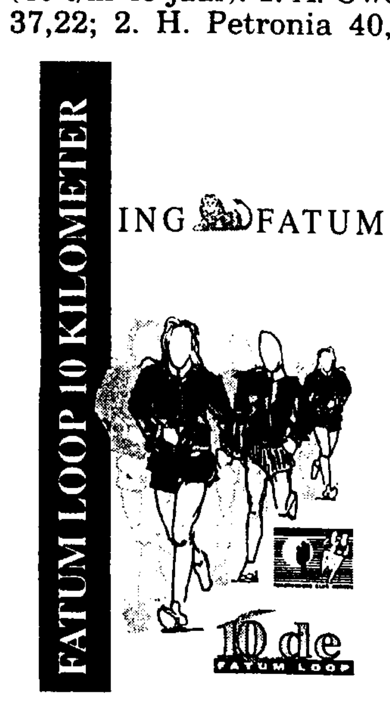
Kemper eindigde op de eerste plaats na de tien kilometers in een tijd van 32,19 minuten te hebben afgelegd. Het vorige seizoen registreerde hij 33 minuten en vier seconden (33,04). Kemper won de Fatumloop in de jaren 87, 89, 91, 92 en 93. De tweede plaats in de heren overall werd ingenomen door Glen Rosario. Hij kwam ruim drie minuten later over de eindstreep. Rosario klokte 35 minuten en 32 seconden. Simon Inesia eindigde als derde beste loper van de Fatumloop met een tijd van 36,04 minuten.

Bij de dames was Alexandra de Snoo die voor Bonaire liep, ongenaakbaar. Ze was sneller dan de tijd die Lucie van Gelderen het vorige jaar registreerde. De Snoo registreerde een tijd van 45,06 minuten, terwijl de voormalige kampioene Van Gelderen 45,37 minuten klokte in de negende editie van de Fatumloop.

De Snoo werd op de tweede plaats opgevolgd door Arianne Promes, die de tien kilometers in 46 minuten en drie seconden aflegde. De derde plaats werd opgeeist door Nel Geerings. Ze kwam ruim twee minuten binnen na Promes in een tijd van 48,57 minuten.

UITSLAGEN

Heren A (tot en met 19 jaar): 1. U. Suhaedji 37,50; 2. M. Jourdain 38,44 en 3. R. Lourens 38,59. Heren B (20 t/m 29 jaar): 1. A. Kemper 32,19; 2. G. Rosario 35,32 en 3. S Inesia 36,04. Heren C (30 t/m 39 jaar): 1. I. Eisden 36,57; 2. R. Martina 37,44 en 3. A. Sterling 38,20. Heren D (40 t/m 49 jaar): 1. A. Owers 37,22; 2. H. Petronia 40,42

en 3. R. Marchena 41,24. Heren E (50 t/m 59 jaar): 1. W. Muzo 42,45; 2. E. Lopez Ramirez 44,32 en 3. P. Sundh 45,04. Heren H (ouder dan 60): 1. G. Offrenga 50,32; 2. L. Barometo 56,03 en H. Schutte 59,41.

Dames L (tot en met 19 jaar): 1. S. Samuel 52,15; 2. S. Cornelia 59,16 en 3. M. Eustacia 01.04,09. Dames M (20 t/m 29 jaar): A. de Snoo 45.06; 2. A. de Groot 01.01,23 en 3. M. van den Berg 01.08,40. Dames R (30 t/m 39 jaar): 1. M. Denissen 51,43; 2. A. Schotborg 52,06 en 3. A. Nicaela 56,25. Dames S (40 t/m 49 jaar): 1. A. Promes 46,03; 2. N. Geerings 48,57 en 3. R. Lendering 51,51. Dames T (50 jaar en ouder): 1. H. Soleman 53,07; 2. C. Lennartson 01.09,46 en 3. J. Jackson 01.02.02.

In de categorie scholieren: 1. S. Scoop (MTS); 2. M. Jourdain (PSC) en 3. A. Koeks (PLTS). De school met de meeste finishers was PLTS met negentig deelnemers die over de eindstreep gingen bij het Seaquarium. De winnaars bij de wandelaars: 1. G. Rafaela; 2. E. Merenciana en 3. R. Juliana.

Senna wint GP van Japan

SUZUKA — Ayrton Senna heeft zondag op het circuit van Suzuka de grote prijs van Japan gewonnen. De Braziliaan bleef tijdens de voorlaatste Formule 1-race van het seizoen wereldkampioen Alain Prost en de Fin Mika Hakkinen voor.

In de reeds besliste strijd om de wereldtitel gaat de voor Williams rijdende Prost onaantastbaar met 93 punten aan de leiding. Damon Hill, teamgenoot van Fransman, staat tweede met 65 punten. Senna (McLaren) bezet met 63 punten de derde plaats. Voor de 33-jarige Braziliaan was het zijn vierde overwinning van het seizoen.

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
Zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARRIO JANWE
Dammen:
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar en van 19.30-23.00 uur voor geïnteresseerden vanaf zestien jaar.
Schaakvereniging Janwé:
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

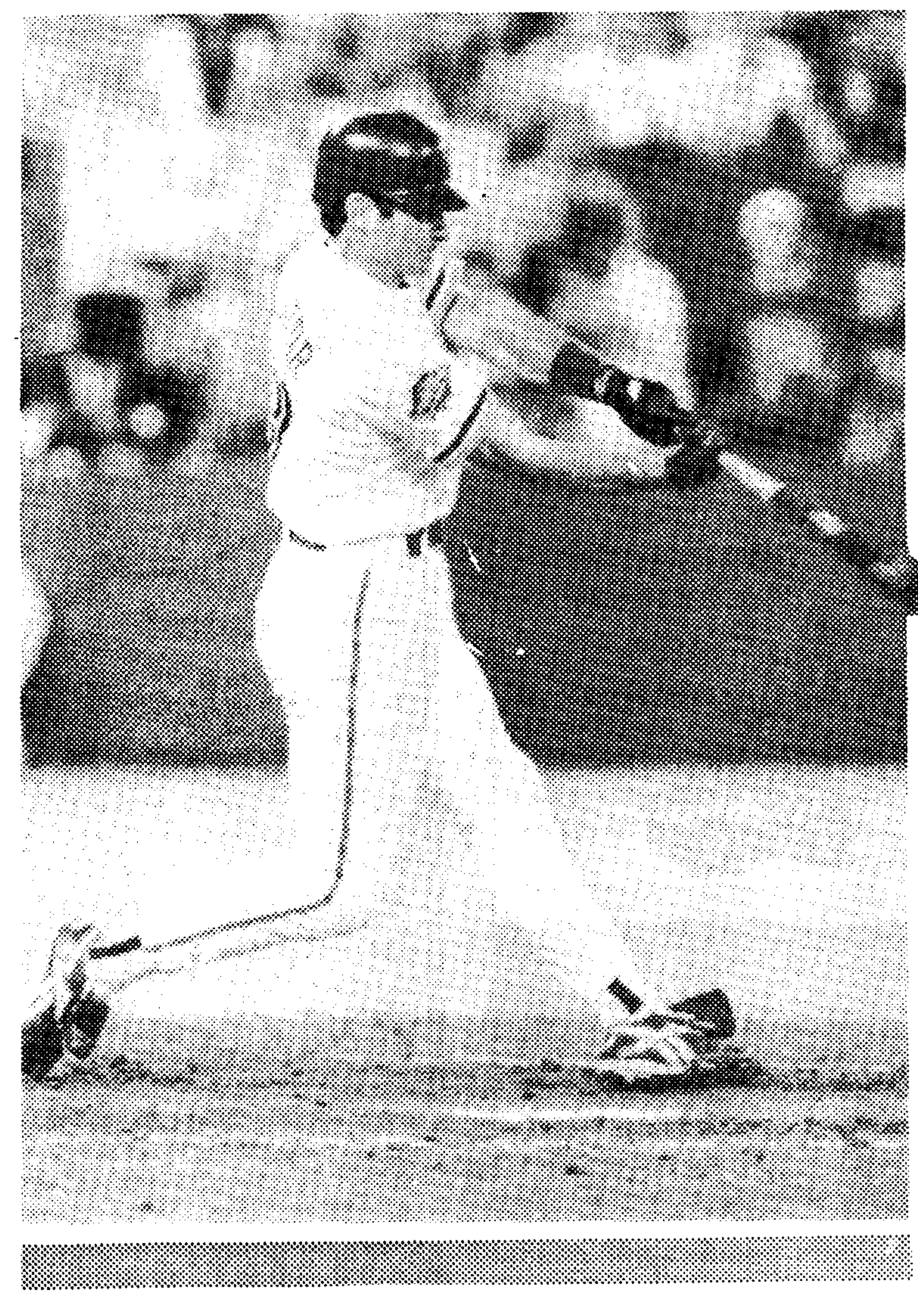
RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

MAANDAG

BOWLING
(Curaçao Bowling Club)
18.30 uur *beginners mixed league*
20.30 uur *doubles* - Curaçao Bowling Club, Chuchibiweg.

TENNIS
(Antilliaanse Jeugd Tennis Stichting)
15.00 uur vervolg *First McLaughlin Invitational International Youth Tournament* - banen Sport & Country Club Sta. Catharina.

BILJARTEN
20.00, 21.00 en 22.00 uur *Monday Night Pool Mayor League* Caribe Billiard Club, Gosieweg 117.

PSV gaat naar Londen

EINDHOVEN - PSV speelt op dinsdag 23 november een oefenwedstrijd tegen Crystal Palace. Het duel met de in de op een na hoogste divisie van het Engelse voetbal uitkomende club wordt in Londen gespeeld.

Via vriendschappelijke duels probeert PSV, na de snelle uitschakeling in het toernooi om de UEFA-beker, het programma enigszins te vergroten. Daarom ook nam de club onlangs deel aan een minitoernooi in het Spaanse Alicante.

■ *TORONTO — Paul Molitor, normaliter de aangewezen slagman van Toronto Blue Jays, speelde in de World Series tegen Philadelphia Phillies op het eerste en op het derde honk. Hij had dan ook een goede serie waarin hij voor een gemiddelde van .500 sloeg. Molitor sloeg ook in de zesde wedstrijd een homerun. Met een mooie 'swing' sloeg hij een bal van pitcher Terry Mulholland over de afrastering in het buitenveld.*

Philadelhpia Phillies met 8-6 verslagen

Joe Carter slaat Toronto Blue Jays in de negende inning naar de winst

TORONTO — Het spectaculaire, alles biedende feuilleton van de World Series is zaterdagavond met een rake klap van Joe Carter abrupt afgebroken. De explosieve *extra basehit* van de 33-jarige rechtsvelder in de negende inning bezorgde Toronto Blue Jays voor de tweede achtereenvolgende keer het kampioenschap van de Major League. De homerun van Carter was goed voor drie punten en beroofde het op dat moment leidende Philadelphia Phillies van een beslissende zevende wedstrijd.

Zes wedstrijden offensief honkbal, met 122 honkslagen, 81 *runs*, vertwijfelde pitchers, onwaarschijnlijke wendingen in het scoreverloop. De Amerikaanse liefhebbers van baseball hebben gesmuld van het slaggeweld van de beste *hitters* in de Major League, maar moeten opnieuw een jaar wachten voor ze op hun Canadese buren wraak kunnen nemen.

De ontknoping van zaterdagavond deed denken aan de vierde wedstrijd in Philadelphia. Toen verspeelde de Phillies in de achtste slagbeurt een zeker lijkende overwinning door bij de voordelige stand van 14-9 zes punten aan de Blue Jays toe te staan.

In Toronto namen de Jays een voorsprong van 5-1 in de zevende inning. De homerun van Lenny Dykstra van Philadelphia zorgde voor het eerste keerpunt in de wedstrijd. De Phillies sloten de slagbeurt uiteindelijk af met vijf punten, goed voor 6-5 op het scorebord waardoor de zevende wedstrijd binnen handbereik leek.

Tornto, met de drie beste slagmensen John Olerud, Paul Molitor en Roberto Alomar van de American league in de gelederen, hadden echter nog een uitsmijter in petto. Zoals Joe Carter na de puntloze achtste inning voorspelde. "Toen we in die slagbeurt niet scoorden, wist ik dat ik de belangrijkste *run* uit mijn loopbaan ging maken. Ik voelde het gewoon", glunderde Carter, die vorig jaar de strijd met Atlanta Braves met een vangbal een einde aan de World Series maakte.

Paul Molitor stond op het moment dat Carter het slagperk betrad op het eerste honk. Op twee slag en twee wijd van pitcher Mitch 'Wild Thing' Williams volgde hij met opengesperde ogen de bal die zijn teamgenoot richting tribunes sloeg. "Het hele seizoen vloog in mijn gedachten voorbij. Vol emotie loop je het laatste rondje, alles komt dan naar boven", keek de tot waardevolste speler bekroonde Molitor terug op het beslissende moment.

De 37-jarige Molitor speelde vorig seizoen nog voor Milwaukee Brewers in Milwaukee. "Hier heb ik vijftien jaar op gewacht. Steeds moest ik het na-seizoen thuis voor de televisie volgen, nu maakte ik het eindelijk zelf mee. De beslissing om naar Toronto te vertrekken was een moeilijke, maar wel de juiste", aldus aangewezen slagman. In de World Series speelde hij op het derde en op het eerste honk.

Molitor sloeg voor een gemiddelde van .500 in de World Series. Dat was de productie van twaalf honkslagen in 24 officiële beurten aan slag. De honkballer die als aangewezen slagman speelde in het seizoen 1993 registreerde in elke partij in het kampioenschap een honkslag. Hij begon de aanval tegen Philadelphia in de laatste confrontatie met een *triple* in de allereerste slagbeurt van Toronto en loodste daarmee ook het eerste punt binnen.

Carter kon zijn gelukzalige gevoel na zijn homerun en *game winning hit* helemaal niet onder woorden brengen. "Daar moet nog een woord voor worden gevonden. Vorig jaar was het gewoon *business*, dit seizoen stond het plezier voorop."

De tweede eindzege van Toronto Blue Jays zal een drastische inkrimping van het budget echter niet kunnen voorkomen. De post salarissen op de begroting gaat fors omlaag. Toronto keerde sterren als John Olerud, Paul Molitor, Roberto Alomar en Pat Borders het afgelopen seizoen in totaal bijna 100 miljoen gulden uit. De post wordt met zestien miljoen gulden teruggebracht. Een aantal vedetten moet gedwongen vertrekken. De namen van Borders en Fernandez worden daarbij veelvuldig genoemd.

Molitor, met een slaggemiddelde van .332 over het hele seizoen en in de World Series met twee homeruns, twee *triples* en acht binnengeslagen punten, mag blijven. Carter keert ook terug. Niemand in de Major league heeft sinds 1985 voor meer punten gezorgd en homeruns geslagen. Zijn 262ste was de belangrijkste. "Het is mijn avond en daar ga ik flink van genieten. Twee tot drie maanden."

■ *TORONTO — Joe Carter (zie foto) besliste de zesde confrontatie tussen Toronto Blue Jays en Philadelphia Phillies in de negende inning. Met de score 6-5 in het voordeel van de Phillies joeg Carter de bal over de afrastering in het buitenveld. Toronto claimde dan ook de titel in de Major league voor het tweede achtereenvolgende seizoen.*

Topper in eredivisie eindigt onbeslist: 2-2

Litmanen maakt met twee treffers achterstand tegen Feyenoord goed

AMSTERDAM — Jari Litmanen is de nieuwe prijsschutter van Ajax. De Finse international heeft zich dit seizoen razendsnel ontwikkeld tot een waardige opvolger van Dennis Bergkamp. Met twee doelpunten in de topper tegen Feyenoord beloonde het "Goudhaantje" de felle inhaalrace van Ajax: 2-2. Litmanen, die zijn competitietotaal op tien bracht, redde zijn ploeg van de tweede opeenvolgende nederlaag in de eredivisie en voorkwam een vroegtijdig einde van de strijd om de landstitel.

De wedstrijd in het uitverkochte Olympisch stadion verdiende geen moment het predikaat van klassieker. Ajax wilde wel. De ploeg van trainer Louis van Gaal had het thuisvoordeel en kon met een overwinning de achterstand op de aartsrivaal tot een punt terugbrengen. Het negatieve scoreverloop dwong de bekerhouder bovendien al vroeg in de wedstrijd tot een alles-of-niets offensief.

Na vier zware, opeenvolgende nederlagen tegen Ajax schaamde de landskampioen en riante lijstaanvoerder zich in Amsterdam nergens voor. De Rotterdammers speelden met negen en soms zelfs met elf man ongegeneerd achter de bal. Na de vroege voorsprong van 2-0 werden alle middelen aangewend om de overwinning veilig te stellen.

Op het fysieke vlak hield Feyenoord zich redelijk in, maar de ploeg blonk uit in het rekken van tijd. In het overvolle strafschopgebied werd soms een potje rugby gespeeld om de getergde Ajacieden van scoren af te houden. Met 2-2 kreeg de thuisploeg Ajax te weinig en Feyenoord veel te veel. Het was de eerste keer sinds 1989, dat de Rotterdammers weer eens een punt aan het bezoek aan Amsterdam overhielden.

Beide ploegen begonnen verzwakt en vermoeid aan de "kraker". De midweekse Europese wedstrijd zat bij de spelers nog in hoofd en benen. Feyenoord miste door blessures en schorsingen een vijftal basisspelers: Taument, Fräser, Van Gobbel, Maas en Kiprich. Ajax moest het stellen zonder Rijkaard, Petersen, Van Vossen en Davids. De absentie van de gevestigde namen ontnam het "duel der giganten" al bij voorbaat veel glans.

De opening was voor Ajax. Van den Brom, die door het gebrek aan Rotterdamse aanvallers in een zeer offensieve rol werd gedwongen, loste na anderhalve minuut het eerste waarschuwingsschot, dat op de buitenkant van de paal belandde. Feyenoord antwoordde met een doelpunt. Een lange aanval via Metgod en Witschge eindigde bij Scholten, die ongehinderd doelman Van der Sar passeerde, 0-1.

Na ruim een kwartier vol fouten aan beide kanten leefde het kwaliteitsarme duel even op. Refos bracht Litmanen onreglementair ten val, maar arbiter Blankenstein liet doorspelen. Meteen profiteerde Feyenoord van de boosheid bij Ajax. Heus speelde met een dieptepass Van Loen aan, die de bal met het hoofd teruglegde op de inkomende Esajas. De debutant scoorde simpel, 0-2.

De voormalige Ajacied, die vorig jaar na een eveneens mislukte stage bij Anderlecht in De Kuip terecht kwam, was na zijn doelpunt de kluts kwijt. Tegenstander Seedorf, pas voor de tweede keer dit seizoen in het basisteam van Ajax, kreeg alle vrijheid en maakte indruk met een serie individuele acties en afstandschoten. De Goey bewees opnieuw, dat hij tot de beste doelverdedigers in Europa behoort. De lange sluitpost hield Feyenoord na de treffer van Litmanen in de 21e minuut lang overeind.

Ajax was ook in de tweede helft oppermachtig. Seedorf en Van den Brom, die zich goed herstelde van zijn povere optreden tegen Besiktas (2-1), misten uitgelezen kansen op de snelle gelijkmaker, die waarschijnlijk de ondergang van Feyenoord had betekend. Ook gangmaker Blind en Ronald de Boer lieten goede scoringsmogelijkheden liggen.

Op het moment dat Feyenoord zich vrijwel veilig waande, zoals woensdag tegen Porto (1-0), bezorgde Litmanen zijn ploeg alsnog de morele winst. Met George als vaste aangever kopte de trefzekere Fin van dichtbij in: 2-2.

Dordrecht en ADO Den Haag maken geen fout en winnen

DEN HAAG — In de eerste divisie van het betaald voetbal blijft Dordrecht winnen. De degradant van vorig seizoen versloeg zaterdag FC Zwolle, 2-0. Beide doelpunten kwamen op naam van Weusten. De voetballer werd [illegible] toch niet de topscorer van het weekeinde. Die eer viel te beurt aan Velten, de aanvaller van Heracles, die in de tweede helft tegen Eindhoven goed was voor een hattrick. ADO Den Haag liet het verschil met lijstaanvoerder Dordrecht niet groter worden. In het Zuiderpark versloegen de Hagenaars TOP (3-0).

Mede door Velten, werden de Brabanders in Almelo verslagen met het grootste verschil in het betaald voetbal dit seizoen: 7-0. [illegible] Beide uit een [illegible]

[illegible] in de tweede [illegible] De [illegible] door [illegible] Schreuder [illegible] weds [illegible] aantal [illegible] Dezelfde [illegible] maar dat [illegible] van de [illegible] had [illegible] met Heerenveen [illegible] met [illegible] verslagen. Der Turk [illegible] penalty [illegible] en [illegible] kansen [illegible]

RBC [illegible] in de strijd om de [illegible] een punt [illegible] op AZ. De Nijmegenaren [illegible] versloegen zaterdag op eigen veld Helmond Sport, 3-0. De doelpunten [illegible] de vast [illegible] Twee van de [illegible] spelers van Helmond Sport.

Fortuna, vorig seizoen nog eredivisie, blijft slecht presteren. Bij Emmen verloren de Limburgers twee punten (1-3) en twee spelers. Szalma (2e minuut) en Boessen (50e) werden uit het veld gestuurd door scheidsrechter Van Egmond.

De rode kaart van Szalma, na 1 minuut en 45 seconden, was de op een na snelste ooit in het betaald voetbal.

Rietbroek (Dordrecht) was drie jaar geleden nog sneller. Op 7 oktober 1990 werd hij door scheidsrechter Van der Niet al na 28 seconden weggestuurd. De Kock van Utrecht staat derde op deze lijst. Rood na 3 minuten en 30 seconden, 27 maart 1989, scheidsrechter Kempers, tegenstander Willem II.

Onderaan de ranglijst liep RBC een punt uit op Veendam, door op eigen veld van De Graafschap te winnen, 1-0. Veendam speelde thuis gelijk tegen Telstar, 2-2. De middenmoters Excelsior en Den Bosch kwamen in Rotterdam een gelijkspel (1-1) overeen.

Ranglijst onder in eredivisie krijgt duidelijker gezicht

DEN HAAG — Op bijna een-derde van het seizoen krijgt de ranglijst ook aan de onderkant van de eredivisie een duidelijk gezicht. Van het viertal verliezers, Cambuur, RKC, Groningen en Volendam, [illegible]

[illegible] elf [illegible] (1-3) [illegible] die bij [illegible] slechts een [illegible] Tammer, Echteld en Regtop (eindelijk) [illegible] scoorden. Wasiman [illegible] een [illegible] na hands en een rode kaart voor De Jong.

Groningen, dat onder Vink zelfs [illegible] toont [illegible] een verdedigende speelwijze. Die instelling veranderde niet na twee vroege doelpunten van [illegible] in vijf [illegible] van [illegible] met [illegible] gemaakt op [illegible] stand op 1-0 [illegible] opnieuw de waarde voor de Eagles van de Australiër.

Cambuur bleef, ook na het vertrek van coach Theo de Jong, stijf onderaan. Vitesse behield in het duel met de Friezen (2-1) zijn plaats in de kopgroep, maar speelde [illegible] het voetbal dat bij die positie past. [illegible] vallend [illegible] en Vermeulen scoorden voor de doelpunten. [illegible] scoorde tegen na een [illegible] van Straal.

RKC heeft oud-trainer [illegible] van Veen en Utrecht [illegible] handen geholpen. Na [illegible] [illegible] echt [illegible] Pinaboy [illegible] RKC raakte in die periode drie man [illegible] dekker en Brands met [illegible] lijk ernstige blessures [illegible]

Sparta - VVV was alleen het eerste [illegible] leuk. In de [illegible] scoorden Van der Laan en Van Eck voor Sparta, en Graef twee keer voor VVV. De kleine spits kwam daarmee op zeven, dat is meer dan de helft van het Venlose totaal.

Willem II - NAC is een Brabants duel vol traditie, maar dit keer met weinig goed voetbal, vooral van de kant van NAC. Nadat Van Hintum voor 2-0 had gezorgd, stuurde scheidsrechter Van der Ende Lokhoff van het veld. Zonder zijn aanjager kon NAC niets meer, Willem II deed verder weinig, raakte Hofstede kwijt met een wellicht gescheurde kruisband, maar heeft weer zicht op de subtop. Twente kwam vrijdagavond al zo ver na soms goed voetbal en doelpunten van Mols en Ten Hag in Maastricht, waar MVV dit seizoen nog niet heeft gewonnen.

DUBAI — Het nationale voetbalelftal van Saoudi-Arabië moet het in de laatste kwalificatiewedstrijd voor de eindronde van het WK zonder de Braziliaanse coach José Candido stellen. Een woordvoerder van de voetbalbond liet zondag weten dat Candido met onmiddellijke ingang vervangen is.

José Candido is vervangen door de Saoudische coach Mohammad Al-Kharrash en zijn assistent Hamoud Al-Salwa. Het is niet bekend of Candido ontslagen is.

De mededeling van de trainerswissel volgde zondag enkele uren na het gelijke spel tussen Saoudi-Arabië en Irak (1-1). In het Aziatische kwalificatietoernooi, waar zes landen aan deelnemen, bezet Saoudi-Arabië voorlopig de eerste plaats met vijf punten uit vier wedstrijden. Donderdag speelt de koploper tegen Iran.

[V]erdachte veroordeelt rotzooi in gezondheidszorg

[V]akbond apothekersassistenten [s]taat achter collega's en OM

[WI]LLEMSTAD — "We [ho]pen het wel", zegt apo[thek]ersassistent Bernar[din]a zaterdagmiddag [zich]t teleurgesteld. Hij [hee]ft zojuist gehoord dat [de] twee verdachte apo[thek]ersassistenten niet [naa]r huis mogen.

[Be]rnardina is bestuurslid [van] de vakbond van farma[ceut]isch personeel, Unifarm. [Sam]en met voorzitter Berna[dett]e Baarh en twee leden [woo]nt hij het kort geding [van] de twee apothekersas[sist]enten bij. "Daarmee [kunne]n we onze collega's [we]l steunen. Wij [ken]nen de situatie waarin [zij zit]ten".

[Het] blijkt geen gemakke[lijke] te zijn. In de meeste [botik]a's op het eiland hebben [de a]pothekers en hun assis[tente]n niets te zeggen. De [eige]naars, die veelal geen [verstand] van pharmacie [hebb]en, hebben de zaak in [hand]en. De assistenten [moet]en doen wat de eige[naar z]egt. En dat druist nogal [in t]egen hun idee van een [goede] beroepsuitoefening (in [aanwe]zigheid van Uni[farm] bij het kort geding bete[kent o]verigens ook steun aan [het] Openbaar Ministerie [(OM)]. Daar heeft de vakbond [alle] begrip voor. "Maar dat [het] ons terugslaat, is wel [illegible]

vervelend. Er moet iets aan gedaan worden, zeker, maar nu zijn onze collega's de dupe".

Er zijn volgens Unifarm maar enkele collega's die hun poot stijf durven houden. "En als je het doet, betekent het verlies van je baan en daarmee vertrek naar Nederland; want op het eiland krijg je geen werk meer".

De bestuursleden vertellen dat de huidige wetgeving alleen betrekking heeft op de apotheker en de assistenten.

Volgens de vakbond kan de eigenaar niet verantwoordelijk worden gesteld voor de gang van zaken in zijn of haar apotheek. De bond is dan ook erg voor het wetsontwerp dat bij de Staten ligt en waarin gesteld wordt dat alleen een apotheker eigenaar van een botika kan zijn. "Apotheker en assistent zitten nu eenmaal op dezelfde golflengte".

Zij vinden het heel vervelend dat hun collega's door de politie zijn opgepakt, terwijl de echte schuldigen vrij rondlopen (over de aanhoudingsbevelen van de drie hoofdverdachten was toen nog niets bekend, red.).

In sportgelijke bewoordingen liet een van de verdachte assistenten zich uit.

In een gloedvol betoog vertelde hij aan rechter Hartsuiker dat hij tot zijn ergernis heeft moeten constateren dat de farmacie en de hele gezondheidszorg op het eiland een rotzooi zijn. "Het is een handeltje, er moet zoveel mogelijk geld in het laatje komen".

Hij sprak van een politiek spelletje en van vriendjespolitiek. "Niemand durft zijn vingers aan deze zaak te branden. Ik heb de indruk dat het OM nu via ons het verrotte systeem probeert te veranderen. Maar de rijke lui worden niet opgepakt. Straks zitten wij in de bak en de rotzooi gaat gewoon door. Het is een publiek geheim. Het hele eiland weet ervan, maar niemand doet iets. De GGD niet en de inspectie niet".

Voor deze laatste woorden kreeg de verdachte een applaus van de vakbond. Die is in juni opgericht naar aanleiding van de eerste huiszoekingen in deze zaak. Vanavond zal Unifarm tijdens een reeds geplande vakbondsvergadering het punt van de machteloosheid van de assistenten ter sprake brengen.

[E]enmaal, andermaal [...] kijk goed notaris

[TW]EE KIJKDAGEN [ware]n er om de waar te [zie]n die geveild zou [word]en door het Veiling Syn[dic]at Curaçao N.V. Hon[derde]n mensen gingen kij[ken] en presenteerden zich [illegible] om half twee [illegible] en Burgh om in een [illegible] sfeer de soms [illegible]erde goedkoopjes of [illegible]pies te [illegible] [illegible] veilingmeester [illegible] [illegible] twijfelde, (hij werd [illegible] keer door het [illegible] gecorrigeerd) ver[illegible] hij notaris Palm om [o]p te letten voordat hij [de b]eslissende hamer liet [illegible]

[illegible] en inboedel[illegible] [illegible] was er volgens som[mige] experts wel, maar niet [zoals] beweerd werd. Toen [illegible] uit de [illegible]iende eeuw voor f. [illegible] mompelde [illegible] dat ze in die [illegible] schroeven [illegible] zat vast [illegible] [illegible] veilingmeester op [illegible]wering: "In driehon[derd ja]ar kan best iets los [illegible]itten; dan is het toch [illegible] dat er een schroefje [wor]dt gedraaid?" Verder [illegible] bij het veilen een [illegible] de arm met de opmer[illegible] vermoedelijk [illegible]. [illegible] oftewel zeldzaam [illegible] en/of merkwaardig[e] [illegible] waren er ook genoeg. [D]e vraag wanneer een [illegible] als zeldzaam of [illegible]waardig bestempeld [wo]rden kan eindeloos [illegible] worden. Uit[illegible] als regel toch [illegible] gek ervoor wil [illegible]

[illegible] en scho[illegible] [illegible] typisch Hollandse [illegible] waar niemand inte[illegible] [illegible] ook een [illegible] dat voor f. [illegible] en mooie [illegible] 18e eeuwse peso: [illegible]

[illegible]

dat bedrag koop je nou niet eens een kast meer.

Een voortvarende heer bood op een muziekstandaard omdat zijn dochter piano speelde. "Geeft niets", fluisterde hij tegen zijn protesterende vrouw, "dan speelt ze maar met gedraaid hoofd. Het staat in ieder geval leuk in de zitkamer".

[illegible] Monumentenzorg werd ingezet voor f. 4000,-- en niet verkocht. Hoogstwaarschijnlijk wilde de veilingmeester benadrukken hoe waardevol het volgende 'item' op het lijstje wel was. Dat was namelijk de complete serie borden die met een inzetprijs van f. 14.000 voor f. 16.500,-- onder de hamer ging. Zaterdagochtend tijdens de 'kijkuren' werd echter door een veilingmedewerker gesteld dat de inzetprijs f. 12.000,-- zou zijn. De inzetbedragen op de veiling weken aanmerkelijk af van wat er op de kijkdagen werd meegedeeld. Hoe meer interesse en vraag schijnbaar hoe kleiner de gok die gewaagd wordt.

Een kastje zonder achterwand werd als televisiekast geveild en onze premier, die met de gekwetste enkel op een stoel, 'relaxed' zat te genieten van de veiling, bood mee. Er werd overgeboden, maar onze minister-president gaf niet op en voor 210 gulden mocht ze zich de trotse eigenaresse noemen van een televisiekast. Dat het meubelstuk achteraf van haar eigen zus bleek te zijn deed kennelijk niet af aan het gevoel toch iets gekocht te hebben op de veiling. Dat gevoel speelde verschillende mensen parten, en ze genoten duidelijk van de spanning. Dat er in de hitte van de strijd teveel geboden wordt voor iets wat in de spekertjes van Amigoe voor de helft van de prijs te krijgen is doet niets af aan spanning en plezier.

En gelijk hebben ze, want [illegible] hoe vaak kan je [illegible] lang ontspannen zitten als premier tussen potentiële kiezers die je niet lastig vallen? Dat is de 210 piek vermeerderd uiteraard met de 25% veilingkosten dubbel en dwars waard.

GICHO

WILLEMSTAD — In verband met het 75-jarig bestaan van de KLM wordt begin volgend jaar in Rotterdam een expositie gehouden van beeldende kunst uit de Nederlandse Antillen en Aruba, genaamd WestKunst. De kunststukken van de lokale artiesten Yubi Kirindongo en Annemiep Oltheten, die zijn uitverkoren voor deelname aan deze expositie, worden in de week vanaf 31 oktober tot 7 november in een voor-expositie tentoongesteld in Gallery '86.

'Westkunst' van Antillen en Aruba in WTC Rotterdam

Met tussenkomst van het Nederlandse bureau Art Assistance b.v. van Wim Bary en Leon Schoffelen uit Amsterdam is een tentoonstelling voorbereid van Antilliaanse en Arubaanse kunst. De expositie *WestKunst* vindt plaats in het kader van de viering van het vijftiende lustrum van de oudste luchtvaartmaatschappij van de wereld, de KLM.

De expositie WestKunst zal worden gehouden in de Gallery van het World Trade Center (WTC) in Rotterdam. Minister Ernst Hirsch Ballin, belast met Antilliaanse en Arubaanse Zaken, zal op 21 januari de officiële opening verrichten van deze bijzondere tentoonstelling in het WTC, die doorloopt tot 19 februari. De expositie geniet voorts de steun en instemming van de gevolmachtigde minister [illegible] 'Papy' Jesurun van de Nederlandse Antillen en Booshi Wever van Aruba.

Het bureau Art Assistance heeft in dit licht vooraanstaande kunstenaars op de Nederlandse Antillen en Aruba bezocht, waarbij ervan is gegaan dat betrokkenen op de eilanden geboren zijn of wonen en werken. De uiteindelijk uitverkorenen dragen in hun werken een onweersprekelijk Antilliaans/Arubaans karakter uit, maar zij overstijgen tegelijkertijd het eilandelijke, omdat zij universele menselijke waarden en gevoelens tot uitdrukking laten komen in hun stukken. Het resultaat is dat de expositie een ontwikkeling zal belichten van de beeldende kunst van het Caribisch gebied en de eigen identiteit zal tonen die zich thans manifesteert.

De zes artiesten die werken zullen exposeren op *WestKunst* zijn: Yubi Kirindongo en Annemiep Oltheten in vertegenwoordiigng van Curaçao, Ciro Abath en Ludwig de l'Isle van Aruba, Roland Richardson van Sint Maarten en Nelson Carrilho uit Nederland, maar geboren op Curaçao.

De werken van de twee Curaçaose vertegenwoordigers worden in een voorexpositie getoond, voordat zij worden ingepakt voor verscheping naar Nederland. Op zondag 31 oktober zal KLM-general manager Emile van Hijfte de voor-expositie in Gallery '86 in de binnenstad officieel openen. De acht uitgekozen sculptures van Yubi Kirindongo en de zeven schilderijen van Annemiep van Oltheten kunnen dan tot 7 november in Gallery '86 bezichtigd worden gedurende de normale openingsuren.

De kunstwerken van de Arubaanse en de Sintmaartense artiesten zullen op hun eiland eveneens in een voorexpositie te bezichtigen zijn.

Man met botbreuken achtergelaten bij stortplaats Hato

WILLEMSTAD — Een dertigjarige man is zondag in elkaar geslagen door de mannen S.H. en J.P. Met botbreuken werd het slachtoffer door hen achtergelaten bij de stortplaats van Hato.

Mensen belden de politie om te zeggen dat ze iemand bewusteloos hadden gevonden. Een ambulance bracht de man naar de polikliniek. Daar werd hij behandeld en [verbonden. Hij zei de] politie dat hij was mishandeld omdat hij de twee geen inlichtingen wilden geven over een gestolen klomp goud. Dat leverde hem een gebroken pols, een gebroken middenvoetsbeen en een gebroken neus op. De man is weer thuis. De recherche onderzoekt de zaak.

NAVO voorstander integrati[...] voormalige oostbloklanden

TRAVEMüNDE - De NAVO-ministers van Defen[...] hebben vandaag in het Duitse Travemünde ingeste[...] met de hoofdlijnen van het Amerikaanse plan [...] afzonderlijke verdragen te sluiten over beper[...] militaire samenwerking met landen in midden- [...] oost-Europa. Op aandringen van een aantal Europ[...] lidstaten onderstreept de NAVO, dat het aanbod [...] het voormalige oostblok geen substituut is voor [...] NAVO-lidmaatschap, maar een eerste stap op w[...] naar uitbreiding van de verdragsorganisatie.

De NAVO denkt met deze opstelling een belangrijke en principiële opening te hebben gemaakt naar midden- en oost-Europa. Maar landen als Polen, Hongarije, Tsjechie en Slowakije krijgen in de voorgestelde opzet voorlopig geen garanties van de NAVO voor hun veiligheid. Een aantal Europese NAVO-landen, waaronder Nederland, heeft zich voorstander getoond van een snellere uitbreiding van het bondgenootschap.

Secretaris-generaal Manfred Worner van de NAVO stelde aan het slot van de bijeenkomst in Travemünde, het "excellente" Amerikaanse [...] goed voorbeeld van Amerikaans leiderschap. Het voorstel moet verder worden uitgewerkt op de NAVO-top in januari, als ook Frankrijk erbij is.

De Nederlandse mini[...] Relus ter Beek meent da[...] NAVO zich nu "open h[...] verklaard voor midden- [...] oost-Europa", politiek is [...] NAVO er klaar voor [...] wordt nu stabiliteit geëxp[...]teerd in plaats van instab[...]iteit geïmporteerd", aldus [...] minister van Defensie. [...] Ter Beek benadrukt dat [...] Amerikaanse plan niet [...] leiden tot het buiten de [...] houden van midden- en o[...] Europese landen door [...] NAVO.

De bewindsman h[...] in Travemünde een pleid[...] dat op onderdelen verder g[...] dan het Amerikaanse v[...] [...] ding van de NAVO te bev[...] stelligen. In de verdere [...] werking van de Amerika[...] voorstellen zullen de Ne[...]landse gedachten worden [...] past, aldus Ter Beek.

AGENDA

[illegible]: 8000/ 11
[illegible]OWEER: 8222/ 11
[illegible]NTRALE: 8845
[illegible]TAAL: 8900/ 7446/ 14
[illegible]RDENTEHUIS: 8350

****

[illegible]RE BIBLIOTHEEK
[illegible]tijden voor het publiek:
[illegible] van 14.00-18.00 uur, dinsdag, [illegible] en donderdag van 08.00-12.00/ [illegible] uur; vrijdag van [illegible]-12.00/ [illegible].30 uur.
[illegible] van 14.00-18.00 uur en vrijdag [illegible]-17.30 uur.

****

[illegible]ANTOOR
[illegible]stijden)
[illegible]koop
[illegible] (tel.: 8508): maandag t/m don[illegible] van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; [illegible] van 07.30-12.00/13.30-16.00; zat[illegible]sloten.
[illegible] (tel.: 8214): maandag t/m vrijdag [illegible]12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag [illegible]

[illegible]
[illegible]sels, Postspaarbank, Sigu[illegible] Giro Betaalkaart)
[illegible] en Rincon: maandag t/m [illegible] 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; [illegible]gesloten.

****

[illegible]CE CLUBS
[illegible]nformatie H. van Bommel, tel.: [illegible]
[illegible]oensdag 12.00 uur - Restaurant

****

[illegible]THUIS LVV
[illegible] maandag t/m vrijdag van 06.00-[illegible]. In verband met planning van te [illegible] slachtdieren bij keurmeester

****

[illegible]ARTS
[illegible]gen 24-A, Antriol)
[illegible] maandag, woensdag en [illegible] 13.30-14.30 uur, spreekuur te [illegible] donderdag van 17.00-17.30 [illegible]bestuurskantoor.
[illegible]gevallen gelieve, tel.: 4255 te [illegible] 7655.

****

[illegible] DIERENASIEL BONA[illegible]
[illegible]Animal Shelter Foundation
[illegible] 26. Tel.: 4989)
[illegible] maandag t/m zaterdag van [illegible]/15.00-17.00 uur.

****

[illegible]TEN(BEZORGING)
[illegible] Carolina, Blvd. J. Abraham 15, [illegible] (na 18.00 uur tel.: 8342).

****

Tussen Nederland en Antillen

Bedrijfswasserij produkt eendrachtige samenwerking

KRALENDIJK — "De bouw van deze professionele wasserij is geen opwelling geweest, maar een project waarvoor gedegen studie ruim 1,5 miljoen gulden is geïnvesteerd." Dat zei Marcelo Werleman afgelopen vrijdag bij de officiële opening van de Caribbean Laundry Services. Voor Marcelo Werleman die in 1985 met een éénmanswasserijtje in het Cultimaragebouw begon, is de Caribbean Laundry Services voorlopig een kroon op het werk.

Officieus draait de wasserij al vanaf september. Voor het Sint Franciscus Hospitaal en de Bejaardenzorg bleek de Caribbean Laundry Services het gat in de markt te vullen. Hospitaal-directeur Jacob Mattemaker was dan ook de eerste klant nadat de wasserij van de stichting het begeven had. Wel werd in het project uitbreiding en vernieuwing van het bejaardentehuis een nieuwe wasserij opgenomen, maar de benodigde financiën waren moeilijk los te krijgen vanuit Nederland.

Stichtingsvoorzitter drs. Theo Tijssen toonde zich erg verheugd over de samenwerking tussen de wasserij en de stichting. Hij was er zich bewust van dat het mes aan twee kanten sneed: de klandizie van het ziekenhuis is de bestaansgrond voor de wasserij en het door de stichting uitgespaarde geld is gebruik voor de aanschaf van geavanceerd medische hulpmiddelen.

■ *Directeur Marcelo Werleman en de overige drie aandeelhouders van de Caribbean Laundry Services, Ruud Meyer, Ernst Wolters en Wil Vogels.*

In 1988 startte Werleman aan de Kaya Betico Croes zijn eerste wasserij: Magero Laundromaat. Voornamelijk ten behoeve voor de particuliere was. Korte tijd later kwam Werleman in contact met de Europese Nederlander Ruud Meyer en diens compagnon Wil Vogels die in Harderwijk (Nederland) de wasserij Womitex exploiteren. "Dat resulteerde in een compagnonschap met Marcelo Werleman en Ernst Wolters. De eerste instelling die mag witwassen zonder dat minister Hirsch Ballin er bezwaar tegen zal maken", grapte Meyer tijdens zijn toespraak.

Nu blijkt al dat de nieuwe wasserij in een grote behoefte voorziet. Hotels en restaurants op Bonaire hebben een voor hun kostenbesparende oplossing voor de dagelijkse was. Werleman zegt zijn dienstenpakket echter verder te kunnen uitbreiden en biedt een complete linnenservice. "Reiniging van bedrijfslinnen is een specialisme geworden. Uitbesteden is voor de ondernemer niet alleen kostenbesparend, maar draagt ook bij tot [illegible] bedrijfsvoering", zegt directeur Marcelo Werleman.

Na het officiële gedeelte was er nog ruimschoots de gelegenheid de directie en aandeelhouders van de nieuwe wasserij te feliciteren en het glas te heffen op een voorspoedige bedrijfsvoering.

In DUITSLAND zijn er in de eerste negen maanden van dit jaar 2,93 miljoen auto's geproduceerd, 24 procent minder dan in de eerste negen maanden van vorig jaar. De vermindering was het sterkst (32 procent) bij de produktie van vrachtwagens. Er werden er 72.700 gefabriceerd.

[illegible]nnen ziekenhuisbestuur [illegible]ijgen meer gestalte

[illegible]LENDIJK — De rea[illegible] van de bedrijfswas[illegible] Bonaire heeft een [illegible]lijk gevolg. Het [illegible] een uitbreiding [illegible] de medische moge[illegible]heden voor de stich[illegible] ziekenverpleging en [illegible]rdenzorg op [illegible]ire. "Een wat [illegible] constructie mis[illegible] maar wel met een [illegible]", [illegible] stichtingsvoorzitter [illegible]eo Tijssen tegen[illegible] Amigoe.

[illegible] uitbreidingsplannen [illegible] stichting Ziekenver[illegible] en Bejaardenzorg [illegible] wel gehoor bij de [illegible]landse regering, maar [illegible] kader van financiële [illegible] voor dit soort pro[illegible] bleek de gewenste [illegible] van de bijho[illegible] wasserij niet mogelijk. [illegible] termijn moesten de [illegible] De plannen van Caribbean Laundry Services [illegible] precies in het [illegible] van de bedrijfsvoe[illegible] van het hospitaal. [illegible] het initiatief en [illegible] de mogelijkheden [illegible] de dage[illegible] van het zieken[illegible] [illegible] de nieuwe wasserij [illegible].

[illegible] bleek dat het door [illegible] Ziekenverpleging [illegible] financieel [illegible] goede[illegible] het geld dat oor[illegible] besteed zou [illegible] aan de bouw [illegible] wasserij, kon nu [illegible] voor de aan[illegible] medisch materiaal [illegible].

[illegible] met de *Amigoe* [illegible] Tijssen, dat op [illegible] de mogelijk[illegible] om kleine ope[illegible] op Bonaire uit te [illegible]. [illegible] zal een [illegible] een anesthesist op [illegible] basis aangetrokken [illegible], terwijl [illegible] met enige regelmaat op [illegible] praktijk zal houden. [illegible] de mogelijkheid voor [illegible] van röntgenfoto's [illegible] wel optimaal.

[illegible] Tijssen zal de [illegible] opzet van het zieken[illegible] [illegible] kostenbespa[illegible] [illegible] [illegible], indien de lokale [illegible] niet hun medewer[illegible] zouden verlenen. Voor [illegible] van een röntgenfoto of het uitvoeren van een kleine operatie bepaalt de huisarts of de patiënt naar Curaçao gestuurd wordt of [illegible] worden. Volgens Tijssen is er geen enkele instantie die enige invloed kan uitoefenen op de Bonaireaanse huisartsen.

Indien de attitude om patiënten naar Curaçao te sturen niet verandert, dan wordt het heel moeilijk om financieel rond te komen, zei drs. Theo Tijssen. De bedrijfseconoom haalde een voorbeeld aan van enkele jaren geleden toen een Bonaireaanse pp-patiënt met een gebroken been meer dan zes weken in het Sint Elisabeth Hospitaal op Curaçao was opgenomen. Iedereen was de man vergeten. Dat heeft de Bonaireaanse overheid een kapitaal aan liggeld gekost.

Goedgedrag: 'Investeerders hebben vertrouwen in economie'

KRALENDIJK — Naast de enorme bedrijfswasmachines stond een kleine huishoudmachine opgesteld. Door het openen van het deksel zweefden kleine witte ballonnen naar buiten. Het was de officiële handeling die gezaghebber mr. Frits Goedgedrag verrichtte voor de definitieve opening van de nieuwe aanwinst op Bonaire: Caribbean Laundry Services.

Gezaghebber Goedgedrag wees erop dat de verwerkelijking van het project een miljoeneninvestering vroeg. "Een investering die slechts gerechtvaardigd is als in de ogen van de investeerders het bedrijfsbelang behartigd wordt." Volgens Goedgedrag behoeft daaraan niet getwijfeld te worden en hij vond dat de vier investeerders een goede weg hadden ingeslagen. "Zij hebben vertrouwen in de economische ontwikkeling van het eiland," benadrukte hij.

De gezaghebber complimenteerde met name Marcelo Werleman die, zoals hij zei 'de vuile was op Bonaire niet zou buitenhangen', maar ervoor zou zorgen dat de bedrijven hun was weer hagelwit thuisbezorgd krijgen. Caribbean Laundry Services heeft na de sluiting van de wasserij van het ziekenhuis de twee personeelsleden overgenomen. "Een initiatief dat ik zeer toejuich", aldus Goedgedrag.

De belangstelling bij de opening was groot. Zowel van de zijde van het bedrijfsleven als van de overheid. De Antilliaanse minister van Justitie Suzy Römer kwam een kijkje nemen, evenals de vier gezaghebbers — gezaghebbers Elmer Wilsoe van Curaçao had andere verplichtingen — die kort daarvoor hun overleg hadden beëindigd. De Bonaireaanse politici lieten het massaal afweten. Slechts raadslid Nolla Willem van de Paboso was aanwezig.

Topman ROLAND "tiny" ROWLAND van het Britse concern Lonrho en de Egyptische broers al Fayed zijn vrijdag overeengekomen alle juridische procedures tegen elkaar te staken. Zij hebben met elkaar overhoop gelegen sinds de Egyptenaren in 1985 eigenaar werden van House of Fraser, het moederbedrijf van het fameuze Londense warenhuis Harrods. Volgens Rowland had een bod van zijn concern op House of Fraser geen eerlijke kans gekregen.

Franse vakbonden blij met schrappen bezuinigingen

PARIJS - Franse vakbonden hebben vandaag verheugd gercageerd op de intrekking door de regering van de aangekondigde bezuinigingen bij de luchtvaartmaatschappij Air France. "De werknemers hebben gewonnen", aldus de vakbond Force Ouvrière in een verklaring.

President-directeur Bernard Attali van de Franse carrier Air France stapte zondag al op, nadat de regering een omstreden herstructureringsplan van de onderneming had ingetrokken. De bezuinigingen waarbij duizenden banen op het spel stonden, hebben geleid tot omvangrijke stakingen en botsingen met de politie. Attali maakte duidelijk dat hij zich door de regering verraden voelt. In een boodschap aan de 63.000 werknemers van de verliesgevende maatschappij betreurde hij het intrekken van de voorstellen voor "financiële stabiliteit die ik strikt nodig acht voor het overleven van de maatschappij".

De boodschap van Attali kwam een half uur nadat minister van Transport, Bernard Bosson had aankondigd, dat hij binnen drie maanden een nieuw herstructureringsplan zal opstellen. "Omdat er sociale vrede nodig is, moeten we onze plannen wijzigen. We gaan een nieuw plan opstellen met andere methoden en een dialoog voeren met de medewerkers van de luchtvaartmaatschappij", aldus de bewindsman. Air France zal dit jaar een verlies lijden van omgerekend bijna twee miljard gulden, is de verwachting. Minister van Financiën, Nicolas Sarkozy, liet doorschemeren dat de regering overweegt dat bedrag in de maatschappij te steken.

Zwijgplicht Ambtenaren

TEHERAN - Het Iraanse parlement heeft een wet aangenomen, die ambtenaren verbiedt om zonder toestemming van bovenaf contact te hebben met buitenlanders. De wet voorziet nog in een reeks andere nieuwe regels, waaronder een verbod op lidmaatschap van organisaties van vrijmetselaars, zo meldde gisteren de Iraanse radio. Iraanse ambtenaren, die zich niet houden aan de richtlijnen voor professioneel gedrag, hangen straffen boven het hoofd variërend van kortingen op het salaris tot ontslag. Strafbaar zijn voortaan ook "onverschilligheid en nalatigheid", het schenden van islamitische regels en deelname aan niet-goedgekeurde stakingen en demonstraties.

New Yorker: 'Wankele basis voor aanval VS op Bagdad'

NEW YORK/WASHINGTON - De Amerikaanse aanval op Bagdad afgelopen juni, waar president Bill Clinton toe besloot nadat er een moordcomplot van Irak was ontdekt tegen zijn voorganger George Bush, was gebaseerd op gebrekkige bewijzen. Dat staat in het tijdschrift The New Yorker dat vandaag verschijnt. Het Witte Huis heeft het verhaal in een reactie "schandalig" genoemd.

De Amerikaanse geheime dienst CIA ontdekte in juni dat Irak een aanslag op Bush had willen plegen, toen deze in april een bezoek aan Kuwayt bracht. Op 26 juni vuurden de Verenigde Staten in een vergeldingsactie voor de vermeende aanslag 23 Tomahawk-raketten af op het hoofdkwartier van de Iraakse geheime dienst in Bagdad. Het was de eerste militaire actie van Clinton, die als rechtvaardiging aanvoerde dat "uit overtuigend bewijs" was gebleken, dat de Iraakse geheime dienst, op bevel van president Saddam Husayn, Bush had willen vermoorden.

De journalist Seymour Hersh, winnaar van de prestigieuze Pulitzer-prijs, voert echter aan dat dat bewijs met name gebaseerd was op de voor Bush bestemde autobommen die in Kuwayt waren gevonden. Volgens Hersh hebben verschillende bomexperts hem verzekerd dat de explosieven niet dezelfde speciale kenmerken hadden als eerder ontdekte Iraakse bommen. De afstandsbediening van de bommen die op door het Witte Huis vrijgegeven foto's staat, is een "niet speciaal aangepast" massaprodukt, aldus de experts, schrijft Hersh. Clintons adviseur George Stephanopoulos noemde het artikel in een reactie "waanzinnig". "Iedere regeringsexpert, die naar de bom gekeken heeft, verklaarde dat deze hetzelfde profiel had als de Iraakse bommen." In verband met het complot werden in Kuwayt elf Irakezen en drie Kuwayti's gearresteerd.

Deen gedood in Bosnië

ZAGREB - Een Deen is vanochtend gedood en zeven Nederlanders zijn licht gewond geraakt bij een aanval op drie konvooien van de Verenigde Naties bij Novi Travnik, in het midden van Bosnië. Dit hebben woordvoerders van de VN bekendgemaakt. De konvooien kwamen terecht in een vuurgevecht tussen Bosnisch-Kroatische troepen en het Bosnische regeringsleger.

Na de beschietingen verlieten de Denen de gevechtszone, terwijl ze de gedode chauffeur in zijn vrachtwagen achterlieten. Een andere Deense VN-militair raakte gewond. Twee Nederlanders werden geraakt door glasscherven. De anderen hebben kleine verwondingen door geweervuur. De konvooien waren op weg van het midden van Bosnië naar de Kroatische havenstad Split.

BONAIRE

COMMENTAAR

Amateurs

AFGELOPEN WEEKEINDE VOND het halfjaarlijkse gezaghebbersoverleg plaats op Bonaire. Sedert de instelling van dit overleg door wijlen Ronny Casseres werd na afloop vrijwel altijd een persconferentie belegd.

Naar de *Amigoe* heeft begrepen is de persconferentie deze keer achterwege gebleven omdat minister van Justitie Suzy Römer dat niet wenselijk vond. Toch was het onderwerp niet oninteressant. Een groot gedeelte van het Bonaireaanse voorstel over het toelatings- en uitzettingsbeleid werd aangenomen.

Minister Römer zal daarover ongetwijfeld een persconferentie beleggen op Curaçao, aangezien haar ervaring met de amateur-journalisten op Bonaire niet geweldig is. Dat was namelijk dezelfde ervaring die haar collega Tilly Pikerie had bij haar eerste persconferentie op Bonaire. "Dit is mijn eerste bezoek aan Bonaire. Vraagt u maar."

Thailand vraagt Lubbers om bemiddeling bij Thaise export

BANGKOK - De Nederlandse premier Ruud Lubbers is vandaag door Thailand uitgenodigd om van Nederland een toegangshaven te maken voor Thaise produkten in de Europese Gemeenschap. Lubbers kwam vandaag aan in de Thaise hoofdstad Bangkok voor een tweedaags bezoek.

De Thaise premier Chuan Leekpai stelde, zijn Nederlandse ambtgenoot omgekeerd voor om van Thailand een toegangshaven te maken voor westerse investeringen in het Indochina van na de koude oorlog. Tegelijkertijd kan Nederland volgens Leekpai fungeren als een bruggehoofd voor Thaise export naar Europa. De Thaise regeringsleider verzekerde Lubbers dat zijn land ondanks periodieke politieke strubbelingen een toegewijd voorstander is van de vrije markt en de democratie. Chuan toonde zich teleurgesteld over sommige invoerrestricties van de Europese Gemeenschap, met name die voor tapioca, een van de belangrijkste landbouwprodukten van Thailand. Lubbers reist morgen naar de rivier de Kwai in het noordwesten van Thailand voor een herdenking [illegible] Birma-spoorlijn. De premier zal daar een gedenkteken onthullen voor de duizenden Nederlandse krijgsgevangenen die hier tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen. Lubbers werd vandaag ook ontvangen door de Thaise koning Bhumibol Adulyadej. Ook minister van Buitenlandse Zaken Peter Kooijmans maakt deel uit van de Nederlandse delegatie. Hij besprak met zijn Thaise ambtgenoot Prasong Soonsiri vooral regionale veiligheidskwesties, met name de situatie in Cambodja.

Air France staakt door

PARIJS - [illegible] Air France heeft [illegible] gestemd voor [illegible] van de staking tot zeker dinsdagavond. Dit ondanks het besluit van de regering haar bezuinigingsplan in te trekken en het aftreden van directeur Bernard Attali zondag. "De actie zal zeker vandaag en morgen doorgaan", aldus een woordvoerder van de stakers op het vliegveld Roissy/Charles de Gaulle.

Ook het grondpersoneel van Orly, de tweede luchthaven van Parijs, stemde vóór verlenging van de actie. Daarmee wil men zijn eis om schriftelijke garanties te krijgen, dat er geen verdere ontslagen vallen, kracht bij zetten. Ook moeten de autoriteiten de beloften doen gearresteerde actievoerders niet te vervolgen en salaris uit te betalen voor de dagen waarop is gestaakt. "Wij hebben een strijd gewonnen, maar niet de oorlog."

Geweld in Amsterdams centrum uitgeprocedeerde asielzoekers

AMSTERDAM - Asielzoekers die zich schuldig maken aan geweld moeten worden overgebracht naar een cel. In ieder geval mogen ze niet worden teruggebracht naar het grenshospitium of simpelweg op straat worden gezet omdat justitie geen raad met ze weet. "Als geweld op de een of andere manier wordt beloond met toegang tot de Nederlandse samenleving, dan zijn we op de verkeerde weg."

Dit zegt directeur Martin Pronk van het grenshospitium in Amsterdam, naar aanleiding van de vechtpartij die zondagmiddag uitbrak in het centrum voor uitgeprocedeerde vluchtelingen. Een groep van zeven west-Afrikaanse asielzoekers ging na het sporten, rond 16 uur, een begeleider te lijf. Collega's die te hulp kwamen, werden aangevallen met stukken ijzer en hout. Een begeleider liep een zware longbeschadiging op en werd opgenomen in het op een steenworp afstand gelegen Academisch Medisch Centrum. Zijn toestand is stabiel, zegt Pronk. Twee anderen raakten lichtgewond. Vijf amokmakers werden afgevoerd naar het politiebureau. Twee werden later op de avond overgebracht naar de gevangenis Nieuwersluis in de gemeente Loenen aan de Vecht. Vandaag doet directeur Pronk bij justitie aangifte van mishandeling of poging tot doodslag en zal hij vragen om strafrechtelijke vervolging. Het is het eerste ernstige incident in het hospitium sinds het aantreden van Pronk in september. De rust in het grenshospitium keerde zondagavond rond 22.30 uur weer terug. Alle kamers in het gebouw werden uitgekamd op zoek naar wapens of andere voorwerpen die tijdens een volgende opstand kunnen worden gebruikt. Volgens Pronk zijn er diverse vorken en messen gevonden. Het regime in het opvangcentrum is inmiddels genormaliseerd. "De geweldplegers zijn eruit. Er is geen enkele redenen om het regime dan aan te scherpen. Omwille van de veiligheid van het personeel en de andere bewoners vraag ik wel steun om subversieve elementen niet terug te nemen. Als ze het echt te grijs maken moeten ze worden overgeplaatst', aldus Pronk. Dat overplaatsen zal in de toekomst eenvoudiger kunnen plaatsvinden, omdat het hospitium een "dependance" met zeven plaatsen krijgt in de voormalige vrouwengevangenis in het Friese Leeuwarden.

■ *WILLEMSTAD — Designer's Edge heeft haar interieurzaak aanzienlijk uitgebreid. Qua vloeroppervlak is de winkel verdriedubbeld, wat het mogelijk maakt dat de lampencollectie aantrekkelijk kan worden uitgestald. Designer's Edge is gevestigd aan de Nijlweg.*

David Geest, senior vice-president PTT-Telecom:

"Wij zijn bereid met een schone lei te starten"

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — De intentieverklaring voor samenwerking met PTT-Telecom op het gebied van telecommunicatie behoort definitief tot het verleden. In dat kader moet de afstoting van Antillean Telematics en de afronding van eerder gestarte ondersteunende activiteiten van PTT-Telecom op Curaçao en Bonaire worden bezien. PTT'er David Geest over de aankondiging van Minister Smits dat de inschrijving voor participatie in Curaçao Telecom nu voor iedereen openstaat: "Wij zijn bereid met een schone lei te starten. Het verleden is vergeten; het kan nog alle kanten op".

Er is niets onduidelijks aan het tot nul reduceren van de activiteiten van PTT op Curaçao en Bonaire, haast de senior vice president van PTT-Telecom zich te verklaren. "De Antilliaanse overheid heeft besloten eerst een maatschappelijk draagvlag te scheppen en daar zijn wij het volkomen mee eens."

De topman van PTT-Nederland ontkent dat er sprake zou zijn van een 'politieke zet' van zijn bedrijf, nu de Antilliaanse activiteiten worden overgedragen aan Curaçao (onder meer aan Setel) danwel gestaakt. "Wij zijn bereid om weer te kijken wat er mogelijk is. Het kan nog alle kanten op. De Antilliaanse overheid bepaalt wat er kan en wat er niet kan. En zij heeft besloten een transparant beleid te voeren." PTT was sinds eind 1991 dé aangewezen kandidaat, maar zal nu moeten concurreren met andere gegadigden.

Hij ontkent ten sterkste dat de terugtrekking kan worden begrepen als een totaal verlies aan interesse voor deelname in de Curaçaose telecommunicatie -PTT-Telecom is immers twee jaar aan het lijntje gehouden. "Nee, deze stappen kunnen zeker niet vanuit een of andere strategie begrepen worden. Dit is louter ingegeven vanuit een zakelijk standpunt."

PTT startte omstreeks 1990 allerhande activiteiten om de Curaçaose telecommunicatie te ondersteunen. Er werden ettelijke miljoenen guldens geïnvesteerd met het oog op een toekomstige joint venture met Landsradio/ Setel. Enige tijd geleden begon men met de verkoop van Antillean Telematics; wat Carib Teleconsult (CT) betreft gaan de PTT-aandelen, die 24,5 procent van de aandelen bezit, hoogstwaarschijnlijk terug naar Nepostel, de *Netherlands Consultancy Foundation for Post and Telecommunication*. De overige aandelen van CT zijn in handen van Setel en Intercai Ltd, een Europees adviesbureau voor telecommunicatie.

Op Bonaire werden in samenwerking met Telbo activiteiten ontplooid en alvast een voorschot genomen op een toekomstige participatie middels een leuke cao voor de werknemers. Ook werd educatieve ondersteuning geboden middels Carteles, dat meehielp het telecommunicatie-onderwijs een stevige basis te geven. Dat project stopt aan het eind van het jaar, wat overigens al bij aanvang bekend was.

"We zijn die activiteiten indertijd gestart vooruitlopend op een samenwerking. Van nul af beginnen betekent simpelweg dat je die ondersteuning afrondt."

Inbreker met gapende wond

WILLEMSTAD — Een 36-jarige Haitiaan heeft een gapende wond aan rechterpols en -wijsvinger overgehouden toen hij uit vanochtend vroeg uit een raam sprong.

Hij was aan het inbreken toen hij werd betrapt door de 69-jarige vrouwelijke bewoonster van het huis aan de Abacoweg. Het mes waarmee ze de man wilde verjagen viel op de grond toen hij in haar hand beet. Door het keukenraam ging de wilde inbreker er vandoor. De politie zocht hem om 07.00 uur op in het hospitaal. De Vreemdelingendienst ontfermt zich nu over de man. Het is niet gesteld dat de man illegaal is, maar crimineel gedrag kan in het algemeen reden zijn voor uitzetting.

PIKA

Gemiste Kans

DE OVERHEID betaalt botika Muizenberg uit en dus is er niets aan de hand. Dat stelden de vier advocaten zaterdag tijdens het kort geding van hun cliënten. Dat de overheid uitbetaalt, is inderdaad waar. Dat er niets aan de hand is, wordt met de dag onwaarschijnlijker.

Wist men tot nog toe niet beter dan dat er recepten werden overgeschreven, hetgeen altijd nog valsheid in geschrifte is, zaterdag bleek dat een gouvernementsarts met medeweten van de botika-eigenaars op grote schaal spookrecepten uitschreef. Bovendien werd duidelijk dat de GGD waarschijnlijk al een aantal jaren geleden een vermoeden van deze praktijken had kunnen hebben.

Desondanks heeft de overheid nooit ingegrepen. Niet toen eind maart het Openbaar Ministerie de eerste huiszoekingen deed; en ook niet toen rechter Wit eind juli aan het eilandgebied het advies gaf de zaak maar eens grondig te gaan uitzoeken en een deel van de declaraties niet uit te betalen.

Het eiland keek gewoon de andere kant uit; alsof het Openbaar Ministerie zonder enig vooronderzoek en zonder enige aanleiding een huisonderzoek zou doen; alsof een rechter na inzage van de stukken zomaar zou zeggen het 'volstrekt niet uitgesloten' te achten dat de beweerde samenspanning tussen botika en pp-arts bewezen zal worden.

Ondanks alle signalen kon de van fraude beschuldigde gouvernementsarts rustig doorwerken. Het eilandgebied nam niet eens de moeite om de botika te berichten dat de declaraties onder voorbehoud zouden worden uitbetaald. Dan zou het eilandgebied bij een eventuele veroordeling het teveel betaalde alsnog kunnen terugvorderen. Het gaat hier immers om gemeenschapsgelden die wellicht over de balk worden gesmeten.

Terwijl Curaçao al die maanden Nederland ervan trachtte te overtuigen dat het haar ernst is met het deugdelijk bestuur, liet zij een schitterende kans liggen. Door direct na de eerste huiszoeking of op zijn laatst na de uitspraak van rechter Wit uit zichzelf een onderzoek te starten naar mogelijke malversaties met recepten, had het eiland kunnen bewijzen dat zij streeft naar een bestuur waarin voor vriendjespolitiek en fraude geen plaats is. Een bestuur, waarin de zaken voortvarend worden aangepakt.

Daarvoor is het nu te laat. Alle actie die de overheid na de jongste bekendmakingen onderneemt, komt als mosterd na de maaltijd. Het toch al wankelende vertrouwen in de overheid zal hierdoor bepaald niet toenemen.

Nog geen Surinaams verzoek om gegevens smeergeldaffaire

DEN HAAG - Het Openbaar Ministerie in Den Haag heeft nog geen officieel verzoek uit Suriname ontvangen om informatie over de Surinaamse smeergeldaffaire beschikbaar te stellen. Dit heeft een woordvoerster van het smeergeldteam van de Haagse politie en het OM vandaag verklaard.

De Surinaamse politie wacht op verdere instructies en eventuele beschikbaarheidstelling van officiële documenten uit Nederland om haar onderzoek voort te zetten. Het OM in Paramaribo zegt voorcalsnog geen aanwijsbare verdachten of concrete aanwijzingen voor strafbare feiten te hebben ontdekt. Het onderzoek naar de smeergeldaffaire in Nederland staat los van dat in Suriname. Uitwisseling van gegevens wordt bemoeilijkt omdat het rechtshulpverdrag tussen beide landen nog niet van kracht is. Begin juni zijn twee Nederlandse directeuren van im- en exportbedrijven aangehouden, die worden verdacht van omkoping van topambtenaren in Suriname om zo orders in de wacht te slepen. Tot nu toe zijn vijf mensen aangehouden. Wie in Suriname precies betrokken is bij de smeergeldaffaire is nog niet bekend.

Genoemd worden onder meer de voormalige directeur van de Centrale Bank H. Goedschalk, de penningmeester van de Hindoestaanse partij VHP D. Sardjoe, de oud-directeur van het Centraal Inkoopbureau Suriname G. Chierkoet en de politicus/arts/zakenman A. Jessurun.

Speciale kandidaten

ONZE GROTE voorgangster Ma Li Pe is boos op de Referendumcommissie vanwege een ietwat ongelukkige formulering in haar bulletin nummer 2. Daarin staat namelijk dat er bij de Tweede Kamerverkiezingen geen 'speciale' Curaçaose kandidaten zullen zijn, als optie C wint.

Misschien had zij gehoopt op een soort politieke *affirmative action*, waarbij de Curaçaoënaars meer kregen dan de Hollanders zelf, maar zo gaat dat niet. Er kunnen in de Tweede Kamer Molukkers, Surinaamse bosnegers met een Nederlands paspoort of Chinezen met de Hollandse nationaliteit gekozen worden, nadat zij door hun politieke partij op de kandidatenlijst zijn geplaatst. Niemand van die groepen kan aanspraak maken op 'speciale' kandidaten, dus waarom zouden er 'speciale' Curaçaose kandidaten moeten komen?

Zelfs Curaçaoënaars kunnen het niet verder brengen dan 'eerste rangsburgers' en als zij zich goed gedragen en geschikt zijn, kunnen zij het tot in de Nederlandse regering brengen. Heeft ook Peru geen Japanse president?

Wie met actief en passief kiesrecht niet tevreden is, vraagt wel erg veel en moet zich niet verbazen als hij zich in democratische ogen ietwat ridicuul opstelt.

PIET W. SYBRANDY
Curaçao

INGEZONDEN

Autonomie versus optie C

POLITICI, KAPITAALINSTELLINGEN, Kamer van Koophandel en andere belangrijke figuren uit onze samenleving houden de Curaçaose bevolking voor om bij het aanstaande referendum optie B, autonomie, te kiezen. Sinds 1954 verkregen de Nederlandse Antillen binnen het Koninkrijk der Nederlanden een grote mate van autonomie.

Indien de politici van alle partijen, coalitiepartners en oppositie, hadden aangetoond de sindsdien verkregen macht goed te beheren, met betrekking tot Financië, Economie, Fiscaliteit en Justitie, waarbij vooral de voortwoekerende corruptie in zeer vele sectoren van onze samenleving zou zijn uitgebannen, dan zou de voorkeur van zo niet alle Curaçaoënaars dan toch wel van de grote meerderheid der Curaçaose bevolking vrijwel zeker naar optie B, autonomie, gaan.

Politici, machtsfiguren en kapitaalinstellingen, die voor de huidige algemene malaise hebben gezorgd, pogen ons nu andermaal zand in de ogen te strooien met de voorstelling van zaken dat alles beter zal worden wanneer de beide bestaande bestuurslagen tot één zullen worden samengevoegd. Immers zijn het dezelfde politici die het dan weer voor het zeggen krijgen. Het zijn zij die om het gouden kalf dansen, terwijl de rest, het volk, machteloos toekijkt. Het voorbeeld Aruba, dat in de grootst mogelijke moeilijkheden verkeert, ligt slechts vijtien minuten vliegen hier vandaan.

Ingeval nu voor autonomie wordt gekozen, zal dit betekenen dat het huidige beleid zal worden voortgezet, wellicht in een nieuw jasje getoken onder een nieuwe naam, Nieuw Beleid geheten, maar in wezen precies hetzelfde als voorheen. Dit zal leiden tot Haïtiaanse toestanden, te weten; een superrijke bovenlaag, verdwijning van de middenklasse en een grote verpauperde massa: inclusief de explosieve uitbarstingen van geweld.

Een ander sprookje dat de voorstanders van autonomie ons voorhouden, is dat wij als Landen en Gebieden Overzee (LGO) vrije toegang zouden hebben tot de EG. Niets is minder waar. Een ondernemer is sinds januari van dit jaar bezig van de Nederlandse autoriteiten bevestigd te krijgen, dat zijn produkt vrije toegang krijgt tot de EG. Van de minister van WVC te Rijswijk, waaronder he Staatstoezicht op de Volksgezondheid ressorteert, werd per schrijven van 14 juni 1993 hem kenbaar gemaakt dat Curaçao (de Nederlandse Antillen) als 'derde land' wordt beschouwd. Dit ondanks dat Curaçaose juridische experts van de overheid zich op zekere overeenkomsten hieromtrent beroepen.

De eindconclusie is duidelijk: de optie B, autonomie, biedt ons veel minder dan de optie C, een deel van Nederland. Optie C zal ons goed bestuur opleveren, goede sociale voorzieningen, geen verpaupering, de kapitaalkrachtigen zullen moeten inleveren, uitbanning van de corruptie en vrije toegang tot de EG.

W. MEAUX
Curaçao

Gesprek met marketing manager AA

WILLEMSTAD — In het maandelijkse informatieprogramma Papiando di Turismo op TeleCuraçao praat presentator Paul de Windt dinsdag 26 oktober onder anderen met American Airlines' marketing manager Horace Hord jr. over de verbinding Miami-Curaçao die 18 december van start gaat.

In het programma van een half uur passeren verder een profiel van Kadushi Cliff Resort en van de Van Dorp Eddine-boekhandels in de Curaçaose hotels de revue. Daarnaast worden toeristische attracties als Sail Curaçao en Seaquarium belicht. Een quiz moet de toeristische kennis van de kijker testen. Papiando di Turismo begint om 19.30 uur.

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP MAANDAG 25 OKTOBER 1993 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.335	1.355	1.375
PND STERLING	2.575	2.630	2.690
NED GLD	94.16	94.88	95.68
ZW FRANCS	120.19	120.19	121.71
FR FRANCS	29.16	30.36	30.96
DUITSE MARK	105.92	106.64	107.44
IT LIRE	0.78	1.08	1.14
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20
			**100.00
JAPANSE YEN	163.38	164.24	165.04
ECU	-.-	204.35	205.15

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 5%
BELENINGSRENTE: 6%
CD RENTE 1 maand: 2%
Reserve Requirement: 5%
Reserve Period: 18 oktober-15 november
Indicatieve koersen overheidspapieren:
7.25 % obl. 1989/1994 koers: 101.05% Eff. rendement 6.00 % Land
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.00% Eff. rendement 8.00 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99,13% Eff. rendement 8.375% Land
8.625% obl. 1990/1995 koers: 104.04% Eff. rendement 6.50 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 104.12% Eff. rendement 7.00 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 102.63% Eff. rendement 6.625% Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 103.68% Eff. rendement 7,25 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 103.96% Eff. rendement 7.375% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 103.57% Eff. rendement 7,625% Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.47% Eff. rendement 7.875% Eiland

ABN Amro bank heeft de uitgifte aangekondigd van f 300 miljoen obligaties tegen een rente van 6,25 procent. De lening heeft een looptijd van vijftien jaar en zal in haar geheel op 14 januari 2009 worden afgelost. De uitgiftekoers is 100,25 procent, waardoor het effectieve rendement uitkomt op 6,22 procent.

* * *

Het Engels-Nederlandse uitgeversconcern REED ELSEVIER leent op de Amerikaanse kapitaalmarkt 150 miljoen dollar tegen een rente van 5,625 procent. De lening wordt afgelost in 2023. Dit is de eerste grote lening van het concern sinds de fusie op 1 januari jl. van kracht werd.

* * *

BERKHOF in Valkenswaard heeft tijdens de autobussalon in het Belgische kortrijk orders geboekt ter waarde van f 16 miljoen. Berkhof heeft in totaal 38 touringcars verkocht die goed zijn voor ongeveer veertig manjaren arbeid. De verkochte wagens zijn in hoofdzaak bestemd voor de Nederlandse, Belgische en Engelse markt.

Het verlies van het Canadese papierconcern MACMILLAN BLOEDEL, dat een belang van 17,2 procent heeft in de Nederlandse papierproducent KNP BT, is in het derde kwartaal van dit jaar opgelopen van 14,2 miljoen Canadese dollar tot 20,7 miljoen dollar (f 29 miljoen). De omzet groeide van 755 tot 886 miljoen dollar (f 1,24 miljard). Over de eerste negen maanden van het jaar was er een nettowinst van 48.1 miljoen dollar tegen een verlies van 32,3 miljoen in 1992. De omzet nam toe van 2.25 tot 2,71 miljard dollar.

FINANCIEEL NIEUWS

Beurs geeft enig terrein prijs

AMSTERDAM - De Amsterdamse effectenbeurs gaf maandagochtend blijk van een ongeanimeerde stemming waarbij de koersen over een breed front wat terrein moesten prijsgeven. Handelaren zien dat als een normale reactie op de recordontwikkeling van vorige week en maken zich dan ook geen enkele zorgen over de koersdalingen van maandagochtend.

Bij een geringe omzet zorgden winstnemingen voor de lagere koersen. "enorme hoeveelheden geld van amerikaanse beleggingsfondsen zoeken hun weg naar de Europese beurzen, zodat we de komende tijd een nog hogere beurs tegemoet kunnen zien", aldus een optimistische handelaar. Ondanks een EOE-index die tegen het eind van de ochtend met 2,43 punten was gedaald tot 380,37, achtten handelaren een uiteindelijke stijging van deze index op maandag best mogelijk.

Bij de internationale waarden moest Koninklijke Olie een gulden terug op f 197,60, Unilever f 1,40 op f 213,60 en Akzo f 1,80 op f 179,70. Hoogovens, Philips en KLM moesten tot drie dubbeltjes prijsgeven.

De overige hoofdfondsen gingen vrijwel alle wat achteruit. Zo leverde Nedlloyd f 1,70 in op f 50,90 en DSM f 1,60 op f 99,60. Deze week verschijnen de cijfers over het derde kwartaal van DSM en beleggers hebben daar weinig vertrouwen in.

Uitzonderingen vormden VNU en CSM. De uitgever noteerde twee kwartjes beter op f 152. Geruchten over een overneming door de Duitse gigant Bertelsmann geven dit fonds de wind in de rug. CSM wist als kwaliteitsaandeel "pur sang" zeven dubbeltjes beter te noteren op f 69,50.

Op de parallelmarkt moest Satcom (apparatuur voor telecommunicatie) twee dubbeltjes terug naar f 17,80 nu het bedrijf in problemen is gekomen en een verlies over dit jaar niet uitsluit.

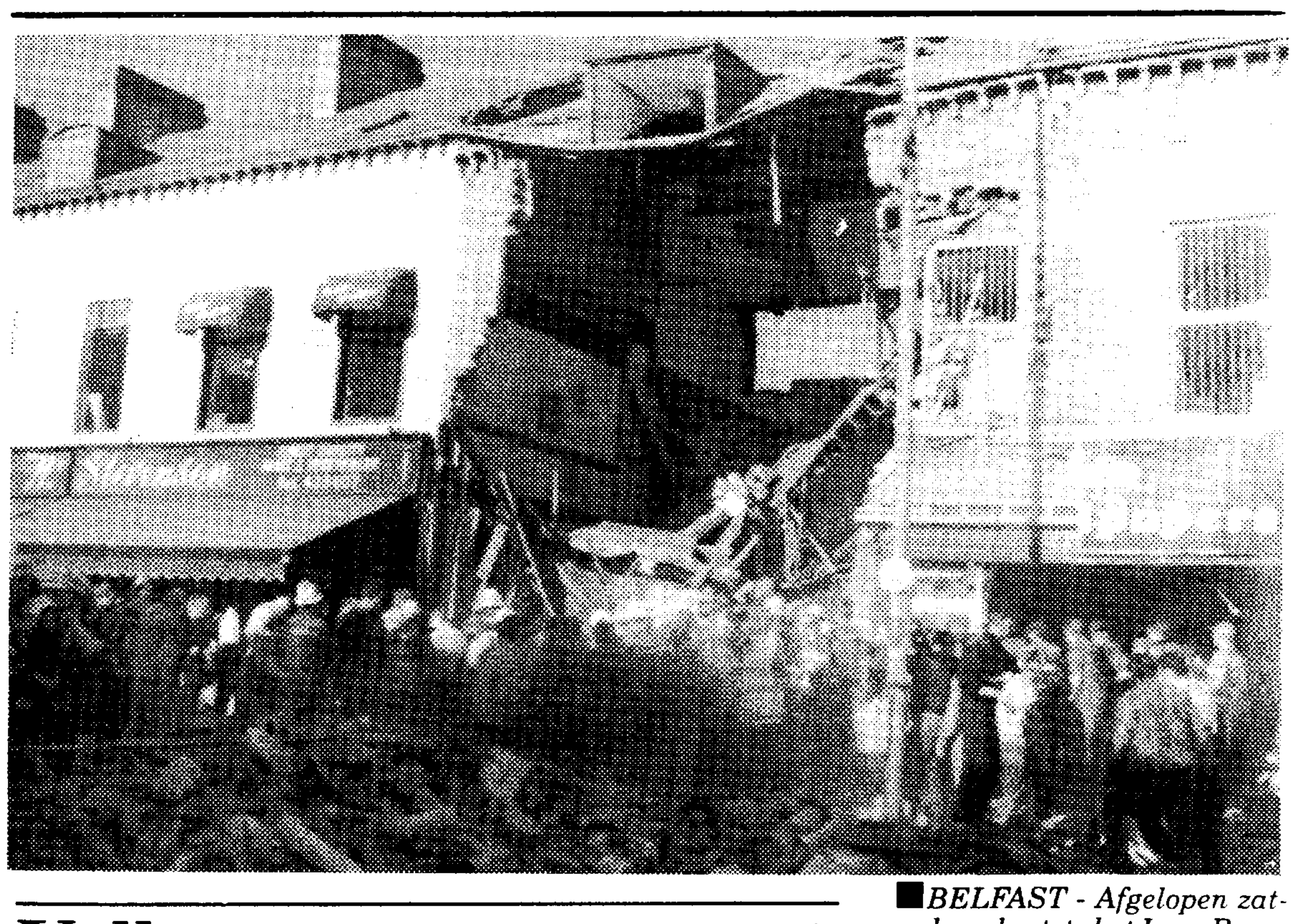
Dollar en frank lager

AMSTERDAM - De koers van de Amerikaanse dollar is maandagmorgen iets teruggevallen na de sterke stijging van vorige week onder invloed van de reeks renteverlagingen in Europa. Op de wisselmarkt in Amsterdam werd om 10.00 uur f 1,8810 genoteerd tegen een slotkoers van f 1,8840 afgelopen vrijdag.

Binnen het Europese Monetaire Stelsel (EMS) moesten de zwakke valuta's terrein prijsgeven aan de Duitse mark en de gulden. In het geval van de Belgische frank kwam dat vooral door het mislukken van het overleg over een sociaal pact in België. De koers daalde van f 5,199 per honderd tot f 5,166. De notering van de Franse frank ging omlaag van f 32,195 per honderd naar f 32,120. De gulden werd iets zwakker tegenover de mark. De koers van de mark lag om 10.00 uur op f 1,12335 tegen een slot van f 1,12285 op vrijdag.

Het pond sterling boekte een behoorlijke koerswinst. De notering ging met ruim anderhalve cent omhoog van f 2,7735 tot f 2,7900.

De effectenbeurs in Tokyo sloot voor de vierde achtereenvolgende dag hoger. De nikkei-index van 225 aandelen steeg met 44,50 punt ofwel 0,22 procent tot 20.309,33 bij een omzet van 300 miljoen aandelen. De stemming werd positief beïnvloed door de beursintroductie van East Japan Railway Company op dinsdag.

■*BELFAST - Afgelopen zaterdag plaatste het Ierse Republikeinse Leger IRA een krachtige bom in een gebouw. waar protestantse activisten kantoor hielden. Bij deze aanslag in de wijk Shankhill Road van Belfast kwamen tien mensen om het leven, terwijl er 50 gewond raakten.*

Strijd om filmmaatschappij Paramount verscherpt zich

NEW YORK - Het gevecht om overneming van de Amerikaanse filmstudio Paramount heeft zich zondag verscherpt. De kabeltelevisiemaatschappij Viacom verhoogde haar bod tot ongeveer tien miljard dollar (f 18,5 miljard), het bedrag dat ook wordt geboden door concurrent QVC Network. Viacom lijkt nu in het voordeel te zijn omdat er al afspraken met Paramount liggen en het bod twee dagen eerder ingaat dan dat van QVC.

Viacom, onder meer eigenaar van de muziekzender MTV, kwam op 12 september met een bod van 8,2 miljard dollar dat de instemming had van Paramount. Ruim een week later verscheen qvc op het toneel met een hogere offerte. De twee concurrenten hebben zich inmiddels voorzien van financiële bondgenoten. QVC kan rekenen op de steun van de kabelbedrijven Liberty Media en Comcast. Viacom heeft rugdekking van de telefoonmaatschappij Nynex en het videoconcern Blockbuster, waarin Philips een belang heeft van ruim zeven procent.

Viacom biedt nu 80 dollar per aandeel voor 51 procent van het aandelenkapitaal. Dit bod is maandag van kracht geworden. Het is de bedoeling de rest te verwerven via een aandelenruil. Het bod van QVC is gelijkwaardig, maar de aandeelhouders van Paramount kunnen hun stukken pas vanaf woensdag aanbieden.

Paramount is de laatste onafhankelijke filmstudio in de Verenigde Staten. De maatschappij is met haar omvangrijke filmbibliotheek zeer aantrekkelijk voor kabelexploitanten. Het jongste bioscoopsucces is *Indecent proposal.* Paramount maakte ook de tv-serie *Cheers*. Buiten de filmsector is het concern eigenaar van de uitgeverijen Simon and Schuster en Prentice Hall, het overdekte stadion Madison Square Gardens in New York en enkele sportclubs. Vorig jaar werd een winst geboekt van 261 miljoen dollar op een omzet van 4,3 miljard dollar.

* * *

De nettowinst van de luchtvaartmaatschappij SINGAPORE AIRLINES is in de eerste helft van het op 1 april begonnen boekjaar met 16,5 procent gedaald tot 333 miljoen Singapore-dollar (f 393 miljoen). De omzet groeide met 10,3 procent tot 3,03 miljard dollar (f 3,57 miljard) en het totale vervoer nam toe met 17,8 procent.

* * *

De autoproduktie in JAPAN is in september 12,2 procent kleiner geweest dan in dezelfde maand van 1992. Dat was toe te schrijven aan forse verminderingen bij Toyota (17,7 procent), Mazda (16,9 procent) en Nissan (10,5 procent). Bij Honda was de produktie onveranderd en Mitsubishi boekte een groei van 3,2 procent.

Volkswagen overweegt vierdaagse werkweek

WOLFSBURG/LONDEN - Het autoconcern Volkswagen (VW) is van plan volgend jaar een vierdaagse werkweek in te voeren bij de zes fabrieken in Duitsland en zorgt daarmee voor een doorbraak in de Duitse industrie. De Britse krant Financial Times meldde maandag dat het besluit diezelfde dag zou vallen op een bestuursvergadering. VW wilde slechts zeggen dat wordt gewerkt aan "een nieuw arbeidstijdmodel" waarin een vierdaagse werkweek een rol speelt.

VW, de grootste autoproducent in Europa, ziet zich tot maatregelen genoodzaakt door de slechte verkoop en de scherpe concurrentie. Woordvoerder Otto Ferdinand Wachs zei zondag dat het concern de produktiviteit verder moet verhogen en daarom denkt aan mogelijkheden om te sleutelen aan de werktijden teneinde de werkgelegenheid in stand te houden. Volgens eerder aangekondigde saneringsplannen zal het aantal werknemers bij VW in Duitsland dalen tot 100.000 eind volgend jaar. Wachs sprak berichten tegen dat er nog meer banen verdwijnen.

Volgens Wachs zal VW de plannen "binnen enkele dagen" presenteren. Als inderdaad wordt besloten tot een vierdaagse werkweek, zullen de autofabrieken wel vijf dagen per week blijven draaien, maar op een lagere capaciteit. VW kan daardoor twintig procent besparen op de loonkosten.

De groei van de werkloosheid in Duitsland heeft geleid tot sterke druk op werkgevers en werknemers om meer flexibiliteit te brengen in de arbeidstijden. Bondskanselier Kohl, de Bundesbank en werknemersorganisaties hebben er herhaaldelijk op gewezen dat de slechte economische omstandigheden ertoe dwingen de bakens te verzetten. De vakbonden lijken nu ook bereid mee te werken. Woordvoerder Jorg Barczynski van de machtige bond IG Metall zei in een maandag gepubliceerd interview dat zijn organisatie in principe positief staat tegenover invoering van een vierdaagse werkweek om verder banenverlies te voorkomen.

Volgens Barczynski moet introduktie van een kortere werkweek met overeenkomstig inkomensverlies wel plaatsvinden op basis van vrijwilligheid en mag zo'n maatregel niet onherroepelijk zijn. De mensen die meewerken dienen de garantie te krijgen dat zij later weer op de oude voorwaarden kunnen werken, aldus de vakbondsman.

De begin dit jaar aangetreden bestuursvoorzitter van het Amerikaanse computerbedrijf WANG, Michael F. Mee, trekt zich terug. Het herstructureringsproces, een taak waarvoor mee werd aangetrokken, is vrijwel afgerond en de surséance is opgeheven. Mee wordt opgevolgd door Joseph M. Tucci, sinds 1990 in dienst bij Wang.

* * *

JAPAN zal Vietnam 514 miljoen dollar toezeggen voor de uitvoering van industriële en infrastructurele projecten. De toezegging zal worden gedaan tijdens een bijeenkomst van crediteurenlanden op 9 en 10 november in Parijs.

* * *

De Britse zakenman RICHARD BRANSON is weer volledig eigenaar van zijn luchtvaartmaatschappij Virgin Atlantic. Hij heeft vorige week de enige andere aandeelhouder, het Japanse hotel- en supermarktconcern Seibu Saison, uitgekocht voor naar schatting 40 tot 50 miljoen pond (f 110 tot 140 miljoen). Seibu Saison nam in 1989 een belang van tien procent. Het concern wilde tegen de zin van Branson een optie uitoefenen op nog eens tien procent.

Belg Lamfalussy voorgedragen voor Monetair Instituut

AMSTERDAM - De Belg baron Alexandre Lamfalussy (64) wordt voorgedragen als president van het Europese Monetaire Instituut (EMI), de voorloper van de Europese Centrale Bank.

President W.F. Duisenberg van De Nederlandsche Bank heeft dit als voorzitter van het comité van presidenten van de Centrale Banken van de lidstaten van de Europese Gemeenschap woensdag meegedeeld aan de voorzitter van de Europese Raad, de Belgische premier Jean-Luc Dehaene. België bekleedt tot 1 januari het voorzitterschap van de gemeenschap.

Lamfalussy is algemeen directeur van de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) in Bazel, waarvan Duisenberg president is.

Met de voordracht van Lamfalussy komt een einde aan de speculaties dat deze post naar Nederland zou gaan. In dat verband is geruime tijd de naam genoemd van DNB-directeur A.H.E.M. Wellink. Duisenberg heeft een belangrijke stem in het kapittel bij de voordracht gehad, maar het comité van centralebankpresidenten is eenstemmig tot zijn besluit gekomen. Een woordvoerder van DNB zei dat de bank positief staat tegenover de voordracht.

De benoeming van Lamfalussy komt naar het zich laat aanzien aan de orde op 29 oktober, wanneer staats- en regeringsleiders van de EG-landen voor een tussentijdse Europese topconferentie in Brussel bijeenkomen. Tijdens de vergadering zal luister worden bijgezet aan de ratificatie van het Verdrag van Maastricht, die mogelijk is geworden door de Duitse instemming.

MENSEN

Centrum Partij royeert lid na huwelijk met Filipijnse

Het Rotterdamse gemeenteraadslid Theo Termijn van de racistische Centrum Partij is naar eigen zeggen geroyeerd door zijn partij omdat hij deze zomer in het **huwelijksbootje** is gestapt met een Filippijnse vrouw. De 62-jarige taxichauffeur heeft een gesprek gehad met partijleider Janmaat van de Centrum Democraten voor een overstap naar die andere extreem rechtse partij in Nederland.

Termijn zegt dat hij eerder deze maand een brief heeft gekregen van de leider van de CP waarin staat dat een relatie of huwelijk met een buitenlandse in strijd is met de artikelen 8 en 13 van de partijstatuten. Maar hij zegt ook: "Ik laat me door niemand de les lezen over de keuze van mijn levenspartner. Zaterdag ga ik mijn vrouw ophalen."

Dansprijzen

De Nederlandse **choreograficprijs** van de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecteuren is dit jaar voor Jiri Kilian en zijn Whereabouts Unknown, uitgevoerd door het Nederlands Danstheater. De zilveren theaterdansprijs gaat naar Tim Persent, lid van de Rotterdamse Dansgroep. De gouden theaterdansprijs is voor Rachel Beaujean van het Nationale Ballet.

Homeopathie doodziek van overheidsbesluit

De rechtbank in Den Haag heeft bepaald dat homeopathische en antroposofische middelen in Nederland niet via de algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ) hoeven te worden vergoed.

De eis is **afgewezen** van organisaties op het gebied van de homeopathie en de antroposofie en een aantal individuele patienten. Zij hadden gevraagd, het besluit van staatssecretaris Simons af te schaffen om de homeopathische en antroposofische middelen vanaf 1 juli 1993 niet langer te vergoeden.

Leugens in landkaarten

Uit vrees voor de Russen werd het Nederlandse militaire vliegveld Soesterberg op landkaarten jarenlang weggemoffeld achter een fantasielandschap. Dat was volkomen zinloos. Bij de eenwording van Duitsland vond men in de voormalige DDR Russische stafkaarten waarop elk gebouw van Soesterberg exact stond ingetekend.

De Delftse cartograaf dr. Menno Jan Kraak zegt dat met kaarten uitstekend gemanipuleerd kan worden.

In de loop der jaren verzamelde hij verschillende voorbeelden van dit soort "**leugens**". Volgens hem stond het vliegveld Soesterberg op de topografische kaarten voor de Tweede Wereldoorg duidelijk als vliegveld afgebeeld. In de vijftiger jaren werd op dezelfde plaats weiland aangebracht en in de jaren zestig kwam er een landschap van bos en hei voor in de plaats. Ook nu is de weergave van het vliegveld niet helemaal correct. Op de kaarten van tegenwoordig staat alleen aangegeven wat je vanaf de weg kunt zien.

In het bekende Stratenboek van Nederlandse Steden zijn met opzet fouten aangebrachtin de kaarten. De uit Zoetermeer afkomstige onderzoeker heeft dat persoonlijk ondervonden. Gezien de kaart woont hij aan een doorgaande weg. Menig automobilist moet echter onverrichter zake terugkeren, omdat hij op een doodlopend pleintje terecht komt.

De uitgever doet dit om te voorkomen dat uit het boek op grote schaal plattegronden worden gekopieerd. Gebeurt dit toch, dan zijn de ingebrachte fouten het bewijs dat de kaarten uit het stratenboek afkomstig zijn.

Voor de cartografen van Zuid-Afrika bestaan er slechts blanke steden. Zwarte steden worden volkomen genegeerd, ook al zijn ze veel groter. Een duidelijk voorbeeld is Soweto dat twee keer zoveel inwoners als Johannesburg telt. "Maar op de landkaart zie je dat niet terug. De Zuidafrikaanse regering verdedigde zich altijd met het dubieuze argument dat zwarte steden geen echte steden waren", aldus de onderzoeker.

God geeft
sleutels tot
geluk
mensen
prefereren vaak
eigen
sleutels

PATER BRENNEKER

Parkinson-psychose beter te bestrijden

Psychotische aandoeningen bij patiënten die lijden aan de ziekte van Parkinson zijn goed te bestrijden door toediening van de stof seratonine. Dit blijkt uit een onderzoek van de Nederlandse arts W. Verhoeven.

De ziekte van Parkinson is een chronische aandoening van het centrale zenuwstelsel waardoor de "boodschapperstof" dopamine, die voor de prikkeloverdracht tussen de zenuwcellen zorgt, onvoldoende wordt aangemaakt. De belangrijkste symptomen zijn beven, spierstijfheid en een instabiele houding. Daarnaast kan er ook sprake zijn van psychische afwijkingen, zoals depressie, dementie en psychoses.

Met het geneesmiddel levodopa, dat in de hersenen wordt omgezet in dopamine, worden goede resultaten bereikt. Maar na verloop van tijd kan het medicijn minder doeltreffend worden en tot hinderlijke bijverschijnselen, zoals psychoses leiden.

In memoriam Jiri Hajek van de Praagse Lente

Jiri Hajek, minister van buitenlandse zaken van Tsjechoslowakije gedurende de 'Praagse lente' in 1968, is op 80-jarige leeftijd in Praag overleden.

Hajek, een van de kopstukken achter de democratische hervormingen van het communisme in Tsjechoslowakije, stierf vrijdag aan de gevolgen van een ziekte. Hij was medewerker van de hervormingsgezinde Tsjechoslowaakse leider Alexander Dubcek en diende als minister van Buitenlandse Zaken tot de troepen van het Warschau-pakt het land binnenvielen in augustus 1968.

Samen met de huidige Tsjechische president Vaclav Havel was Hajek een van de oprichters van de Tsjechische mensenrechtenorganisatie Charta 77. Hij was ook mede-initiator van het burgerforum dat een belangrijke rol speelde bij de vrijwel vreedzame omwenteling die in 1989 het communistische regime in Tsejchoslowakije beëindigde.

Het huis met de geesten

Isabel Allende is zeer tevreden met de verfilming van **Het huis met de geesten**. **Jeremy Irons** en **Meryl Streep** spelen hoofdrollen. De in 1982 verschenen roman was het eerste boek van de Chileense schrijfster, een nicht van de beroemde president van Chili. In het boek beschreef ze de periode van begin deze eeuw tot kort na 1973, toen Salvador Allende zelfmoord pleegde en de dictatuur begon die tot een paar jaar geleden voortduurde.

Allende schreef het boek toen ze als banneling in Venezuela woonde. Hoewel Chili nergens in het verhaal met name wordt genoemd, is er geen twijfel over dat het verhaal voor een groot deel teruggrijpt op haar eigen familiegeschiedenis. Het boek werd een internationale bestseller, sinds 1982 zijn er 4,5 miljoen exemplaren van verkocht. Het werd in 27 landen vertaald. Nu is het werk ook verfilmd door de Deense cineast Bille August, met hoofdrollen voor Irons, Streep, **Glenn Close** en **Winona Ryder**.

Bille August, die ook verantwoordelijk was voor het scenario van de film, heeft het verhaal op een aantal punten ingrijpend gewijzigd. Voor het gemak zijn de vier generaties die de kroniek beslaat teruggebracht tot drie. Met deze verandering zegt de schrijfster geen moeite te hebben.

Twee maanden voor kerst: er is geen vrede

Nog zo'n zestig nachtjes slapen en het is kerst. Maar wie kan dat iets schelen. Misschien de gemaskerde Georgische soldaat op weg naar de frontlinie te Samtredia waar gevechten zijn tussen Georgische troepen en rebellen die trouw zijn aan de voormalige president Gamsakhurdia van Georgië?

Of misschien de Cambodiaan die een granaatwerper, rijst en ammunitie draagt terwijl hij door een ooit levendig dorp van vierduizend zielen loopt bij de Thais-Cambodiaanse grens dat twee keer is overvallen door Rode Khmer-guerillas?

En anders misschien wel de Hondureese soldaat die de Cerro La Supa-regio in de gaten houdt bij de grens met Nicaragua om te voorkomen dat in het nauw gedreven Nicaraguaanse rebellen de grens met Honduras oversteken.

Zo zij niet die interesse hebben voor vrede dan misschien toch wel de Israëlische soldaten die in de buurt van Khan Yunis in de Gazastrook met een helicopter een zoekoperatie uitvoeren nadat twee Israëliërs gedood werden door de radicale Islamitische groep Hamas.

Moord op een stad

Sarajevo is de enige zwaarbelegerde stad ter wereld met een eigen filmfestival. Op de tweede dag van het filmfestijn, zondag, klapten de bezoekers hun handen stuk voor een aangrijpende documentaire over henzelf, gemaakt door de Britse cineast Bill Tribe (57) die 26 jaar in Sarajevo woonde.

'Urbicide' heet de film. Dat betekent 'Moord op een stad'. De film die de speelduur van een uur heeft, is het emotionele verhaal van de vernietiging van de Bosnische hoofdstad. Tijdens de vertoning van "Urbicide" op het filmfestival was in de zaal het artillerievuur van de Servische troepen hoorbaar. Ongeveer honderd films en documentaires worden vertoond tijdens het festival.

Jongen valt van vijf hoog: blauwe plekken

Een vijfjarig jongetje heeft zondag een **val vanaf de vijfde verdieping** van een flat in New York overleefd. Het jochie, Paul Rosen, viel uit zijn slaapkamerraam en kwam terecht op een betonnen binnenplaats. Het kind is een ziekenhuis opgenomen, waar artsen nagaan of hij intern letsel heeft opgelopen. Pauls vader hoorde het kind schreeuwen, stormde zijn kamer binnen en zag door het open raam het jongetje op het beton zitten huilen. "Paul is een sterk, dapper kind, dat dacht dat hij uit zijn raam kon stappen en wegvliegen," vertelde zijn moeder Christine. "Voor ons is het een wonder dat hij het overleefd heeft met op het oog niet meer dan wat blauwe plekken."

Tom Poes en de Bommel-legende

door **Marten Toonder**

4080 — Heer Bommel had zich lusteloos mee laten voeren naar de bedolven druipsteengrot en stond nu daar vaag met een houweel te zwaaien.

"Zwaar werk", prevelde hij na een poosje. "Ik geloof niet, dat het iets voor mij is. Waarom zou ik dit grondwerk eigenlijk doen?"

"Omdat u iets met de legende te maken hebt", zei Tom Poes, die ijverig doorwerkte.

"Ja, ja", gaf heer Ollie toe. "Maar wat? Dat is voor mij de vraag." Hij trad terug en sloeg zwaar ademend gade hoe Tom Poes de ingang openhakte.

"Dat is voor mij de vraag", herhaalde hij op gewichtige toon. "Men zegt dat nu wel, maar er wordt nu zo veel beweerd. Ik zie het verband niet hoe diep ik ook denk, als je begrijpt wat ik bedoel."

Tom Poes luisterde niet. Hij ontstak de olielamp die hij meegenomen had en verdween in de duistere opening.

"Kom, heer Bommel!" riep hij.

Heer Ollie slofte hem met grote tegenzin na en keek beklemd rond. Ze bevonden zich in een vochtige spelonk waarin druipstenen van allerlei vormen het voortgaan bemoeilijkten. Het was er stil en koud en de lamp wierp vreemde schaduwen.

"Laten we teruggaan, jonge vriend", zei heer Bommel! Ik denk dat Joost eh... ik bedoel... de thee is klaar.....!"

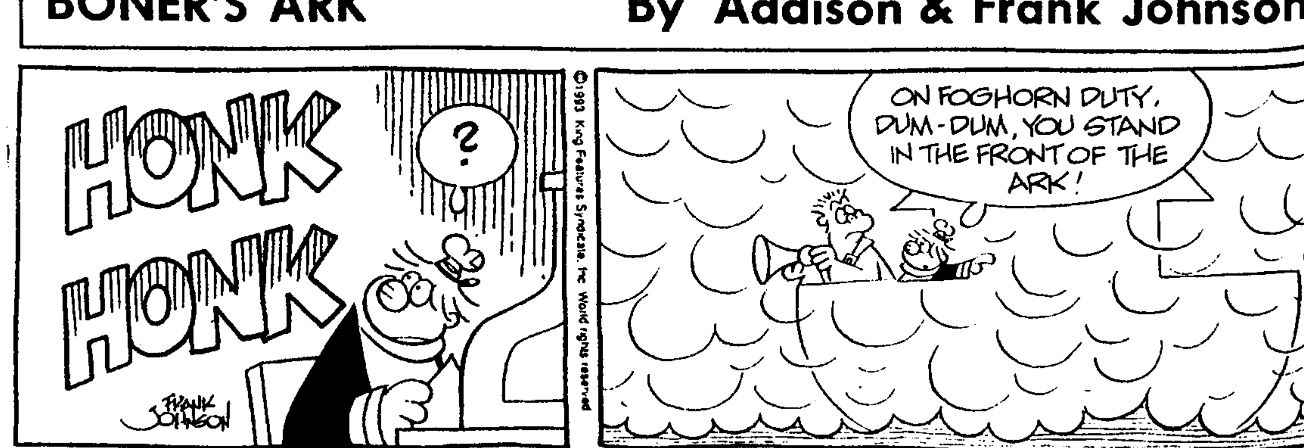
"De thee is klaar - de thee is klaar........" riepen de echo's om hem heen en hij zweeg bedremmeld. Maar nu was het Tom Poes die een uitroep slaakte.

"Daar!" riep hij. "Daar staat de druipsteen uit uw legende! Ziet u nu wel, dat u iets met het verhaal te maken hebt?"

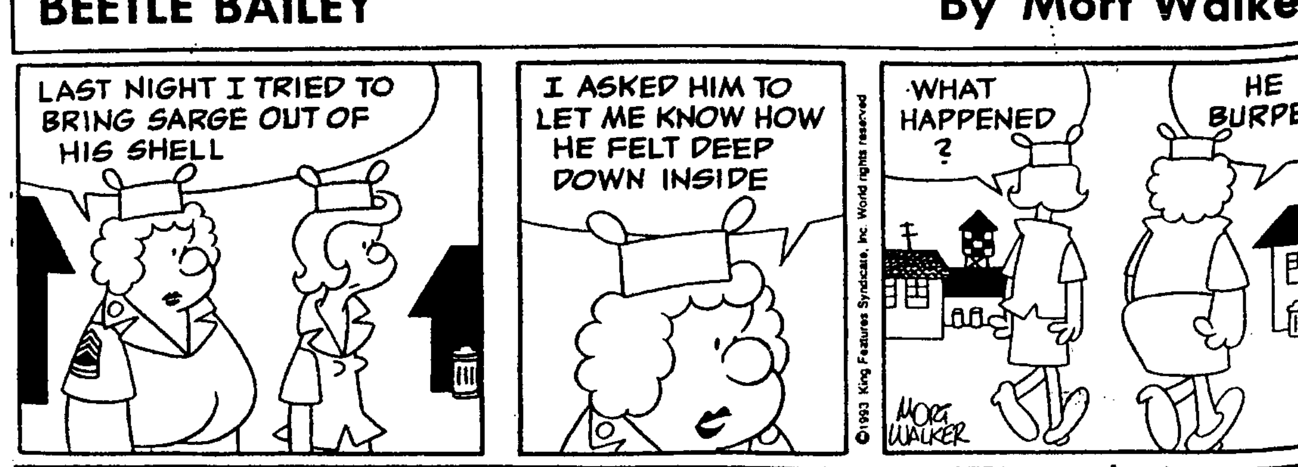
HENRY ® **By Dick Hodgins**

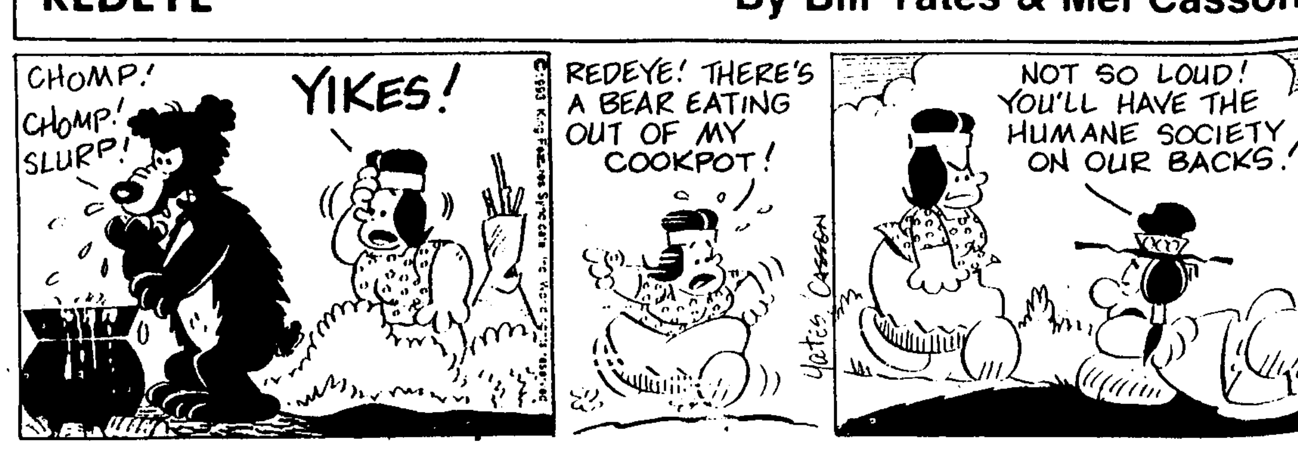
BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johnson**

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

REDEYE ® **By Bill Yates & Mel Casson**

...GENDA

...DISCHE ...IENSTEN

...ARTSEN

...TDIENST ARTSEN

... artsen van Bandabou ... kunnen in spoedgevallen ... bellen en dan het ... afluisteren. De ... andere districten kunnen ... de artsenpraktijk van ... huisarts bellen en het ... zal dan mededelen wie ... de arts is.

...INDERARTS
(...liere patienten)
...doende arts belt U tel.: ...

...VERPLEGING

...GELE KRUIS ...VERPLEGING ...S MARGRIET'
... 17. Tel.: 682344/ 682412/682874. Fax: ...kantooruren: 07.00-16.30

... na 17.00 uur. ... van 08.00-08.30/ uur.
...man Otrobanda: tel.: ...spreekuur: woensdag van ... uur.
... 17: tel.: 682344; ... donderdag van 09.00-
... Bonam: tel.: 371865. ... dinsdag van 09.00- ...
... 3711; spreekuur: ... van 09.00-11.00 uur.
... 9. (Koraal Specht): ... spreekuur donderdag ... 11.00 uur.
... Suffisant: tel.: 687707; ... donderdag van 09.00-
... Sta. Rosa: 671628; ... dinsdag van 08.00-
... voor zuigelingen- ... vrijdag van 08.00- ... Hoek Vondel-/Nilda Pin- ... Tel.: 373582.

...ING NEUTRALE ...VERPLEGING
... 15: P.O. Box 3619. ...2232. Fax: 682709; ... 17.00 uur.
...: Silberie Kavel 16; ...00 uur. Tel.: 648422. ... vanaf 22 oktober om ... oktober om 07.00 uur ...

...CANARIO
... 43. P.O. Box ...635/ 692510. Fax: ... informatie over prenatale ... en na de bevalling ... iedere dins- ... 14.45 uur.

...DI NUMBER

zon
...5 2923
... 0760
... 9771

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar; zuster Leito. Tel.: 641217 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST

Otrobanda:
Groot Piscadera, Jan Noorduynweg z/n (naast Thorax Centrum). Tel.: 685022/ 685023.
Punda:
Juliana, Julianaplein 6. Tel.: 654500.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING
POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag, en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544.
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur, voor spoedgevallen tel.: 685917.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614008 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag ... zondag gesloten.
****

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

MAANDAG
17.00 Atardi Hubenil
18.00 Filatelie: De Tweede Wereldoorlog
18.15 Science & Technology
18.30 Informe Deportivo (presentator Rein Peraseud)
18.45 Nieuws in het Nederlands
18.57 Tempu pa Dios
19.03 Desiree's Basket: Steam Sponge with Cinnamon Apples
19.30 Tele-Eritasis (presentator Clifford Sello)
19.58 Curaçaose Hartstichting
20.00 Wega di Number Kòrsou
20.07 Telenovela: Ti Ti Ti
20.30 Referendum '93: partij MAN
21.00 Telenotisia
21.30 Tropical Heat
22.30 Departement Cultuur en Opvoeding: Redemption Song: Cuba
23.30 NOVA

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12.00 uur:
Licht tot half bewolkt en overwegend droog.
Zwakke tot matige, overdag af en vrij krachtige oostelijke wind (tussen vijf en twintig knopen).

WEEROVERZICHT:
Een *tropical wave* boven het extreem oostelijk Caribisch gebied beweegt zich langzaam in westelijke richting en zal in de komende 24 uur ver ten noorden van de Benedenwindse eilanden langstrekken.
Verder bevindt zich geen storing die van belang is voor ons weer en zal weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht worden.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Station	Het weer (Vanmorgen 08.00 L.T.)	Max (Afgelopen 24 uur)	Min	Neerslag mm
Aruba	licht bewolkt	32	27	0.0
Bonaire	zwaar bewolkt	33	28	0.0
Curaçao	licht bewolkt	33	27	0.0
Sint Eustatius	half bewolkt	31	27	0.0
Sint Maarten	licht bewolkt	31	27	sp
Amsterdam	geheel bewolkt	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Atlanta	zwaar bewolkt	18	13	0.0
Bogotá	half bewolkt	20	+8	-.-
Caracas	geheel bewolkt	[illegible]	20	[illegible]
Kingston	licht bewolkt	[illegible]	26	[illegible]
New York	licht bewolkt	[illegible]	1[illegible]	0.0
Paramaribo	zwaar bewolkt	34	[illegible]	0.0
Port-of-Spain	zwaar bewolkt	30	[illegible]	4.6
San Juan	[illegible]	32	[illegible]	0.0
Santo Domingo	zwaar bewolkt	31	23	0.0

Honderdduizenden op de vlucht na mislukte staatsgreep Burundi

BUJUMBARA - Ongeveer 250.000 mensen zijn Burundi ontvlucht naar het buurland Ruanda na de militaire staatsgreep van vorige week. Plaatselijke autoriteiten in Ruanda hebben dringend verzocht om hulp voor de opvang van de vluchtelingen, aldus Carlos Rodriguez, een medewerker van de VN-organisatie voor vluchtelingen UNHCR.

In het noorden van Burundi zouden gevechten zijn uitgebroken tussen leden van de twee belangrijkste bevolkingsgroepen, hoewel de coup in het midden-Afrikaanse Burundi lijkt te zijn mislukt. In het noorden vielen Hutu's, die een meerderheid van de bevolking vormen, dorpen van de Tutsi's aan. Kennelijk gaat het om vergeldingsacties na de staatsgreep, waarbij het leger, onder leiding van Tutsi's, de democratisch gekozen president Melchior Ndadaye, een Hutu, vermoordde. Drie dagen na de bloedige staatsgreep heeft het militaire regime zich bereid getoond de macht terug te geven aan de verdreven burgerregering. Opstandige soldaten vluchtten uit het land, terwijl de kopstukken achter de coup vragen om amnestie.

De woordvoerder van de regering, ex-minister van Informatie Jean Marie Ngendahayo, verklaarde dat de coup mislukt was. "Het leger ligt op de knieën en smeekt ons weer terug te keren. De militairen hebben ingezien dat zij het land niet kunnen regeren." François Ngeze, een minister uit de verdreven regering, die door de militairen is benoemd tot nieuwe president, verklaarde voor de radio dat de militairen afstand willen doen van hun macht. In ruil daarvoor eisen de couppplegers vrijstelling van strafvervolging. Ministers van de vorige regering, die bij de putsch naar buitenlandse ambassades in de hoofdstad Bujumbura waren gevlucht, onderhandelden gisteren met de militairen over een machtsoverdracht. Ook westerse diplomaten doen mee aan de gesprekken. Aanvankelijk hadden verschillende ministers de eis van de couppplegers afgewezen. Voor de machtsoverdracht vereisen ... een internationale troepenmacht van vijfhonderd soldaten om de burgerregering te beschermen. Later is een VN-troepenmacht nodig, aldus de woordvoerder van de verdreven regering. De vermeende leider van de opstandige strijdkrachten, legerstafchef Jean Bikomagu, bevestigde dat de bij de staatsgreep ten val gebrachte president Melchior Ndadaye is vermoord. Ook de voorzitter van het parlement is meteen na de staatsgreep van afgelopen donderdag gedood door de couppplegers. Volgens Ngendahayo zijn nog drie andere prominente leden van de regering omgekomen.

PORTUGAL heeft de beperkingen voor deelneming door buitenlanders in te privatiseren bedrijven opgeheven. Er werd tot nu toe een maximum gehanteerd van tien procent voor buitenlandse belangen. Voortaan is voor een belang van tien procent of meer wel de goedkeuring van de Portugese overheid vereist. Dat geldt voor zowel Portugezen als buitenlanders.

Een Oostenrijks consortium heeft voor omgerekend f 26 miljoen een meerderheidsbelang gekocht in de Hongaarse brouwerij PANNONIA Sorgyar. Het consortium wordt geleid door Engelbert Wenckheim, topman van Ottakringer Brauerei Harmer. Met de transactie is de privatisering van de Hongaarse brouwerijsector vrijwel voltooid.

Georgische president stelt opstandelingen ultimatum

TBILISI - President Edoeard Sjevardnadze van Georgië heeft de rebellen, die zich geschaard hebben achter zijn verdreven voorganger Zviad Gamsachoerdia, vandaag in een radio-uitzending gewaarschuwd zich over te geven of te worden verpletterd.

De persdienst van de president meldde dat regeringstroepen de belangrijke havenstad Poti aan de Zwarte Zee hebben heroverd. Poti was begin deze maand ingenomen door eenheden, die trouw zijn aan Gamsachoerdia. "De Zviadisten zijn gevlucht" voor de opmars van de Georgische regeringstroepen, die zondag voor de poorten van de stad waren aangekomen, aldus een woordvoerder. In een vraaggesprek op de Georgische radio zei Sjevardnadze dat hij extra troepen stuurt naar de opstandige regio en dat hij er zeker van is dat de oppositie "binnen enkele dagen" zal zijn vernietigd. "Wij zenden extra troepen en materieel. De aanhangers van de ex-president hebben maar twee keuzes: Hun wapens afgeven of vernietigd worden." Hij zei er geen enkele twijfel over te hebben dat "de duistere krachten zullen worden verslagen en ..." De Georgische president zei een arrestatiebevel tegen Gamsachoerdia te hebben uitgevaardigd, maar dat deze inmiddels tracht het land te ontvluchten. "Zij zijn gespecialiseerd in weglopen en zijn die weg opnieuw ingeslagen", zei Sjevardnadze in een verwijzing naar de vlucht van Gamsachoerdia naar de republiek Tsjetsjenië in januari 1992.

Rabin uit kritiek inzake beleid EG

JERUZALEM - De Israëlische premier Yitzhak Rabin heeft gisteren harde kritiek geuit aan het adres van de Europese Gemeenschap. Na het vredesakkoord tussen Israël en de PLO heeft de EG "getreuzeld" en heeft ze de economische betrekkingen met Jeruzalem niet verbeterd, aldus Rabin.

De Israëlische premier verweet de twaalf lidstaten, dat zij tevreden stellen met de toekenning van 600 miljoen dollar hulp aan de Palestijnen. ... de EG te weinig geld uitgetrokken voor ondersteuning van de economische ontwikkeling na het vredesakkoord. Rabin verweet de gemeenschap ook zich onvoldoende te hebben ingezet voor opheffing van de Arabische economische boycot tegen Israël. Verder toonde Rabin zich geïrriteerd over het grote tekort op de handelsbalans met Europa. Israël importeerde vorig jaar voor negen miljard dollar uit de twaalf EG-lidstaten, maar exporteerde voor slechts 4,5 miljard dollar.

Het Amerikaanse chemieconcern DU PONT heeft zijn dochteronderneming Remington arms verkocht aan de investeringsmaatschappij Clayton, Dubilier and Rice. Volgens analisten heeft de transactie ongeveer 300 miljoen dollar opgebracht. Remington arms, in 1818 opgericht als wapenfabrikant, maakt sportartikelen en heeft een jaaromzet van ongeveer 400 miljoen dollar. Er werken 2.300 mensen.

TBS (kanaal 89)

MAANDAG
15.05 Tom & Jerry's Funhouse
16.05 Captain Planet and the Planeteers
16.35 Brady Bunch
17.05 Saved by the Bell
17.35 Saved by the Bell
18.05 Head of the Class
18.35 Beverly Hillbillies
19.05 Andy Griffith
19.35 Sanford & Son
20.05 Movie: Salem's Lot (1979)
24.05 National Geographic Explorer
02.05 Movie: The House That Wouldn't Die (1970)
03.35 Movie: A Strange and Deadly Occurrence (1974)
05.00 The Jeffersons
05.30 Headline News

ABC (kanaal 77)

MAANDAG
20.00 Day One
21.00 NFL Football: Vikings at Bears (L)
24.00 News
24.30 Nightline

AE (kanaal 73)

MAANDAG
16.00 Delvecchio
17.00 Police Story
18.00 Rockford Files
19.00 In Search Of... Ghosts
19.30 In Search Of...
20.00 David L. Wolper Presents (Prelude to War)
21.00 Sherlock Holmes (The Bruce Partington Plans)
22.00 Lovejoy (Taking the Pledge)
23.00 Evening at the Improv (Host: Kate Sagal and Ed O'Neil)
24.00 David L. Wolper Presents
01.00 Sherlock Holmes
02.00 Lovejoy
03.00 Evening at the Improv
04.00 Movie: When Michael Calls (1971)

CBS (kanaal 75)

MAANDAG
20.00 Evening Shade
20.30 Dave's World
21.00 Murphy Brown
21.30 Love & War
22.00 Northern Exposure
23.00 News
23.35 Late Show

LIFE (kanaal ...)

MAANDAG
15.00 ...
16.00 Movie: Fatal Sky (1991)
18.00 Supermarket Sweep
18.30 Shop 'Til You Drop
19.00 Unsolved Mysteries
20.00 L.A. Law
21.00 Movie: Silkwood (1983)
23.00 Unsolved Mysteries
24.00 Unsolved Mysteries
24.30 Thirtysomething
01.30 Self-Improvement Guide
04.30 Self-Improvement Guide

NBC (kanaal 85)

MAANDAG
20.00 Fresh Prince of Bel-Air
20.30 Blossom
21.00 NBC Monday Night at the Movies
23.00 News
23.35 Tonight Show With Jay Leno

"Nu ga ik echt slapen...."

Na een moedige maar ongelijke strijd tegen haar ziekte, is op de dag van haar 57ste verjaardag in alle rust overleden

MIEKE HENDRIKSE

Wij zullen haar verschrikkelijk missen, omdat wij nog zoveel samen hadden willen doen.

Norbert
Nathalie
Norbert jr.

Wij zullen Mieke op dinsdag 26 oktober naar haar laatste rustplaats vergezellen op de begraafplaats van Bottelier, na een eucharistieviering om 16.00 uur in de kapel van Bottelier.

Gelegenheid tot condoleren dinsdagmiddag vanaf 13.00 uur in de kapel van Bottelier. Liever geen bezoek aan huis. Mieke houdt van bloemen.

Willemstad, 23 oktober 1993.

Op de dag van haar 57ste verjaardag is in alle rust overleden onze lieve zus, schoonzus, tante en nicht

MIEKE HENDRIKSE-VERBUNT

Haar hartelijkheid en haar liefde zullen wij voor altijd in ons hart sluiten. Wij zijn dankbaar en trots, dat we daarvan hebben mogen genieten.

Dat zij in vrede moge rusten op het eiland dat zij zo koesterde.

Cile en Wien Berben-Verbunt en kinderen (Purmerend)
José en Theo Yzermans-Verbunt en kinderen (Hamont - Achel, België)
Ad en Els Verbunt-Van Tulder en kinderen (Terheyden)
Wim en Renée Hendrikse-Rigaud en kinderen
Beppie en Ton Thijssen-Hendrikse en kinderen (Malden)
Marie-Celine Hendrikse (Den Haag)
Bertus Hemmelder en kinderen (Delden)
Augusta Smulders (Tilburg)

Correspondentie-adres: **Fam. Thijssen Windvleugel 1, 6581 DT Malden, Nederland.**

Willemstad, 23 oktober 1993.

Diegenen van ons, die het voorrecht hebben gehad

Mieke Hendrikse

te kennen, zullen zich haar blijven herinneren als een bijzonder, warm voelend en diep sociaal mens.
Haar heengaan maakt ons allemaal onherroepelijk een beetje armer.

Moge zij de rust vinden die zij zozeer heeft verdiend.

Onze gedachten gaan in het bijzonder uit naar echtgenoot Norbert en de kinderen Nathalie en Norbert jr. die voor de opgave staan om dit enorme verlies te leren dragen. Wij hopen dat zij kracht zullen putten uit de herinneringen aan het opmerkelijke voorbeeld dat hun echtgenote en moeder is geweest.

Directie en personeel van Uitgeverij AMIGOE n.v.

ASC Ayudo Social Corsow

Wij zijn wegens rouw gesloten tot 1 november 1993

Het Bestuur.

ASC Ayudo Social Corsow

Wat gij aan de minsten der Mijnen hebt gedaan, hebt gij aan Mij gedaan.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van

Mieke Hendrikse

Zij is gedurende 20 jaar bestuurslid van onze Stichting geweest.
Zij was tevens coördinatrice van ons aktiviteiten-centrum te Scharloo.

Mieke hield van de mensen om haar heen en verrichtte daarom haar taak met een blij hart en met respekt voor zowel degenen die onder haar zorg stonden als voor haar medewerksters.

Mieke zal ons altijd tot voorbeeld zijn.

Stichting Ayudo Social Corsow nodigt al haar medewerksters en medewerkers, vrienden en gezinnen uit, Mieke de laatste eer te bewijzen op dinsdag 26 oktober 1993, vanaf 13.00 uur in de rouwkapel van El Tributo te Bottelier.